ШТО СТАЛА З БЕЛЫМІ РОСАМІ?

НІЧЫЙНЫХ ДАМОЎ НЕ БУДЗЕ?

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

21 ВЕРАСНЯ 2018 г.
ПЯТНІЦА
№ 182 (28798)

9-24 стар.
МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
+TV ПРАГРАМА

ЦЫТАТА ДНЯ

Юрый СЯНЬКО, старшыня Дзяржаўнага мытнага камітэта:

«Асноўная задача прадстаўнікоў мытных органаў краіны ў плане падрыхтоўкі да II Еўрапейскіх гульняў — забяспечыць бяспеку пры перасячэнні мяжы спартоўцамі, балельшчыкамі, гасцямі і, безумоўна, своечасова аформіць тавары, якія імі перамяшчаюцца. Не забываем і аб камфортным знаходжанні грамадзян у пунктах пропуску. Станоўчы вопыт работы ў нас ужо маецца: гаворка ідзе аб падрыхтоўцы і правядзенні чэмпіянату свету па хакеі, які наша краіна прымала ў 2014 годзе, а таксама чэмпіянату свету па футболе сёлета ў Расіі. Падрыхтоўка пунктаў пропуску ў самым разгары: арганізоўваюцца асобныя каналы для спрошчанага перасячэння мяжы, абнаўляюцца матэрыяльна-тэхнічныя сродкі, неабходныя для забеспячэння бяспекі ў перыяд гульняў, адпрацоўваюцца тэхналогіі спрошчанага ўвозу тавараў, прызначаных для арганізацыі і правядзення спаборніцтваў».

ЧАС ЦАРЫЦЫ ПАЛЁЎ

Фота БелТА.

Сёлета кукуруза паспела на два тыдні раней, чым звычайна, і ў Гомельскай вобласці, дзе гэта культура расце найлепш, у дзесяць разоў павялічылі тэмпы яе ўборкі на зерне ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года. Згодна з даручэннем кіраўніка краіны, уборка кукурузы на сілас, зялёны корм і зерне павінна быць завершана да 1 лістапада. У КСУП «Ураджайнае» Лоеўскага раёна трэба ўбраць кукурузу на плошчы 315 га. Сярод тых, хто шчыруе сёння на палях прадпрыемства, — камбайнер Дзмітрый ГАНЧАРЭНКА.

КАРАТКА

- **«Белнафтахім» працягне стрыманую палітыку па змене цэн на аўтамабільнае паліва.**
- Тыдні Германіі будуць праходзіць у адзінаццаці гарадах Беларусі з 23 верасня да 18 кастрычніка.
- **У Беларусі назіраецца другі пік актыўнасці кляшчоў.**

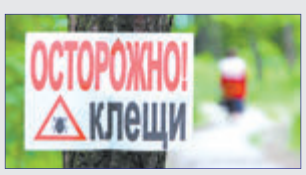

- Працягласць цёплага перыяду з сумай тэмператур паветра вышэй за нуль да 2041—2060 гадоў у сярэднім павялічыцца ў Беларусі на 35 дзён і будзе вагацца ад 280 да 310 дзён.

■ Адукацыя для жыцця

ПАЧУЦЦЁ ГУМАРУ, АДКРЫТАСЦЬ І ПРАФЕСІЯНАЛІЗМ

Якіх педагогаў хочуць бачыць дзеці ў аб'яднаннях па інтарэсах?

Для сістэмы дадатковай адукацыі ўласцівы адкладзены ў часе эфект. Пакуль яна існуе, яе ніхто быццам бы не заўважае, але як толькі яна знікне, гэта стане відаць усім і адразу. Дадатковая адукацыі не проста дапамагае знайсці сябе — яна мае магутны выхаваўчы патэнцыял, папулярызуе сярод дзяцей і падлеткаў сучасныя прафесіі, развівае іх творчыя і інтэлектуальныя здольнасці, засцерагае ад негатыўнага ўздзеяння вуліцы, ад падлеткавай агрэсіўнасці і дэструктыўных паводзін. Вопыт, праблемы і перспектывы ўстаноў дадатковай адукацыі аказаліся ў цэнтры ўвагі міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, якая прайшла на базе Нацыянальнага цэнтра мастацкай творчасці дзяцей і моладзі. Сваімі напрацоўкамі з беларускімі калегамі падзяліліся педагогі з Украіны, Расіі і Кыргызстана.

СТАР. 4

■ Кадры вырашаюць усё

РАБОТА, ЗАРПЛАТА, ЖЫЛЛЁ

Тры складнікі, што дапамагаюць замацаваць маладых спецыялістаў у Любані

Гэтымі днямі ў Любані ўрачыста адкрылі новы жылы дом для ўрачоў цэнтральнай раённай бальніцы — агульнай плошчай 345 квадратных метраў. У доме пяць кватэр: трохпакаёвая, па дзве двухпакаёўкі і аднапакаёўкі адпаведна. Пакуль на будынку значыцца лічба 12. Але хутка з'явіцца таблічка з назвай «вуліца Рэспубліканская».

— У будаўніцтва і добраўпарадкаванне ўкладзена 500 тысяч рублёў. Дом з жалезабетонных канструкцый з уцяпленнем, поўнай апрацоўкай. Усе кватэры абсталяваны газавым катлом з аўтаматыкай, — паказвае **прадстаўнік субпадрадчыка — дырэктар даччынага ўнітарнага прадпрыемства «ПМК-201» УП «Мінскаблсельбуд» Мікалай ЛУЧЫНОВІЧ.**

Тэрыторыя вакол збудавання цалкам уладкаваная: асфальт, тратуарныя дарожкі, безбар'ернае асяроддзе, стаянка для аўтатранспарту, дзіцячая пляцоўка з гульнявымі атракцыёнамі, кантэйнерная пляцоўка з раздзельным зборам смецця.

СТАР. 3

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

ПАДПІШЫСЯ І ВЫЙГРАЙ КАРЫСНЫЯ ПРЫЗЫ!

Ідзе падпіска на «Звязду» на IV квартал 2018 года!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

ISSN 1990 - 763X

БОЛЬШ ЧЫМ СЯБРЫ І ПАРТНЁРЫ...

Беларусь і Кітай сталі «жалезнымі братамі»

Пра гэта заявіў беларускі лідар на сустрэчы з членам Пастаяннага камітэта Палітбюро Цэнтральнага камітэта Камуністычнай партыі Кітая, сакратаром Цэнтральнай камісіі КПК па праверцы дысцыпліны Чжаа Лэцзы.

У пачатку Аляксандр Лукашэнка павітаў Чжаа Лэцзы ў Беларусі: «Асабліва прыемна, што менавіта ў нашу краіну вы робіце першы візіт пасля абрання дзеючага складу кіраўніцтва Кампартыі Кітая», — адзначыў Прэзідэнт і павіншаваў яго з прызначэннем на высокія, адказныя партыйныя пасады.

Беларускі лідар нагадаў, што сёлета ў чэрвені ў горадзе Ціндаа ў рамках саміту Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва ён сустракаўся са Старшынёй КНР Сі Цзіньпінам, дзе было абвешчана аб уступленні ў новы этап беларуска-кітайскага супрацоўніцтва. «Беларусь і Кітай, як прынята сёння казаць, сталі «жалезнымі братамі», — адзначыў Прэзідэнт.

Дарэчы, у маі ў Мінску прымалі намесніка старшыні КНР Ван Цішаня. «Рады, што няспынны дыялог на самым высокім узроўні працягваецца, захоўваючы глыбіню двухбаковых адносін. Кожная сустрэча дае новы імпульс у злучэнні развіцця нашых краін у імя пабудовы «супольнасці адзінага лёсу», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Беларускі лідар таксама дадаў, што з пункту гледжання беларускага кіраўніцтва нашы адносіны інтэнсіўныя і ўсёабдымныя, дынамічна развіваюцца. «Такой дынамікай беларускі бок задаволены. Натуральна, што на гэтым доўгім, вельмі складаным і цяжкім шляху заўсёды будуць нявырашаныя праблемы, задачы, якія трэба будзе рэалізоўваць», — канстатаваў ён.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў: для Беларусі важна пачуць меркаванне Чжаа Лэцзы па якасці двухбаковага ўзаемадзеяння і кірунках яго далейшага паглыблення.

У сваю чаргу, Чжаа Лэцзы адзначыў, што вельмі рады пабываць у прыгожай краіне — у Беларусі. Ён перадаў Аляксандру Лукашэнку «самыя цёплыя прывітанні і найлепшыя пажаданні ад добрага сябра Сі Цзіньпіна». На думку члена Пастаяннага камітэта Палітбюро ЦК КПК, беларускі лідар асабіста ўнёс вялізную лепту ў развіццё беларуска-кітайскіх адносін.

Ён дадаў, што Кітай і Беларусь — добрыя сябры, якія могуць падзяліцца і радасцю, і нягодамі, таксама нашы дзяржавы — партнёры, якія заўсёды аказваюць дапамогу адзін аднаму. Па словах Чжаа Лэцзы, галоўная мэта яго візіту — «рэалізаваць кансэнсус, дасягнуты паміж кіраўнікамі дзяржаў на палях саміту ШАС у Ціндаа».

Дарэчы, рабочы візіт Чжаа Лэцзы ў Беларусь працягнецца да 22 верасня, ён праходзіць у рамках рэалізацыі Мемарандума аб супрацоўніцтве паміж Адміністрацыяй Прэзідэнта Беларусі і Міжнародным аддзелам ЦК КПК.

На парадку дня візіту члена Пастаяннага камітэта Палітбюро ЦК КПК — сустрэчы з прэм'ер-міністрам Беларусі Сяргеем Румасам, кіраўніком Адміністрацыі Прэзідэнта Наталляй Качанавай, а таксама Старшынёй Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаілам Мясніковічам.

Прадугледжана і культурная праграма: наведванне Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень», Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, а таксама гісторыка-культурнага комплексу «Лінія Сталіна».

НА ПОЛІ ПЕРАГАВОРАЎ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка знаходзіцца з рабочым візітам у Сочы. Сёння там павінны адбыцца беларуска-расійскія перагаворы на найвышэйшым узроўні з удзелам членаў урада дзвюх краін, паведамляе прэс-служба кіраўніка дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка і яго расійскі калега Уладзімір Пуцін таксама правядуць двухбаковую сустрэчу ў фармаце «адзін на адзін». Чакаецца, што сярод тэм, якія абмяркуюць лідары, будуць сельская гаспадарка, прамысловасць, гандлёва-эканамічнае і фінансавае ўзаемадзеянне, супрацоўніцтва ў нафтагазавай сферы, а таксама інтэграцыя.

Надзея АНІСОВІЧ.

Пра гандаль і інвестыцыі

За 2017 год тавараабарот Беларусі і мацерыковага Кітая склаў 3,11 мільярда долараў ЗША (120,5 % — да 2016-га), аб'ём беларускага экспарту — 362,7 мільёна долараў (76,7 %), імпарту — 2,74 мільярда долараў (128,8 %). Сальда склалася адмоўнае ў памеры 2,38 мільярда долараў.

За студзень — ліпень 2018 года тавараабарот паміж дзвюма краінамі склаў 1,97 мільярда долараў (129 % да аналагічнага перыяду 2017 года), аб'ём беларускага экспарту — 241,2 мільёна долараў (137 %), імпарту — 1,73 мільярда долараў (128 %). Сальда адмоўнае — мінус 1,49 мільярда долараў.

Асноўныя пазіцыі экспарту: калійныя ўгнаенні, поліаміды, лён-сырэц або лён апрацаваны, малако і вяршкі згушчаныя і сухія, малочная сыроватка, рапсавы алей і электронныя інтэгральныя схемы.

Што датычыцца інвестыцыйнага супрацоўніцтва, то за 2017 год у Беларусь паступіла 275,5 мільёна долараў валавых інвестыцый з Кітая, з іх прамых — 113,6 мільёна долараў, на чыстай аснове — 39,1 мільёна долараў (за 2016-ы — адпаведна 251,2, 99,5 і 36,1 мільёна долараў).

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

■ Фінансы

ДОЛАР МОЖА ЯШЧЭ ПАТАННЕЦЬ

На мінулым валютным тыдні долар нарэшце пачаў паказваць адмоўную дынаміку. Ці зможа замацавацца гэтая тэндэнцыя на новым тыдні? І як паўплывае на курсы валют у Беларусі павышэнне ключавой стаўкі Банкам Расіі?

Азіраючыся на суседнюю валюту

У цэлым былы тыдзень выдаўся аптымістычней за папярэдні, ёсць добрыя навіны, каментуе сітуацыю **фінансавы аналітык Жанна КУЛАКОВА.**

З 11 верасня расійскі рубель пачаў умацоўвацца: за некалькі дзён — прыкладна на 3 %. Гэта досыць прыкметны «адкат» за такі кароткі час. Акрамя таго, важна, што такое назіраецца ўпершыню пасля досыць зацяжнога глыбокага падзення. Дарэчы, карэкцыя рубля наспявала даўно. Разам з тым ёсць і некаторыя аб'ектыўныя прычыны, якія прывялі да гэтага.

За апошнія дні ўмацаваліся многія валюты краін, якія развіваюцца. Гэта датычыцца не толькі расійскага рубля, але і многіх іншых валют, якія падалі апошнім часам. Асобна варта вылучыць прыклад Турцыі. Там насуперак даручэнням прэзідэнта краіны Эрдагана Цэнтрабанк нечакана павысіў ключавую стаўку, прычым вельмі прыкметна: з 17,75 % да 24 %. Турэцкая ліра ўмомант адказала на такое ўмацаваннем на 7 %. Гэтыя падзеі маглі «пацягнуць» за сабой расійскі рубель.

Варта таксама згадаць, што некалькі спадае напружанне, справакаванае гандлёвымі войнамі. ЗША прапанавалі Кітаю правесці перамовы па пытаннях гандлю — і на рынку сфарміраваліся пазітыўныя чаканні, што ўсё наладзіцца.

Узняцце ключавой стаўкі ў Расіі

У пятніцу 14 верасня расійскі Цэнтрабанк нечакана прыняў рашэнне таксама павысіць ключавую стаўку: з 7,25 % да 7,5 %. Павышэнне працэнтнай стаўкі — заўсёды фактар, які стрымлівае інфляцыю, які аказвае падтрымку нацыянальнай валюце, таму гэта таксама падтрымлівае расійскі рубель. Згаданы фактар можа працягваць працаваць яшчэ як мінімум некалькі дзён. У расійскага рубля ёсць і іншыя прычыны для ўмацавання: напрыклад, нафта, якая даражэе.

Разам з тым трэба разумець, што шмат у чым мы зноў маем справу з настроямі і чаканнямі. Аптымізм, які паўстаў у дачыненні да валют краін, што развіваюцца, можа ў любую секунду змяніцца песімізмам. Рызыкі гандлёвых войнаў, якія могуць справакаваць запаволенне глабальнага эканамічнага росту, захоўваюцца. Акрамя таго, долар пакуль дастаткова моцны. Гэта таксама не вельмі добра для валют нашых краін. Аднак змены ў дынаміцы расійскага рубля — добрая навіна для Беларусі ў любым выпадку.

Надзея ў дынаміцы

Што датычыцца далейшай дынамікі, то, на думку спецыялістаў, геапалітычныя рызыкі для расійскага рубля захоўваюцца. Усё яшчэ не вырашана пытанне з самымі непрыемнымі санкцыямі, якія могуць закрануць расійскі дзярждоўг, сістэмаўтваральныя банкі, стратэгічна важныя кампаніі. Фактар нявызначанасці можа аказваць ціск на расійскі рубель. Аднак расійскі рубель усё ж можа адыграць частку страт.

Пры такім сцэнарыі можа адбыцца рост курса расійскага рубля і на нашым рынку. Гэта спрыяльна адаб'ецца на знешнім гандлі і ў цэлым на эканоміцы. Долар і еўра пры гэтым могуць знізіцца.

Беларускі рубель умацаваўся да ўсіх трох валют, што ўваходзяць у кошык. Гэта сведчыць аб тым, што на нашым унутраным рынку прапанова замежнай валюты зноў перавысіла попыт на яе. Гэта таксама добра. Прымаючы пад увагу і знешнія, і ўнутраныя абставіны, можна з асцярожнасцю выказаць здагадку, што на новым валютным тыдні беларускі рубель можа ўмацавацца пасля досыць зацяжнога падзення.

Аднак пакуль што ў задачы занадта шмат невядомых, каб рабіць прагнозы хоць з нейкай доляй упэўненасці.

У ДЫЗАЙН БАНКНОТАЎ УНЯСУЦЬ КАСМЕТЫЧНЫЯ ЗМЕНЫ

І неўзабаве выправяць памылку ў слове «пяцьдзясят»

Праўленнем Нацыянальнага банка прынята рашэнне аб правядзенні мадыфікацыі банкнотаў, якія знаходзяцца ў абарачэнні, пры захаванні асноўных малюнкаў на пярэднім і адваротным баках, а таксама іх каляровай гамы і памеру.

Што будзе? Нацбанк у 2019 годзе выпусціць абноўленыя банкноты наміналам 5 і 10 рублёў, а ў 2020 годзе — 20 і 50 рублёў.

Што зменіцца ў рублях? Выявы архітэктурных збудаванняў на пярэдніх баках мадыфікаваных банкнотаў будуць прыведзены ў адпаведнасць з актуальным знешнім выглядам з указаннем назвы намаляваных архітэктурных збудаванняў. Таксама на мадыфікаваных банкнотах знікне подпіс былога старшыні НБ Пятра Пракаповіча.

У адпаведнасці з новай рэдакцыяй Правілаў беларускай арфаграфіі і пунктуацыі на банкноце наміналам 50 рублёў надпіс «ПЯЦЬДЗЕСЯТ» будзе выпраўлены на «пяцьдзясят».

У сувязі з тым, што на банкнотах будзе паказвацца год іх фактычнага выпуску, спатрэбілася ўнясенне змяненняў ва Указ Прэзідэнта ад 4 лістапада 2015 года № 450 «Аб правядзенні дэнамінацыі афіцыйнай грашовай адзінкі Рэспублікі Беларусь».

Цяпер Нацыянальны банк прыступіў да правядзення падрыхтоўчых мерапрыемстваў па выбары прадпрыемства-вытворцы і выпуску ў абарачэнне мадыфікаваных банкнотаў. Перад выпускам у абарачэнне банкнотаў новых гадоў выпуску Нацыянальны банк дасць падрабязную інфармацыю аб іх знешнім выглядзе і прыкметах сапраўднасці. Раней уведзеныя ў абарачэнне банкноты ўзору 2009 года будуць заставацца законным плацежным сродкам.

Патрэба ў заказе грашовай наяўнасці звязана перш за ўсё з невялікімі тэрмінамі службы банкнотаў дробных наміналаў, заканамерным павелічэннем колькасці старых банкнотаў і неабходнасцю іх замены, удакладняе прэс-служба Нацбанка. Так, пачынаючы з кастрычніка 2017 года паступленне старых банкнотаў наміналамі 5 і 10 рублёў узрасло ў 3 і 2 разы адпаведна. Са снежня мінулага года павялічылася больш чым у 2 разы паступленне старых банкнотаў наміналам 20 рублёў. Што датычыцца манет, то манеты дробных наміналаў, перш за ўсё 1 і 2 капейкі, з'яўляюцца самымі запатрабаванымі і не вяртаюцца ў касы галоўнага банка краіны. Пры гэтым іх выдача з кас Нацыянальнага банка пастаянна расце.

Сярэдні тэрмін службы банкнотаў дробных і сярэдніх наміналаў складае ад аднаго года да трох гадоў. Менавіта таму Нацыянальны банк на пастаяннай аснове ажыццяўляе заказ банкнотаў і манет, што з'яўляецца звычайнай практыкай цэнтральных (нацыянальных) банкаў па выкананні функцыі забеспячэння эканомікі наяўнымі грашыма.

У сусветнай практыцы дробныя банкноты ў большай ступені выкарыстоўваюцца як разменныя, маюць непрацяглыя тэрміны службы і таму патрабуюць пастаяннай замены. Так, сярэдні тэрмін службы банкнота наміналам 5 еўра складае 13 месяцаў, банкнота наміналам 1 долар ЗША — 22 месяцы, банкнота наміналам 50 расійскіх рублёў — 8,3 месяца.

Варта адзначыць, што дадатковы выраб наяўных грошай не азначае павелічэнне грашовай масы, паколькі іх выпуск у абарачэнне прыводзіць да пераходу грашовых сродкаў з безнаяўнай формы ў наяўную, бо банкі за атрыманыя грашовыя знакі пералічваюць Нацыянальнаму банку іх безнаяўны эквівалент.

Сяргей КУРКАЧ

РАБОТА, ЗАРПЛАТА...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дом узведзены за кошт абласнога бюджэту ў сціслыя тэрміны — менш чым за год. Мясцовыя ўлады і будаўнікі імкнуліся як мага хутчэй увесці жыллё ў эксплуатацыю, паколькі яно прызначалася для маладых спецыялістаў — урачоў вузкага профілю, якіх не хапала ў раёне і якія павінны былі прыехаць на працу па размеркаванні да 1 жніўня.

Андрэй і Ксенія Зелянко закончылі Гродзенскі медыцынскі ўніверсітэт. Андрэй — неўролаг, яго жонка — гінеколаг. Абодва родам з Брэсцкай вобласці. Як прызналася маладая пара, у Любань ехалі ахвотна, бо ведалі, што ім тут гарантавана першае месца працы і прасторная кватэра плошчай 77 квадратных метраў. «З перспектывай для папаўнення сям'і», — пажартаваў Андрэй. Пакуль маладая сям'я паціху закупляе мэблю, абжываецца.

Яўген Схаўко атрымаў спецыяльнасць псіхіятра-нарколага ў Віцебскім медуніверсітэце. Праз два гады яго жонка там жа атрымае дыплом псіхатэрапеўта, і маладая сям'я аб'яднаецца. У аднапакаёвыя кватэры засяліліся рэнтгенолаг Вадзім Нікіфарэнка і нарколаг Галіна Грыгарэвіч. Яўгенія і Мікіта Дрэнчыкі ў Любані ўжо два гады. Прыехалі па размеркаванні пасля заканчэння Гродзенскага медуніверсітэта, ды так і засталіся. За гэты час Мікіта стаў намеснікам галоўнага ўрача бальніцы. Яўгенія ў дэкрэтным водпуску, рыхтуецца стаць мамай. Маладыя атрымалі ключы ад двухпакаёвай кватэры.

— Мая задача — утрымаць маладых спецыялістаў, — кажа **галоўны ўрач Любанскай цэнтральнай раённай бальніцы Андрэй АМШАРУК.** — А ўтрымаць моладзь можна не толькі дастойнай зарплатай, належнымі ўмовамі працы, але і жыллём. Мяркую, што навічкі замацуюцца на сваіх пасадах, застануцца жыць і працаваць у Любані.

Сёлета ў раённую бальніцу прыбыло 12 медыкаў. Практычна няма праблемы з урачамі — штат укамплектаваны на 86 %. На сёння не хапае спецыялістаў пярвічнай медыка-санітарнай дапамогі і педыятраў. Сёлета ў вышэйшыя медыцынскія ўстановы з райцэнтра паступіла пяць чалавек. Пасля заканчэння вучобы яны вернуцца ў Любань.

— Гэты дом здадзены маладым спецыялістам-урачам, у якіх меў патрэбу горад. Яшчэ на этапе вучобы ў медустановах з імі былі заключаны мэтавыя дагаворы аб тым, што яны прыедуць да нас працаваць, а мы паабяцалі забяспечыць іх добраўпарадкаваным жыллём, — расказаў **старшыня Любанскага райвыканкама Сяргей КАЗЕЦКІ.** — Гораду неабходны не толькі медыкі, але і трэнеры па плаванні, харэографы, выкладчыкі ва ўстановы адукацыі ды іншыя. Таму ў далейшым будзем будаваць і прапаноўваць жыллё тым спецыялістам, якія запатрабаваныя ў Любані.

— Дом пад нумарам 12 — толькі першая ластаўка. На гэтым зямельным участку ў недалёкай перспектыве з'явіцца яшчэ 24 арэндныя кватэры. Жылая забудова будзе прадстаўлена аднапавярховымі дамамі, максімум — двухпавярховымі. Для гэтага ёсць усе падставы: уладкаваныя інфраструктура, дарогі, пабудаваны магазін, плануецца ўзвядзенне дзіцячага садка.

Цяпер у Любані налічваецца 12 тысяч насельніцтва. На горна-абагачальным камбінаце будзе працаваць 1800—2000 чалавек. Зразумела, што спецыялісты прыедуць сюды з сем'ямі, дзецьмі. Па папярэдніх падліках, райцэнтр прырасце шасцю тысячамі навасёлаў. Да іх прыёму тут карпатліва рыхтуюцца. Ідзе актыўнае будаўніцтва жылля, інфраструктуры, пракладваюцца цеплавыя, кабельныя сеткі, водаправод. Работы вядуцца ў комплексе, распрацаваны перспектыўны план развіцця горада, цалкам падрыхтаваны план дэталёвай забудовы на канкрэтных месцах. Сёлета плануецца ўвесці 7,5 тыс. квадратных метраў жылля. Па меры паступлення новай рабочай сілы будзе набіраць абароты і будаўніцтва. Прадугледжваюцца як малапавярховыя, так і шматпавярховыя будынкі. Мясцовае кіраўніцтва выйшла ў вышэйшыя інстанцыі з прапановай дазволіць узвядзенне 9-павярховікаў.

Новаму камбінату спатрэбяцца спецыялісты горнай справы, якіх у сельскай мясцовасці няма. Таму «Слаўкалій» клапоціцца аб прыцягненні такой катэгорыі работнікаў. У сваю чаргу райвыканкам падбірае тых людзей, якія будуць забяспечваць абслугоўванне і жыццядзейнасць горада. А прыцягнуць і замацаваць кадры можна не толькі жыллём, паколькі не хлебам адзіным жыве чалавек.

— У нас створаны ўмовы, каб людзі змаглі задаволіць свае сацыяльныя, культурныя патрэбы, змястоўна адпачыць, рэалізаваць творчыя магчымасці, раскрыць таленты, — кажа **намеснік старшыні райвыканкама Тамара ДАМАШЭВІЧ.**

Жыхары маюць магчымасць наведаць басейны гарадскога фізкультурна-аздараўленчага цэнтра і спартыўнага комплексу аграгарадка Сарачы. Пры раённым Доме культуры працуе тэатральны калектыў. Два гады таму добраўпарадкавалі гарадскі парк культуры і адпачынку. Можна цікава правесці вольны час, вечарыну ва ўстановах грамадскага харчавання — як райспажыўсаюза, так і ў прыватных. Славіцца Любаншчына і інтэлектуальным турнірам «Што, дзе, калі», фестывалем «Клуб вясёлых і знаходлівых». Тут знойдуць занятак па сваім густе як малады спецыяліст, так і сталы прафесіянал.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ,

Час для размоў

Традыцыйныя прамыя лініі адбудуцца ў суботу, 22 верасня, у Мінгарвыканкаме і аблвыканкамах. Тэлефонныя лініі з 9.00 да 12.00 правядуць:

кіраўнік спраў БРЭСЦКАГА аблвыканкама Георгій Мікалаевіч ХВАЛЬКО. Тэл. 8-016 221 31 21;

старшыня ВІЦЕБСКАГА абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір Уладзіміравіч Цярэнцьеў. Тэл. 8-021 222 22 22;

намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Уладзімір Уладзіміравіч ГАРБАЧОЎ. Тэл. 8-023 233 12 37;

намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Алена Аляксандраўна БУБЕНЧЫК. Тэл. 8-015 273 56 44;

першы намеснік старшыні МАГІЛЁЎСКАГА аблвыканкама Алег Іванавіч ЧЫКІДА. Тэл. 8-022 250 18 69;

першы намеснік старшыні МІНСКАГА аблвыканкама Ігар Мікалаевіч МАКАР. Тэл. 8-017 500 41 60;

намеснік старшыні МІНСКАГА гарвыканкама Віктар Сяргеевіч ЛАПЦЕЎ. Тэл. 8-017 222 44 44.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

СМІ назвалі прозвішчы магчымых пераемнікаў Тэрэзы Мэй

Брытанскія кансерватары склалі пералік дзяржаўных дзеячаў, якія, на іх думку, маглі б заняць пасаду прэм'ер-міністра Вялікабрытаніі пасля таго, як яе пакіне Тэрэза Мэй. Пра гэта са спасылкай на службовую запіску, якая апынулася ў распараджэнні рэдакцыі, паведамляе газета The Telegraph. Дакумент, па інфармацыі выдання, распаўсюджваецца сярод кансерватыўных членаў парламента. Згодна з ім, аднапартыйцы Мэй плануюць прапанаваць ёй адстаўку «неўзабаве пасля сакавіка 2019 года». 29 верасня Вялікабрытанія ў рамках «брэксіта» павінна канчаткова пакінуць Еўрасаюз. Пасля гэтага, як указваецца ў распаўсюджваемай кансерватарамі паперы, павінен будзе «неадкладна» адбыцца нейкі «манеўр».

Затым у службовай запісцы пад загалоўкам «кандыдаты ў кабінет міністраў» пералічаны прозвішчы вядомых палітыкаў Вялікабрытаніі. Telegraph называе іх «магчымымі пераемнікамі Мэй на пасадзе прэм'ер-міністра». Гэта былы міністр па выхадзе Брытаніі з ЕС Дэвід Дэвіс, міністр міжнароднага гандлю Ліам Фокс, брытанскі міністр навакольнага асяроддзя, харчавання і сельскай гаспадаркі Майкл Гоув, канцлер казначэйства Філіп Хэманд, міністр аховы здароўя Мэцью Хэнкак, міністр адукацыі Дэміян Хайнс, кіраўнікі МЗС і МУС краіны Джэрэмі Хант і Саджыда Джавід, экс-міністр замежных спраў Брытаніі Борыс Джонсан.

Трамп назваў самую горшую памылку ЗША за ўсю гісторыю дзяржавы

Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп назваў найгоршую памылку сваёй дзяржавы за ўсю гісторыю. Паводле яго слоў, гэта — увядзенне амерыканскіх войскаў на Блізкі Усход, ажыццёўленае адным з яго папярэднікаў Джорджам Бушам-малодшым. Пра гэта Трамп заявіў у інтэрв'ю The Hill.

«Хоць Абама, магчыма, паступіў няправільна, вывеўшы адтуль салдат, але ўводзіць іх туды было, на маю думку, самая вялікая памылка, якую калі-небудзь здзяйснялі ў гісторыі нашай краіны», — сказаў Трамп. Ён растлумачыў, што ЗША патрацілі на блізкаўсходнюю кампанію 7 трыльёнаў долараў, а чалавечыя страты з абодвух бакоў вылічаліся мільёнамі. «Мільёны жыццяў», — падкрэсліў прэзідэнт.

Выданне прыводзіць даныя Пентагона: па ацэнцы абароннага ведамства, выдаткі на баявыя дзеянні ў Іраку, Афганістане і Сірыі з 2001 да 2018 года склалі 1,52 трыльёна долараў. Аднак Браўнаўскі ўніверсітэт прыводзіць іншую лічбу: 5,6 трыльёна (па стане на верасень 2017 года).

У кастрычніку 2001 года, неўзабаве пасля падзей 11 верасня, Джордж Буш-малодшы, які займаў тады пасаду прэзідэнта, загадаў увесці войскі ў Афганістан, дзе, па звестках разведкі ЗША, хаваўся верхавод «Аль-Каіды» Усама бен Ладэн. Праз два гады амерыканскі лідар ініцыяваў нападзенне на Ірак з мэтай звяржэння рэжыму Садама Хусэйна.

Дзярждэпартамэнт: колькасць тэрактаў у свеце скарацілася ў 2017 годзе на 23 %

Такія звесткі прыводзяцца ў чарговым штогадовым дакладзе аб праблемах барацьбы з тэрарызмам у свеце, які быў падрыхтаваны Дзяржддэпартаментам. Гэтае даследаванне ахоплівае 2017 год. «Агульная колькасць тэрарыстычных нападаў у свеце ў 2017 годзе зменшылася на 23 %, а агульная колькасць смерцяў у выніку тэрактаў — на 27 % (у параўнанні з 2016 годам)», — гаворыцца ў дакументе. Яго аўтары прызнаюць, што гэтая станоўчая тэндэнцыя зафіксаваная ў асноўным дзякуючы толькі аднаму фактару — рэзкаму скарачэнню колькасці ахвяр тэрактаў у Іраку.

У адпаведнасці з выкладзенымі ў справаздачы данымі, тэракты былі здзейснены летась у цэлым у 100 дзяржавах. Аднак яны былі геаграфічна сканцэнтраваныя: 95 % з іх прыйшліся ўсяго на пяць краін — Афганістан, Індыю, Ірак, Пакістан і Філіпіны. Акрамя таго, 70 % усіх смерцяў ад рук тэрарыстаў былі зарэгістраваныя таксама ў пяці дзяржавах — Афганістане, Іраку, Нігерыі, Сірыі і Самалі.

У найлепшых традыцыях гасціннасці

Ужо заўтра аграгарадок Ляскавічы Петрыкаўскага раёна ператворыцца ў сталіцу Палескага краю — вялікай тэрыторыі, якая аб'яднае восем раёнаў Гомельшчыны і тры — Брэстчыны, а таксама прадстаўнікоў Чарнігаўскай, Бранскай абласцей і шматлікіх гасцей з розных краін у V Міжнародным фестывалі этнакультурных традыцый «Кліч Палесся».

Фота БелТА.

Паводле слоў кансультанта ўпраўлення культуры і народнай творчасці Мінкультуры Івана ГАЛАБУРДЫ, фестываль, які ладзіцца з 2010 года, «за гады свайго існавання вызначыўся як адметная, яркая з'ява міжнароднага ўзроўню». Менавіта таму ён змяніў статус з рэгіянальнага спачатку на рэспубліканскі, а потым — і на міжнародны. Напрыклад, сёлета сярод яго ўдзельнікаў не толькі палешукі з Беларусі, Расіі і Украіны, але таксама і творчыя калектывы, якія прадстаўляюць самабытную культуру Польшчы і нават Індыі.

І ўсё ж базай, фундаментам свята быў і застаецца культурны матэрыял Палесся, у збіранні і захаванні якога арганізатарам фестывалю вялікую дапамогу аказваюць этнографы, самадзейныя і прафесійныя творчыя аб'яднанні з розных рэгіёнаў. Так, сёлета, расказвае галоўны рэжысёр фэсту «Кліч Палесся» Аляксандр БАНДАРЭНКА, праграма грунтуецца на традыцыйным палескім вяселлі, у карагод якога плануецца ўключыць абсалютна ўсіх — і больш як 1000 артыстаў, і стваральнікаў рэгіянальных падворкаў, і гасцей. Кожны з 11 падворкаў-удзельнікаў, дарэчы, будзе пайменаваны ў гонар канкрэтнай вёскі са свайго рэгіёна, а наведвальнікам прапануе тэатралізаваную версію паходжання гэтых назваў: Якімы, Булаўкі, Каўпак-Гара... Больш за 20 самадзейных калектываў Гомельскай і Брэсцкай абласцей возьмуць удзел у праекце «Сярод вёскі карагод», які прадставіць як мясцовыя, так і шырока вядомыя народныя бытавыя танцы ды гульні. У месцічаў і турыстаў, між іншым, будзе магчымасць развучыць з дапамогай прафесіяналаў папулярны народны танец «Лысы», ён жа «Карапет». А на свяце народных тэатраў «Батлейка.by» можна будзе не толькі паглядзець прадстаўленні, але і паспрабаваць уласнаручна змайстраваць тэатральныя лялькі ці рэквізіт.

«На адкрыцці фестывалю, як заўжды, адбудзецца ўручэнне сімвалічных статуэтак і званняў «Ганаровы паляшук». Сёлета яго ўладальнікамі стануць адразу два чалавекі», — расказвае першы намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Гомельскага аблвыканкама Інга Заўгародняя. Сярод іншых цікавінак праграмы — рыцарская рэканструкцыя «Бітва эпох», прэзентацыя праекта рэгіянальных брэндаў «З любоўю да Гомельшчыны», работа пляцоўкі «Кіно на траве», свята «Танчым па-даўнейшаму» (летась найстарэйшаму яго ўдзельніку было 76 гадоў, а найменшаму — 6, і гэта, мяркуюць арганізатары, далёка не мяжа).

Цэлы дзень на розных пляцоўках знойдзецца што паглядзець — як на экспазіцыі падворкаў, што расцягнецца больш чым на 1,5 кіламетра ўздоўж Прыпяці, так і на конкурсе дзявочага хараства «Палеская прыгажуня — 2018», паказальных выступленнях па конным спорце, выстаўцы «Фестываль кнігі і прэсы». У амаль дзвюхгадзіннай канцэртнай праграме разам з творчымі калектывамі раёнаў і абласцей выступяць леташнія ўдзельнікі «Еўрабачання», гурт NaviBand, і нацыянальны канцэртны аркестр Беларусі пад кіраўніцтвам маэстра Міхаіла Фінберга (дарэчы, таксама ганаровага палешука). Калі дазволіць надвор'е, шаноўную публіку ўразяць відовішчнымі выступленнямі дэльтапланерысты і парашутысты. Завершаць жа фэст, як плануецца, маладзёжная шоу-праграма з удзелам гурта «Дразды», святочны феерверк і танцавальна-забаўляльная праграма.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ПАЧУЦЦЁ ГУМАРУ, АДКРЫТАСЦЬ...

Права, а не абавязак

Сёння ў краіне дзейнічаюць 284 установы дадатковай адукацыі (гэта менш, чым было, скажам, яшчэ некалькі гадоў таму) з агульнай колькасцю навучэнцаў больш за 390 тысяч чалавек. Ахоп дадатковай адукацыяй школьнікаў складае 58 працэнтаў.

— Жыццё ў сучасным грамадстве патрабуе ад маладых людзей гнуткасці ў паводзінах і ўмення хутка адаптавацца да сітуацыі, якая пастаянна змяняецца. Гнуткай і мабільнай павінна быць і сістэма дадатковай адукацыі, каб хутка і кропкава рэагаваць на сучасныя адукацыйныя запыты, адпавядаць чаканням дзяцей і моладзі, — падзяліўся сваім бачаннем сітуацыі **начальнік галоўнага ўпраўлення выхаваўчай работы і маладзёжнай палітыкі Міністэрства адукацыі Эдуард ТАМІЛЬЧЫК.** — Заняткі ў сістэме дадатковай адукацыі дазваляюць выхаванцам адчуць сябе паспяховымі, што павышае іх самаацэнку, набыць уласны ўнікальны досвед, паспрабаваць рэалізавацца ў розных сферах дзейнасці. Там яны знаходзяцца ў сяброўскім асяроддзі. Цяжка пераацаніць і ролю педагога дадатковай адукацыі.

«Псіхолагі лічаць, што бацькі ні ў якім разе не павінны аказваць ціск на сваё дзіця пры выбары таго ці іншага гуртка, клуба або секцыі. Толькі занятак па душы можа прынесці рэальную карысць».

Ні для каго не сакрэт, што паміж школьным настаўнікам і педагогам дадатковай адукацыі існуе прынцыповая розніца. Калі першага дзеці не выбіраюць, а хадзіць у школу па веды — гэта іх, так бы мовіць, галоўная жыццёвая задача і нават абавязак, то прымусіць дзяцей наведваць гурток ці секцыю, калі ім там нецікава, проста немагчыма. Педагогаў, пад кіраўніцтвам якіх яны займаюцца сваёй любімай справай, дзеці выбіраюць сабе самастойна. Яны вельмі тонка адчуваюць фармалізм і не даруюць абыякавасці дарослым.

— Відавочна, што ў сістэме дадатковай адукацыі ўжо недастаткова быць проста добрым спецыялістам у той ці іншай сферы творчай дзейнасці. Важна сфарміраваць асобу дзіцяці, уцягваючы яго ў сумесную творчасць, — падкрэслівае **дырэктар рэспубліканскага вучэбна-метадычнага цэнтра эстэтычнага выхавання «Балажан» (г. Бішкек, Кыргызстан) Дарыя МУСІНА.** — Педагог дадатковай адукацыі XXI стагоддзя павінен прапанаваць новыя творчыя падыходы да выхавання і адукацыі маладога пакалення. Праведзенае намі даследаванне паказала, што для дзіцяці важна, каб педагог быў адкрыты для стасункаў (пра гэта з 300 апытаных дзяцей заявілі 56 %), мог падтрымаць у цяжкую хвіліну (58 %), добра ведаў сваю справу (72 %), валодаў пачуццём гумару (43 %), быў мабільны, умеў здзіўляцца і здзіўляць (61 %). А для бацькоў выхаванцаў важнай аказалася патрэба педагога ў пастаянным прафесійным

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

самаўдасканаленні (на гэта ўказалі 78 працэнтаў апытаных), яго гатоўнасць ісці насустрач дзіцяці (81 %), высокі ўзровень майстэрства ў той сферы, дзе ён выкладае (93 %).

Інавацыйныя кірункі

Хтосьці лічыць заняткі ў гуртках і аб'яднаннях па інтарэсах не больш чым хобі або проста баўленнем часу, але для многіх яны вызначылі прафесійны выбар на ўсё жыццё. І нават калі маладыя людзі ў выніку выбіраюць іншы кірунак сваёй прафесійнай самарэалізацыі, яны ўсё роўна больш прыстасаваныя да жыцця, і тыя здольнасці, якія яны развівалі ў аб'яднаннях па інтарэсах, абавязкова дапамагаюць ім у іншых сферах.

Між іншым педагогам, якія працуюць у аб'яднаннях па інтарэсах, не вельмі падабаецца сам тэрмін «дадатковая адукацыя»: маўляў, няправільна разглядаць гэтую сферу як нейкі дадатак да асноўнай адукацыі. Таму яны пазіцыянуюць сваю галіну як адукацыю для жыцця. Той жа турызм — гэта яшчэ і цудоўная школа выжывання, уменне жыць у калектыве, працаваць у камандзе...

Дырэктар Рэспубліканскага цэнтра інавацыйнай і тэхнічнай творчасці Сяргей САЧКО лічыць галоўнай задачай дадатковай адукацыі зрабіць усё, каб выпускнікі ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі былі запатрабаваныя ў новых умовах. Сучасны рынак працы патрабуе развіцця інжынернага мыслення. Таму сёння ў цэнтры прадстаўлены такія новыя кірункі, як нейрапілатаванне, прататыпаванне, тэхналогіі беспілотных лятальных апаратаў, графічны вэб- і інжынерны дызайн, сістэмнае адміністраванне, дапоўненая рэальнасць, якія знаходзяцца на стыку фізікі, мікраэлектронікі, мехатронікі, штучнага інтэлекту, механікі і праграмавання. Эксперыментальна-інавацыйная дзейнасць на цяперашні момант — адзін з самых актуальных кірункаў развіцця дадатковай адукацыі.

Прафарыентацыя па-за школай

Па словах **дырэктара Рэчыцкага цэнтра творчасці дзяцей і моладзі Святланы ЧЫГРЫНЁВАЙ,** іх выпускнікі штогод выбіраюць прафесію па профілі аб'яднанняў па інтарэсах. А некаторыя з іх ужо вярнуліся ў Цэнтр і цяпер з'яўляюцца педагогамі дадатковай адукацыі.

— У нас створаны ўсе ўмовы для самарэалізацыі і прафесійнага самавызначэння навучэнцаў, — запэўнівае яна. — Сёлета асабліва ярка склаўся «прафарыентацыйны» шлях выхаванак майстэрні моды і стылю «Шэй дэ Пары», якія сталі абсалютнымі пераможцамі на абласным этапе рэспубліканскага конкурсу прафесійнага майстэрства JuniorSkills Belarus у намінацыі «Дызайн і мадэляванне адзення». Усе тры прызавыя месцы былі занятыя нашымі навучэнцамі. А на рэспубліканскім этапе яны заваявалі дыплом III ступені. Адна з дзяўчынак ужо стала навучэнкай Мінскага дзяржаўнага прафесійна-тэхнічнага каледжа швейнай вытворчасці па прафесіі «Закройшчык, кравец».

Штогод на базе Рэчыцкага цэнтра творчасці арганізоўваюцца летнія прафарыентацыйныя лагеры дзённага знаходжання. Кожны кабінет у Цэнтры мае свой прафарыентацыйны пашпарт аб'яднання. Навучэнцы і бацькі могуць у свабодным доступе азнаёміцца з інфармацыяй пра тое, дзе можна працягнуць навучанне па профілі гуртка і якую кваліфікацыю атрымаць.

Найважнейшы складнік дзейнасці Рэчыцкага цэнтра — гэта аказанне дапамогі ў прафесійным самавызначэнні не толькі навучэнцам Цэнтра, але і падлеткам і моладзі ўсяго горада і раёна. На гэта быў нацэлены праект «Турагенцтва шостага дня», які рэалізоўваўся ва ўзаемадзеянні з установамі агульнай сярэдняй адукацыі. Адным з пунктаў падарожжаў па планеце Шостага дня была «PR — Прафесійная Рэспубліка». Асноўная ідэя — знаёмства дзяцей 10—14 гадоў з рознымі прафесіямі. А для старшых школьнікаў быў створаны асобны праект пад назвай «Акадэмія ўніверсальных прафесіяналаў».

Дарэчы, псіхолагі лічаць, што бацькі ні ў якім разе не павінны аказваць ціск на сваё дзіця пры выбары таго ці іншага гуртка, клуба або секцыі. Толькі занятак па душы можа прынесці рэальную карысць. А вызначыцца з выбарам адразу могуць не ўсе. Знаходзіцца ў працэсе пошуку — гэта нармальны стан любога дзіцяці, якое жадае самарэалізавацца. Бо, напэўна, не ўсім дадзена стаць інжынерам ці канструктарам, захапіцца арніталогіяй або касмічнай біялогіяй, скалалажаннем ці турызмам. Дзесьці патрабуецца максімальная канцэнтрацыя і ўважлівасць, а дзесьці, наадварот, трэба быць разняволеным... У сілах бацькоў дапамагчы дзіцяці, штосьці яму падказаць, параіць, але іх погляды і жыццёвы вопыт не павінны быць вырашальнымі.

Надзея НІКАЛАЕВА.

■ Надвор'е

ВЕСТКІ З БАЛТЫКІ: РЭЗКА ПАХАЛАДАЕ І ДОЖДЖ

Тэмпература знізіцца да плюс трох градусаў ноччу, удзень — да 12—18 цяпла

Пагаршэнне ўмоў надвор'я і пахаладанне чакаецца ў нашай краіне ў наступныя выхадныя, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У пятніцу захаваецца цёплае надвор'е. Максімальная тэмпература будзе 23—28 цяпла. Прагназуецца пераменная воблачнасць, пераважна без ападкаў.

Пад уплывам атмасферных франтоў, якія ссоўваюцца з Заходняй Еўропы ў наш бок, краіна апынецца ў суботу. А вось за франтамі пачне паступаць халодная паветраная маса. Чакаецца пагаршэнне ўмоў надвор'я і паніжэнне тэмпературнага фону. Уначы па паўночным захадзе краіны, раніцай і днём на большай частцы тэрыторыі пройдуць кароткачасовыя дажджы. У дзённы час па ўсходзе краіны месцамі прагрымяць навальніцы. Вецер паўднёвы з пераходам на заходні, умераны, днём у асобных раёнах па ўсходзе краіны моцны парывісты. Тэмпература паветра мінімальная ўначы будзе ад плюс 11 да плюс 16 градусаў, а максімальная ўдзень усталюецца ў межах 14—19 цяпла, толькі ва ўсходніх раёнах 20—27 градусаў са знакам плюс.

Паводле інфармацыі сіноптыкаў, у нядзелю краіна будзе знаходзіцца пад уплывам халоднай і няўстойлівай паветранай масы, якая паступае з Балтыйскага мора. Чакаецца халаднаватае надвор'е. Уначы пераважна па ўсходняй палове, днём месцамі па краіне кароткачасовыя дажджы. Вецер заходні ўмераны, днём у асобных раёнах па паўночным захадзе моцны парывісты. Тэмпература паветра ўначы будзе апускацца да 3—10 цяпла, а днём складзе ад плюс 12 да плюс 18 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ

■ Факт

ЛЬВОЎ КНІЖНЫ ВІТАЕ БЕЛАРУСЬ!

Амаль тыдзень у галоўным горадзе Заходняй Украіны праходзіць 25-ы форум выдаўцоў. Разам сабраліся кніжнікі не толькі з Украіны, але і з суседніх краін. І таксама — з Беларусі.

Галоўная пляцоўка для экспазіцыі кніжных навінак — Палац Мастацтваў па вуліцы Каперніка, 17. У форуме, які можна лічыць галоўным кніжным кірмашом Украіны, — сотні прэзентацый, сустрэчы з вядомымі пісьменнікамі, кніжнымі графікамі, выдаўцамі. Прадстаўнічая беларуская дэлегацыя на гэтай прэстыжнай сустрэчы кніжнікаў правядзе шэраг прэзентацый, пазнаёміць з рознымі навінкамі ў кнігавыданні Беларусі. Наўмысна да форуму паліграфічны камбінат імя Якуба Коласа супольна з выдавецтвам «Мастацкая літаратура» выпусцілі невялічкую анталогію паэзіі Заходняй Украіны ў перакладзе на беларускую мову — «На арэлях натхнення». Гэтым праектам адкрылася новая кніжная серыя — «Сябрына: паэзія Украіны». Сярод твораў, змешчаных у кнізе, — плён працы беларускіх перакладчыкаў розных пакаленняў: Уладзіміра Караткевіча, Язэпа Семяжона, Васіля Зуёнка, Сяргея Панізніка, Уладзіміра Марука і шмат яшчэ каго. Таксама беларускія выдаўцы прывезлі ў Львоў дзве кнігі вядомага сучаснага ўкраінскага празаіка Міхайлы Слабашпіцкага, выдадзеныя па-беларуску ў Выдавецкім доме «Звязда». На беларускім стэндзе — і кніга Тараса Шаўчэнкі, якая нядаўна з'явілася ў выдавецтве «Мастацкая літаратура».

Беларускія кнігавыдаўцы спадзяюцца, што ўдзел у львоўскім кніжным форуме паспрыяе больш шырокім стасункам паміж пісьменнікамі і выдавецтвамі Беларусі і Украіны.

Сяргей ШЫЧКО.

АДКРЫТЫ СЕЗОН СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ КІРМАШОЎ

Восеньскі сезон кірмашоў распачаўся ў краіне яшчэ 15 верасня: на 197 пляцоўках па ўсіх раёнах арганізаваны выязны гандаль. Самыя масавыя пройдуць у Мінску каля Палаца спорту і «Чыжоўка-Арэны» з 22 верасня.

— Першай свой ураджай пакажа Гродзенская вобласць, — расказала **намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення гандлю і паслуг Мінгарвыканкама Вольга ГАЎРЫЛЬЧЫК.**

— Цэнтральнай стане пляцоўка каля Палаца спорту. З 9.00 да 16.00 Гродзенскі мясакамбінат, Дзятлаўскі сыраробны завод, Шчучынскі масласырзавод, ААТ «Навагрудскія дары», «Гроднахлебпрам» і іншыя прадпрыемствы рэгіёна, рыбаводныя і сялянска-фермерскія гаспадаркі, арганізацыі спажывецкай кааперацыі прадставяць тут сваю прадукцыю.

Мінчане змогуць набыць агародніну і садавіну ўраджаю 2018 года, кансервы, малочныя прадукты, мяса, каўбасныя вырабы, рыбу, мёд, нехарчовыя тавары. Пакупкі ўдзельнікам Вялікай Айчыннай вайны, інвалідам I групы, грамадзянам, старэйшым за 80 гадоў, даставяць дадому бясплатна. Валанцёры БРСМ не адмовяць і астатнім людзям у сталым узросце, якім будзе цяжка данесці пакупкі да прыпынку ці да дома. 29 і 30 верасня кірмашовыя гандлёвыя рады разгорнуцца на паркоўцы каля «Чыжоўка-Арэны» і збяруць вытворцаў сельгаспрадукцыі Магілёўскай вобласці. 6—7 кастрычніка прадставіць сваю прадукцыю Мінская вобласць, 13—14 — Брэсцкая, праз тыдзень — Гомельская, а там і Віцебская. 3—4 лістапада будуць прадстаўлены ўсе рэгіёны краіны. Вытворцы абяцаюць, што іх цэны будуць ніжэйшыя, чым у крамах.

Адметным сёлета з'яўляецца і тое, што ўпершыню свае вырабы змогуць прадставіць звычайныя жахары. Яны парадуюць пакупнікоў хлебабулачнай прадукцыяй, паведамляюць у Мінгарвыканкаме.

Маргарыта ГАЙДАРЖЫ

■ Жыццёвінкі

НЕ БЕЗ ДОБРЫХ ЛЮДЗЕЙ

ДЗЕ МІШКУ ШУКАЦЬ?

Перад жанчынамі паважанага веку, якія звычайна бавяць перадвечаровы час на лаве перад нашым пад'ездам, надоечы з'явілася незнаёмая бабулька і, акінуўшы прысутных на лаве ўважлівым позіркам, ціха павіталася. Пятроўна (яна сядзела з краю) пасунулася і прапанавала незнаёмцы сесці.

— Дзякуй, — адказала тая. — Няма калі сядзець. Я мужчыну шукаю...

Нашы кабеты адразу ж засмяяліся. А ўсё тая ж Пятроўна (яна, дарэчы, ніколі па слова ў кішэнь не палезе), пачуўшы такое ад незнаёмай бабулі, ажно разінула рот ад пачутага, а потым на адным дыханні выпаліла:

— Гляньце вы на яе, чаго захацела! Шустрая, аднак! Дзе ты тут знойдзеш таго мужчыну? Мы, думаеш, чаму сядзім? Проста так? Ды не, родненькая! Сядзім вось і чакаем: можа, які мужычок і прыб'ецца, клюне. А яны вунь ходзяць, халера на іх, ды ўсё міма. А? Нуль увагі! Так што наўрад ці знойдзеш ты тут сабе мужчыну...

Пасмяялася разам з усімі і бабулька. Па ўсім было відаць, што яна ў ладзе з гумарам.

— Ты б усё ж прысела, — паказала на край лавы Ігнатаўна. — У нагах праўды няма. Ды і ці мала мы настаяліся? Сядай, сядай.

— Сяду, угаварылі, — здалася ўсё ж бабулька. — Гэта ж я шукаю мужчыну...

— Яна зноў за сваё! — прытворна абурылася Пятроўна. — Ну і настойлівая! Такая знойдзе! Яна нас абставіць! — А потым, прыняўшы спакойны выгляд, сур'ёзна папытала: — Ну дык што там у цябе? Якія праблемы?

І ўсе наважыліся слухаць.

— Гэта ж па такой справе я тут, — кашлянуўшы і паправіўшы «бульку» на сівенькай галаве, пачала госця. — Тры дні назад ехала ад сястры з Барысава праз Мінск, яна, Галька, там даўно жыве, ага... А на вакзале цап: няма білета. Быў жа. Што рабіць? Як быць? Хоць гвалтам крычы. А тут падыходзіць да мяне мужчына, ён жа бачыць, у якім я становішчы... Пытае, што і як. Аказалася, землякі. Ён мяне нібы з таго свету вярнуў...

— Свет не без добрых людзей, — узрадавалася Ігнатаўна.

— А ў мяне грошай, скажу вам шчыра, не хапала на білет: усяго тры рублі засталося, — працягвала бабулька. — Ён і выручыў. Мы ж, кажа, землякі, гамяльчане. Яшчэ і ў чарзе пастаяў і сам купіў білет мне. Дык а як жа, кажу, добры чалавек, я табе доўг аддам? Спытай, кажа, Мішку, я ў першым доме па Яфрэмава жыву.

— Правільна, у нас першы дом, — падала зноў голас Пятроўна.

— Дык а хто ж у нас тут Мішка? — задумалася Ігнатаўна.

Госця падказала:

— Во яшчэ! Я, кажа, пенсіянер, рабіць няма чаго, то часта піва п'ю, там у нас побач бар. Сталы на вуліцы... Няма яго каля сталоў. Пыталася і прыглядалася.

На лаве доўга ламалі жанчыны голаў, дзе б знайсці таго Мішку, і нічога не прыдумалі. Перабралі ўсіх мужчын, якія жывуць у іх доме: няма!

Развітаўшыся, госця падзякавала і пайшла шукаць далей. Ці знойдзе? Цяжка сказаць. Але што ёсць такія вось Мішкі і такія бабулькі — гэта я дакладна ведаю. Свет сапраўды не без добрых людзей.

У МАРШРУТЦЫ

На чарговым прыпынку ў салон маршруткі важна зайшоў хлапчына ў джынсах і майцы, на якой было напісана штосьці на замежнай мове. І ў акулярах ад сонца. Адразу ж цопнуўся каля мяне, зняў акуляры, хукнуў на шкельцы, затым працёр іх насоўкай і зноўку насунуў на востранькі носік. Звярнуў увагу, што ён не думаў разлічвацца з кіроўцам. Мо знаёмы ці наогул сваяк? Дык у такіх выпадках вітаюцца хоць бы кіўком галавы. Ці за руку патрымаюцца. Гэтага не адбылося. Ды ён нават не глянуў у бок кіроўцы. Ну, едзе сабе малады чалавек і едзе. Шчаслівай, як кажуць, дарогі. Кіроўца ж, відаць, таксама звярнуў увагу, што не ўсе разлічыліся, таму нагадаў:

— Усе заплацілі?

Маўчанне.

На чарговым прыпынку ў салон увайшла мама з дачушкай гадоў пяці. Мама хацела ўзяць малую сабе на калені, але тая рашуча тузанула яе за рукаў:

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

— Пусці! Я сама сяду! Я прынцэса!..

На малую азірнуліся амаль усе пасажыры маршруткі: што там за прынцэса такая?

— Каця! Табе не сорамна? — у маці запунсавеліся шчокі. — Сядай, сказала!

Малая і не думала слухацца маці, працягвала канючыць:

— Я прынцэса! Я прынцэса!..

Адна з жанчынак паспрабавала зрабіць малой заўвагу, але дарэмна сарамаціла яе. Маці давялося ўступіць. Паколькі месцаў у салоне вольных больш не было, то малая сядзела, а маці стаяла каля яе, трымаючыся за поручань.

Насупраць мяне сядзеў хлопчык такога ж, відаць, узросту, як і тая «прынцэса», і калі дзядуля чхнуў, ён спарадзіраваў старога. Трэба было бачыць, як прафесійна ён зрабіў гэта. Дзядуля чхнуў яшчэ раз, і малы, увайшоўшы ў ролю, чхнуў таксама. На гэта раз пад воплескі тых, хто бачыў і ацаніў яго артыстызм. Пасажыры, падобна, адразу ж забыліся пра «прынцэсу». Незапланаванае выступленне хлопчыка падабалася куды больш!

На чарговым прыпынку хлапчына ў джынсах, майцы і акулярах выйшаў, так і не перадаўшы грошы за праезд.

Маршрутка паехала далей. Я ўважліва назіраў за тым, што рабілася ў салоне, які нагадаў сцэну маленькага тэатра. Толькі тут усё адбывалася без рэпетыцый, з чыстага, як кажуць, аркуша паперы. І выправіць тую ці іншую «сцэнку» ўжо не ўяўлялася магчымым...

ЛЫЖЫ

Снежная сёлета выдалася зіма. Дзятва ў Беражках катаецца на канькаx і санках, а той-сёй з іх марыць і пра лыжы. Толькі дзе іх возьмеш? Бацькі, праўда, расказвалі некаторым, што калі яны яшчэ былі школьнікамі, то толькі і ведалі, што каталіся на ўроках фізкультуры на лыжах. Тады іх было многа — хапала ўсім хлопчыкам і дзяўчынкам. Настаўнік выведзе вучняў на Карлікаву горку, якая побач са школай, тыя і катаюцца. А сам стаіць — рукі ў кішэнях, а то іншы раз і зусім знікае, адно папярэдзіць: «Як толькі празвініць званок — усё, заканчвайце і ў школу». Праводзіліся і спаборніцтвы сярод лыжнікаў, лепшыя нават ездзілі на раённае першынства. Ну, а тады паступова неяк паменела снегу не толькі ў Беражках. Зямля амаль спрэс была з рабаціннем усе зімовыя месяцы. Яна свяцілася не толькі замерзлымі камякамі глебы, а нават і сухой травой. І так з году ў год. Паступова вучні пра лыжы і забыліся.

І вось наваліла снегу столькі, што дзятве адразу захацелася стаць на лыжы. А лыж няма. Бяда. У школе нават тое памяшканне, дзе яны стаялі, з цягам часу разбурылі. А куды падзеліся лыжы, ніхто і не ведае, і не помніць. Настаўнікі цяпер усе тут новыя і маладыя, старыя сышлі.

І што ж вы думаеце! Знайшоўся ў вёсцы адзін чалавек, які ўсцешыў малых! Гэта дзед Міхей. Ён сам здагадаўся прыйсці ў школу. Пераступіў парог настаўніцкай і адразу задаў пытанне:

— А чаму гэта дзеці на лыжах не катаюцца? Снегу ж — самі бачыце колькі! Непарадак!

У настаўніцкай на пэўны час наступіла маўчанне. Потым адзін з педагогаў спытаў:

— А лыжы... ёсць?

— Ёсць лыжы! — гукнуў дзед Міхей. — Пасылайце са мной банду — будуць вам лыжы! Гэта ж калі бурылі майстэрню, дзе яны стаялі, то і лыжы хацелі выкінуць. Адзін настаўнік, не буду вам гаварыць яго імя, нават хацеў лыжамі кветнік абгарадзіць. А тут я. Не, кажу, што так справа не пойдзе! Не дам! Не можа быць, каб снежная зіма не вярнулася калі-небудзь. Забраў лыжы і на гарышчы хаты схаваў. І вось вам — нате! Ну, дык дзе банда? За мной!

Потым дзед Міхей стаяў на горцы, сачыў за дзятвой і радаваўся:

— І не каталіся ж, а ўмеюць! Што значыць у крыві жыла гэтая навука!

Васіль ТКАЧОЎ

■ Неасабісты суб'ектыў

ДЗЁННІК ПАМЯЦІ

У кожнага ён свой. І ад гэтага — многія крыўды і непаразуменні

СУСТРЭЛА ў нядзелю ля свайго дома былога калегу. Жывём на суседніх вуліцах, але не бачыліся ўжо гады тры. Так што — не хочаш, дык мусіш — спынілася, дзеля ветлівасці запыталася, як справы. Ён, зухавата пераступаючы з нагі на нагу, пачаў расказваць, што ўжо на пенсіі, што не працуе нідзе, дый не хоча асабліва, што займаецца ўласным здароўем — ходзіць у паліклініку на працэдуры. Расказаў і пра тое, чым, напэўна, дагэтуль узрушаны і чым хочацца падзяліцца з усімі, нават проста са знаёмай, з якой усяго толькі калісьці разам працаваў.

Ён нядаўна ездзіў у іншы горад, на вечар сустрэчы ў сваю альма-матар. Іх сабралася там даволі шмат — аднакурснікаў, якім за шэсцьдзясят. Што само па сабе даволі цікава і ўразліва: столькі гадоў прайшло, раскідала іх па ўсім былым Саюзе. Многія змяніліся да непазнавальнасці. «А вось мяне ўсе пазналі, — хваліўся мой раптоўны суразмоўца. — Прозвішча не ўсе, праўда, памяталі, а вось па імені называлі ўсе. Адна кабета нават падышла і кажа: памятаеш, маўляў, Віця, як ты мне на трэцім курсе ў каханні прызнаваўся? А я стаю — і не тое што пра гэта ўспомніць не магу, а нават як яе завуць, не ведаю. І памятаю, што была ў мяне на трэцім курсе зазноба, але хто?.. Стаў у галаве перабіраць — а, кажу, канешне, гэта ж ты, Таня! А яна ніякая не Таня аказалася. І так пакрыўдзілася! Слёзы на вачах — бабуля ўжо, а як дзіця малое. І на банкет з нагоды сустрэчы не пайшла, хаця што тут такога — падумаеш, імя забыўся, дык колькі гадоў ужо прайшло. І, што характэрна, я так і не ўспомніў, як жа яе звалі, уяўляеш?»

ГАВАРЫЎ ён гэта з такім непрыхаваным самалюбаваннем, што слухаць было няёмка. І шкада было тую невядомую пажылую ўжо жанчыну, якая праз гады пранесла ўспамін аб гэтым «прынцы», якая чакала гэтай сустрэчы, рыхтавалася да яе... А ён — пастарэлы, аблыселы, але ўсё роўна «прынц», не пазнаў, нават імя не ўспомніў. Крыўдна, і сталы ўзрост тут не паратунак ад гэтай крыўды. Наадварот — усведамленне, што столькі гадоў марыла ці проста думала пра нешта, як выявілася, абсалютна таго не вартае і з-за гэтага, можа, прапусціла, не заўважыла нечага вельмі важнага, таго, што было зусім побач...

Зрэшты, сюжэт вельмі нават тыповы, аснова для банальнай меладрамы. Але, мне здаецца, у ім няма «нягодніка» і «ахвяры». Хутчэй тут дарэчы еўтушэнкаўскае: «У каждого — свой тайный личный мир. // Есть в мире этом самый лучший миг. // Есть в мире этом самый страшный час, // но это все неведомо для нас». У зухаватага пенсіянера Віці, несумненна, жыве ў душы і ў памяці адно ці некалькі жаночых імён і вобразаў, якія ён пранёс праз усю сваю біяграфію... Але што з гэтага той пакрыўджанай неТані, якая павезла з сабой з той сустрэчы вялізнае расчараванне і стрэмку ў сэрцы?..

НЯДАЎНА мне падобную гісторыю расказала прыяцелька. Скардзілася на «мужчыну сваёй мары», з якім ужо колькі гадоў збліжаюцца-аддаляюцца і ні да чаго канкрэтнага не прыйшлі. «Уяўляеш, ён нядаўна стаў пра сваю цікавую камандзіроўку ўспамінаць, якая шмат гадоў назад была. А я нібыта слухаю ўважліва, усміхаюся, а сама слёзы глытаю. Бо ён забыўся, што, вярнуўшыся з гэтай камандзіроўкі, не павіншаваў мяне з днём нараджэння, хоць у той дзень мы і бачыліся. Для мяне гэта па маладосці такое гора было, што, здавалася, увесь свет абрушыцца, я дагэтуль як прыгадаю, што тады адчувала — душа ледзянее. А яму — як з гусі вада, толькі прыемныя ўспаміны аб плённай паездцы, за якую яго тады ўсе пахвалілі. І да мяне цяпер звяртаецца: скажы, маўляў, гэта было крута! Крута, мілы, крута, думаю. Так крута, што ледзь з жыццём не развіталася. Можа, варта было б сказаць яму пра гэта хаця б цяпер, каб ведаў?»

КОЖНЫ з нас піша свой «Дзённік памяці». І, на жаль, рэдка, вельмі рэдка, бывае так, як у аднайменным галівудскім фільме — калі ўспаміны ўсяго жыцця аднолькавыя на дваіх, калі «жылі шчасліва і памерлі ў адзін дзень». У рэальным жыцці ўсё больш жорстка, складана, заблытана — раптоўна аказваецца, што пакрыўдзіць, параніць ці нават абразіць вельмі блізкага або амаль незнаёмага чалавека (ці самому аказацца пакрыўджаным, параненым, абражаным) нашмат лягчэй, чым здаецца, — проста выцягнуўшы з гэтага «дзённіка» сваю інтэрпрэтацыю вашай агульнай гісторыі ці яе асобнага эпізоду.

Можа, у такім выпадку проста не чытаць свае «запісы» ўголас? З асабістымі дзённікамі, дарэчы, так рабіць і не прынята.

Алена ЛЯЎКОВІЧ

Извещение о проведении открытого аукциона на право заключения договора аренды земельных участков в г. Ельске

Организатор проведения аукциона – Ельский районный исполнительный комитет.
Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены). Предмет аукциона: право заключения договора аренды на земельных участков.
Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

	Предмет аукциона	Целевое назначение	Начальная цена предмета аукциона (бел. руб.)	Размер задатка, реквизиты платежного документа для перечисления денежных средств, (бел. руб.)	Расходы, связанные с формированием и регистрацией земельных участков, (бел. руб.)	Организация, которая предоставляет информацию о месте размещения земельных участков, землеустроительную документацию для ознакомления	Адрес и номер контактного телефона комиссии
1	Земельный участок с кадастровым номером 321450100001000674. Площадью 3,2283 га по адресу: г. Ельск, Краснопильщицкий тракт. Имеются ограничения в использовании в связи с расположением его в охранных зонах объектов инженерной инфраструктуры (охранных зонах электрических сетей), в придорожной полосе (контролируемой зоне) автомобильной дороги. Срок аренды – 99 лет	Для строительства и обслуживания базы временного хранения строительных материалов с подъездной автомобильной дорогой (земельный участок для размещения объектов иного назначения), код по классификации 1 16 00	78542,92	7854,292 на р/с местного бюджета Ельского района BY35AKBB36004160000450000000, ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК AKBBBY2X, УНП 400034803, задаток за право заключения договора аренды	2670,23	Отдел землеустройства Ельского районного исполнительного г. Ельск, ул. Дзержинского Ф. Э., д. 6 8 (02354) 20585	г. Ельск, ул. Дзержинского Ф. Э., д. 6 8 (02354) 20585
	Земельный участок с кадастровым номером 321482200601000051. Площадью 0,2500 га по адресу: Млынокский с\с, д. Бобруйки, ул. Набережная, 37. Имеются ограничения в использовании в связи с расположением его на территории, подвергшейся радиоактивному загрязнению, в связи с его расположением в водоохранных зонах рек и водоемов. Срок аренды – 99 лет	для строительства и обслуживания охотничьей усадьбы или строительства и обслуживания базы отдыха или строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (земельный участок для ведения охотничьего хозяйства (1 06 00), земельный участок для размещения объектов иного назначения (1 16 00), земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (для строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме) (1 09 02))	827,92	82,79 на р/с местного бюджета Ельского района BY35AKBB36004160000450000000, ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК AKBBBY2X, УНП 400034803, задаток за право заключения договора аренды	1906,96		
	Земельный участок с кадастровым номером 321482200601000050. Площадью 0,2500 га по адресу: Млынокский с\с, д. Бобруйки, ул. Набережная, 25. Имеются ограничения в использовании в связи с расположением его на территории, подвергшейся радиоактивному загрязнению, в связи с его расположением в водоохранных зонах рек и водоемов. Срок аренды – 99 лет		827,92	82,79 на р/с местного бюджета Ельского района BY35AKBB36004160000450000000, ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК AKBBBY2X, УНП 400034803, задаток за право заключения договора аренды	1712,86		

Аукцион состоится **22 октября 2018 г. в 14.30 в малом зале Ельского районного исполнительного комитета, по адресу: г. Ельск, ул. Ф. Э. Дзержинского, д. 6.**

Прием документов осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30 по 19 октября 2018 года, кабинет 1.4.

Для участия в аукционе на право заключения договора аренды земельного участка приглашаются граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица.

Для участия в аукционе необходимо:

Внести задаток (задатки) не позднее 19 октября 2018 года в вышеуказанном размере согласно графы 5 таблицы.

Представить в комиссию по организации и проведению аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков Ельского районного исполнительного комитета **по адресу: г. Ельск, ул. Ф.Э. Дзержинского, д. 6, кабинет 1.4**. следующие **документы:**

заявление на участие в аукционе;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка;

подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукционов (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования.

Дополнительно представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателям – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в указанные в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие задаток в размере, порядке и сроки, определенные в извещении о проведении аукциона.

Граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из предметов аукциона.

Аукцион проводится при наличии двух и более участников. Победителем признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Размер увеличения цены предмета аукциона (шаг аукциона) установлен 5 процентов от предыдущей цены, называемой аукционистом.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается данному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Победитель аукциона (единственный участник несостоявшегося аукциона) в соответствии с условиями, предусмотренными решениями Ельского районного исполнительного комитет от 24.02.2014 г.№ №100,101, обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся:

внести плату за право заключения договора аренды земельного участка;

возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документов, необходимых для его проведения (о затратах, связанных с организацией и проведением аукциона, участники будут проинформированы перед началом аукциона), формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этих участков заключить с Ельским районным исполнительным комитетом договор аренды земельного участка и осуществить в двухмесячный срок со дня подписания договора аренды государственную регистрацию прав, ограничений прав на земельный участок;

юридическому лицу в течение шести месяцев, а гражданину в течение одного года с момента возникновения права на земельный участок приступить к его занятию в соответствии с целью и условиями предоставления;

получить в установленном порядке архитектурно-планировочное задание и технические условия для инженерно-технического обеспечения объекта строительства, разрешение Ельского районного исполнительного комитета на проведение проектно-изыскательских работ, разработку строительного проекта на строительства объекта в срок, не превышающий 2 года;

приступить к строительству объекта в течение шести месяцев со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство такого объекта;

снять на занимаемом земельном участке плодородный слой почвы и использовать его согласно проекту рекультивации;

осуществить строительство объекта в сроки, определенные документацией.

В соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь может быть представлена рассрочка оплаты на право заключения договора аренды земельного участка.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной документацией по соответствующим земельным участкам (в том числе с характеристиками расположенных на земельных участках инженерных коммуникаций и сооружений (при их наличии) и условиями инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории. Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время

ИЗВЕЩЕНИЕ
об открытом аукционе по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов в Кобринском районе Кобринского района Брестской области 25 октября 2018 года в 11.00

№ лота	Адрес земельного участка	Целевое назначение земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерной и транспортной инфраструктуры	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Затраты на организацию и проведение аукциона, руб.
1	ул. Текстильщиков, 19, п. Фруктовый, Батчинский сельсовет	Строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124380404601000299	0,1501	-	4500	450	1746,05
2	ул. Текстильщиков, 21, п. Фруктовый, Батчинский сельсовет	Строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124380404601000300	0,1640	-	5000	500	1730,49
3	ул. Текстильщиков, 23, п. Фруктовый, Батчинский сельсовет	Строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124380404601000301	0,1685	-	5100	510	1713,74
4	ул. Комсомольская, 9/1, п. Фруктовый, Батчинский сельсовет	Строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124380404601000302	0,1135	Обеспеченность (возможность) подключения газоснабжения, электроснабжения	5000	500	1724,91
5	ул. Дружбы, 51А, д. Быстрица, Залесский сельсовет	Строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124382500601000429	0,1310	Обеспеченность (возможность) подключения газоснабжения, водоснабжения, электроснабжения	4000	400	1739,85

Дополнительно возмещаются расходы на публикацию извещения в СМИ

Организатор аукционов – Кобринский районный исполнительный комитет

Аукцион состоится 25 октября 2018 года по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, зал заседаний 1-й этаж.
Заявления на участие в аукционных торгах с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, райисполком, каб. 403 с 8.00 до 13.00 по рабочим дням.
Последний день приема заявлений – 19 октября 2018 г. до 13.00. Тел. для справок: 8 (01642) 2-28-11, 2-32-82.

Продажа земельных участков осуществляется гражданам Республики Беларусь.
К участию в аукционе допускаются граждане, подавшие заявления в установленный в извещении срок, представившие документ о внесении суммы задатка (задатков) и заключившие с Кобринским райисполкомом соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
На основании подпункта 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 72 затраты на строительство, в том числе проектирование объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку, предоставленному для строительства одноквартирного жилого дома в районах индивидуальной жилой застройки, подлежат возмещению в порядке, установленном положением о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 1 апреля 2014 г. № 298.
Затраты, возмещаемые победителем аукциона, являющимся застройщиком жилого дома, возмещаются при выдаче разрешительной документации на возведение одноквартирного жилого дома либо до ввода в эксплуатацию жилого дома с учетом индексации.
Величина затрат, возмещаемых гражданином, являющимся застройщиком жилого дома при выдаче разрешительной документации на возведение одноквартирного жилого дома составляет:
– по лоту № 1 – 4715,89 руб.;
– по лоту № 2 – 4944,73 руб.;
– по лоту № 3 – 5018,82 руб.;
По лотам № 4 и № 5 затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам не возмещаются.
Более подробная информация об условиях проведения аукциона размещена на сайте http://kobrin.brest-region.gov.by

ИЗВЕЩЕНИЕ
об открытом аукционе на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Кобрине Брестской области 25 октября 2018 года в 11.30

№ лота	Адрес земельного участка	Целевое назначение земельного участка	Срок аренды земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерной и транспортной инфраструктуры	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Затраты на организацию и проведение аукциона, руб.
1	г. Кобрин, ул. Интернациональная (участок № 15)	Установка и обслуживание торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли)	10 лет	124350100001007936	0,0030	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения и водоснабжения	5000	500	1763,12
2	г. Кобрин, ул. Интернациональная (участок № 10)	Установка и обслуживание торгового павильона (для размещения объектов розничной торговли)	10 лет	124350100001007937	0,0030	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения и водоснабжения	5000	500	1763,12

Дополнительно возмещаются расходы на публикацию извещения в СМИ

Организатор аукциона – Кобринский районный исполнительный комитет

Аукцион состоится 25 октября 2018 года в 11.30 по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, зал заседаний 1-й этаж.
Заявления на участие в аукционных торгах с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, райисполком, каб. 403 с 8.00 до 13.00 по рабочим дням.
Последний день приема заявлений – 19 октября 2018 г. до 13.00. Тел. для справок: 8 (01642) 2-28-11, 2-32-82.

Продажа права заключения договора аренды земельного участка осуществляется индивидуальным предпринимателям и юридическим лицам.
К участию в аукционе допускаются индивидуальные предприниматели, юридические лица (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо), подавшие заявления в установленный в извещении срок, предоставившие документ о внесении суммы задатка (задатков) и заключившие с Кобринским райисполкомом соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
Победителем аукциона в обязательном порядке вносится платы за право аренды и ежегодная арендной платы за земельный участок, находящийся в государственной собственности. При продлении арендных отношении в обязательном порядке вносится плата за право аренды.
Годовая арендная плата на дату проведения аукциона составляет:
– по лоту № 1 – 24,79 руб.;
– по лоту № 2 – 24,79 руб.
Более подробная информация об условиях проведения аукциона размещена на сайте http://kobrin.brest-region.gov.by

РУП «Белпочта», Минский филиал объявляет о проведении переговоров (без процедуры предварительного квалификационного отбора с улучшением предложений для переговоров) по выбору подрядной организации для выполнения строительных и пусконаладочных работ по объектам: «Устройство системы технологического аудио-, видеоконтроля в ОПС-1 Вилейского РУПС по адресу: Минская область, г. Вилейка, пересечение ул. 17-го Сентября, 30», «Устройство системы технологического аудио-, видеоконтроля в ОПС-1 Мядельского УПС Вилейского РУПС по адресу: Минская область, г. Мядель, ул. 17 Сентября, 2», «Устройство системы технологического аудио-, видеоконтроля в ОПС-1 Воложинского УПС Молодечненского РУПС по адресу: Минская область, г. Воложин, ул. 1 Мая, 3», «Устройство системы технологического аудио-, видеоконтроля в ОПС Фаниполь Дзержинского РУПС по адресу: Минская область, г. Фаниполь, ул. Комсомольская, 37», «ОПС-7 Молодечненского РУПС по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. Ф. Скорины, 21».

Предложения для переговоров принимаются до 09.00 26 сентября 2018 года:

– почтой по адресу: 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 5/3 (с отметкой «в комиссию по проведению переговоров»);

– нарочным по адресу: 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 5/3, каб. 109 (понедельник–четверг – с 8.30 до 17.15, пятница – с 8.30 до 16.15).

Контакты для получения дополнительной информации: отдел эксплуатации зданий и сооружений Минского филиала РУП «Белпочта» – тел. 2648988).

УНП 101120215

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества транспортного унитарного предприятия «Химтранс»

Аукцион состоится 2 октября 2018 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Луначарского 1-я, 67.

Аукционные торги проводятся в соответствии с Инструкцией о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов недвижимости и иного имущества, не относящегося к государственной собственности, а также аукционов на право заключения договоров аренды нежилых помещений, утвержденной приказом № 5а от 22.01.2014 г.

Извещение о проведении предыдущих торгов опубликовано в газете «Звязда» № 158 (28768) от 10.08.2018 г.

№ лота	Наименование предмета торгов, местонахождение имущества	Краткая характеристика предмета торгов	Начальная цена, рублей (с НДС)	Задаток, рублей
1	Телескопический погрузчик CASE TX 140-45 (рег. № 147, инв. № 11), зарегистрирован по адресу: г. Гомель, ул. Химзаводская, 5	Год выпуска – 2014; цвет желтый; страна-изготовитель Итальянская Республика. Грузоподъемность – 4 500 кг; высота подъема – 13,55 м; вылет стрелы – 9,33 м; эксплуатационный вес – 11 460 кг; количество осей – 2. Рабочий объем двигателя – 3 200 куб. см; мощность двигателя – 88 кВт/118 л. с.; тип топлива – дизель; АКПП	84 384,00 (снижена на 20 %)	2 500,00

Условия оплаты: 50 % – в течение 15 календарных дней со дня подписания договора купли-продажи, 50 % – в течение 10 календарных дней с момента передачи объекта.

Продавец: ТУП «Химтранс», 246026, г. Гомель, ул. Химзаводская, 5.

Организатор торгов: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Региональное инвестиционное агентство «ГомельИнвест», г. Гомель, ул. Луначарского 1-я, 67, тел. (0232) 25 49 00, факс (0232) 25 49 01.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с BY54BPSB30121131290419330000 БИК BPSBBY2X в Региональной Дирекции № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Гомель, ул. Крестьянская, 29а. Получатель платежа – ГП «РИА «ГомельИнвест», УНП 490779270. Назначение платежа: «Задаток для участия в аукционе 2 октября 2018 года».

В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, подавшие в установленный срок заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявленному лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 10.30 до 11.00 2 октября 2018 г.

Документы для участия принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Луначарского 1-я, 67 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 15.30 по 01.10.2018 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются. Перечень документов указан в извещении от 10.08.2018 г.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к Победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов.

Победитель торгов (единственный участник, выразивший согласие купить предмет торгов) обязан:

– подписать протокол о результатах аукциона;

– в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения торгов возместить Организатору вознаграждение, включая фактические затраты, связанные с организацией и проведением аукциона. Размер вознаграждения составляет 4 % от начальной цены проданного с аукциона объекта и 5 % от суммы превышения цены продажи объекта над начальной ценой, но не менее суммы фактических расходов;

– в течение 10 (десяти) банковских дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов;

– в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость предмета торгов, сформированную в установленном порядке.

Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона.

Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими Победителями аукциона (единственным участником, не пожелавшим купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %), возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Задаток участника аукциона, ставшим Победителем (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов), засчитывается в счет окончательной стоимости предмета торгов.

Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 100 (сто) базовых величин.

Продавец вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до даты его проведения.

Справки по тел. +375 29 679 02 81. Для ознакомления с объектом звонить + 375 29 354-08-21.

31 октября 2018 г. **ИЗВЕЩЕНИЕ** **№ 13-А/2018**

о проведении открытого аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение	Наличие ограничений	Срок аренды, (лет)	Начальная стоимость, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку документации, руб.
1	Район индивидуальной жилой застройки Романовичи (участок № 370 по генплану)	340100000008002297	0,0773	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	Охранные зоны линий связи и радиофикации, объектов газораспределительной системы	99	5 318,24	200,00	2 508,46
2	Район индивидуальной жилой застройки Романовичи (участок № 835 по генплану)	340100000008003110	0,0840		Охранная зона сетей и сооружений канализации. Имеются следы проведения земельных работ по устройству фундамента (земляные отваля, котлован)	99	5 779,20	200,00	2 755,37
3	Район индивидуальной жилой застройки Романовичи (участок № 962 по генплану)	340100000008003097	0,0840		Охранная зона сетей и сооружений канализации. Имеются следы проведения земельных работ	99	5 779,20	200,00	2 864,08
4	ул. Ильича (в районе жилого дома № 87)	340100000007072613	0,0079	Для размещения легкотипного павильона	Охранная зона сетей и сооружений канализации	5	1 061,13	50,00	2 754,12

1. Организатор аукциона – коммунальное топографо-геодезическое унитарное предприятие «Гомельгеодезцентр» (далее – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр»).

2. Аукцион проводится комиссией, созданной Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр», в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории осуществляется согласно техническим условиям, выданным эксплуатирующими и согласующими организациями на стадии производства проектно-изыскательских работ. Желающим предварительно ознакомиться с документами и характеристикой расположенных на участке инженерных коммуникаций, строений, сооружений, инженерно-технических условий необходимо обращаться в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» (г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. № 3–6, № 3–14).

3. **Аукцион состоится 31 октября 2018 г. в 15.00 в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, каб. 115,** при наличии не менее двух участников на каждый лот. Если заявление на участие подано только одним гражданином, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем, право аренды земельного участка предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

4. К участию в аукционе допускаются граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, подавшие в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» в указанные в извещении сроки следующие документы: заявление по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка за каждый лот в размере, указанном в извещении с отметкой банка, на **р/с BY74 BAPB 3012 2030 8001 3000 0000 в филиале ГОУ ОАО «Белагропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, УНП 400230163, БИК BAPBBY2X. Получатель платежа – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр». Наименование платежа – оплата задатка за участие в аукционе.** Кроме того, **НЕОБХОДИМО открыть текущий расчетный счет (с указание транзитного счета) в филиале ГОУ ОАО «Белагропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30 – для возврата задатка за участие в аукционе** (в случае непобеды на аукционных торгах) – это только для физических лиц. Индивидуальные предприниматели и юридические лица производят оплату задатка со своего расчетного счета.

Необходимые документы: 4.1 граждане – копию документа, содержащего их идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;

4.2 представители или уполномоченные должностные лица юридических лиц Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

4.3 идивидуальные предприниматели – копию свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования;

4.4 представители гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенную доверенность;

4.5 представители или уполномоченные должностные лица иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

4.6 представители иностранногогражданина – легализованную в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или другой кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;

4.7 при подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность, и его копию.

5. **Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации победитель обязан возместить организатору торгов затраты на подготовку и проведение аукциона.** Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона.

6. Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукцина за земельный участок ***для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома возмещает затраты на проектирование объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку*** *(не распространяется на граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий). Величина затрат определяется администрацией района г. Гомеля по месту нахождения земельного участка при выдаче разрешительной документации на возведение одноквартирного жилого дома.*

7. Гомельским городским исполнительным комитетом в установленном законодательством порядке может быть предоставлена рассрочка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления рассрочки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

8. **Заявления для участия в аукционных торгах принимаются Государсвенным предприятием «Гомельгеодезцентр» с 21 сентября по 29 октября 2018 г. включительно. Дни приема: понедельник, среда, пятница с 08.00 до 16.30 (обед 12.00–13.00) по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 3-й этаж, каб. 3-6, 3-14**

Контактный телефон 41-97-86. Информация размещена на сайте: www.gomel.gov.by либо geodezcentr.by

Центр Промышленной Оценки
- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б
Продавец	ООО «Алакарт-Дизайн», г. Минск, ул. Мясникова, д. 34, ком. 10

Предмет аукциона

Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Торговое помещение	405,9 кв. м	500/D-683477	г. Минск, ул. Якуба Коласа, д. 50, корп. 1, пом. 1Н

Начальная цена с НДС 20 % – 928 435,00 бел. руб. (снижена на 15 %)

Задаток 2 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на счет BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638

Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения победителем торгов за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 17.08.2018

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	**10.10.2018** в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, оф. 4б, ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Дата и время окончания приема документов	**08.10.2018** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, оф. 4б, ООО «ИПМ-Консалт оценка»
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@ipmconsult.by. Интернет сайт www.cpo.by**

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении аукциона

Открытое акционерное общество «Молодечненский завод металлоизделий» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

имущества, расположенного по адресу: Минская область, Молодечно, ул. Промышленная, 4, в составе:

здания:

лот № 1. Изолированное помещение гальванического участка общей пл. **730,7 кв. м**, инв. № 630/D-29945. Ванны гальванические. Виброустановка – 2 шт. Гальваническая линия цинкования до блеска. Емкости – 34 куб. м. Калорифер (тэн 1,5 кВт – 6 шт.). Компрессор (Индия). Кабельные линии с инв. по бух учету № 4015. Кабель с инв. по бух учету № 4019.

Канализация общего назначения с инв. по бух учету № 4021. Внутриплощадочные канализационные сети с инв. по бух учету № 4023. Внутриплощадочные водопроводные сети с инв. по бух учету № 4024. Ограждение территории – ж/б плиты. Лот № 2. изолированное помещение сборочного участка общей площадью **382,4 кв. м**, инв. № 630/D-29942. Кабельные линии с инв. по бух учету № 4015. Кабель с инв. по бух учету № 4019. Лот № 3. Капитальное строение (ангар) общей площадью **1021,5 кв. м**, инв. № 630/С-45402. Электротельфер ТЭ1М-511. Кабельные линии с инв. по бух учету № 4015.

Кабель с инв. по бух учету № 4019. Водопровод с инв. по бух учету № 4020. Ограждение территории – ж/б плиты. Лот № 4. Подстанция общей площадью **38,8 кв. м**, инв. № 630/С-45414. Здание трансформаторной подстанции общей площадью **83,8 кв. м**, инв. № 630/С-74599. Трансформатор силовой 400/10/0,4. Трансформатор силовой ТМЗ-630/10. Камеры КСО-272 (14 шт.). Кабельные линии с инв. по бух учету № 4015. Кабель с инв. по бух учету № 4019. Ограждение территории Ж/Б плиты. Лот № 5. Котельная новая (в состав входят: котельная и склад красок) общей площадью **535,1 кв. м**, инв. № 630/С-45429. Кабельные линии с инв. по бух учету № 4015. Кабель с инв. по бух учету № 4019. Ограждение территории – ж/б плиты. Лот № 6. Сварочный (токарно-штамповочный) цех (составные части: сварочный (токарно-штамповочный) цех, 2 холодные пристройки и сарай) общей площадью **947,8 кв. м**, инв. № 630/С-45434. Компрессор 2ВМ2,5-12/9. Компрессор ВВ-10/8. Компрессорная станция (компрессор ВП2-10/9М, компрессор 202ВП-10/8, 2 воздухосборника 6,5 куб. м и 10 куб. м). Машина точечной сварки МТР-280. Кабельные линии с инв. по бух учету № 4015. Кабель с инв. по бух учету № 4019. Канализация общего назначения с инв. по бух учету № 4021. Внутриплощадочные канализационные сети с инв. по бух учету № 4023. Внутриплощадочные водопроводные сети с инв. по бух учету № 4024.

Лот № 7. Ангар (сварочный участок) (в состав входят: ангар (сварочный участок) и холодная пристройка) общей площадью **1061,1 кв. м**, инв. № 630/С-45438. Кабельные линии с инв. по бух учету № 4015. Кабель с инв. по бух учету № 4019. Водопровод с инв. по бух учету № 4020. Канализация общего назначения с инв. по бух учету № 4021. Внутриплощадочные канализационные сети с инв. по бух учету № 4023. Внутриплощадочные водопроводные сети с инв. по бух учету № 4024. Ограждение территории – ж/б плиты. Лот № 8. Здание склада химии общей площадью **67,9 кв. м**, инв. № 630/С-74598. Ограждение территории – ж/б плиты. Лот № 9. Центральная проходная общей площадью **46,8 кв. м**, инв. № 630/С-45441. Кабельные линии с инв. по бух учету № 4015.

Кабель с инв. по бух учету № 4019. Водопровод с инв. по бух учету № 4020. Ворота электрические. Лот № 10. Склад металла с инвентарным номером 630/С-45412 (в состав входят: склад для металла литер Л1/к и навес литер 12) общей площадью **679,9 кв. м**, инв. № 630/С-45412. Стеллажная эстакада. Бесцентрошлифовальный станок – 2 шт.

Установка СМЖ-357 для правки и резки арматурной стали. Кабельные линии с инв. по бух учету № 4015. Кабель с инв. по бух учету № 4019. Лот № 11. Уборная общей площадью **28,0 куб. м**. Ограждение территории Ж/Б плиты. Лот № 12 – ограждение территории – ж/б плиты. Лот № 13. Ограждение территории – ж/б плиты. Лот № 14. Ограждение территории – ж/б плиты, листы профильные, метал.

Транспорт лот № 15. Автомобиль грузовой бортовой тентованный МАЗ 437043-328 регистрационный номер – А1 6022-5.

Станки и оборудование с лота № 16 по лот № 72.

Земельный участок, на котором расположены объекты недвижимости: кадастровый номер 642000000002000542, общая площадь 2,4130 га (доля в праве), расположен по адресу: г. Молодечно, ул. Промышленная, д. 4. Назначение: земельный участок для содержания и обслуживания зданий и сооружений.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах, а также подробная информация об имуществе оговорены в условиях его проведения, размещенных на сайтах:

www.minsk-region.gov.by в разделе Работа с инвесторами «Одно окно» (Раздел 5. Аукционы по продаже недвижимости), 2) www.molodechno.minsk-region.by/ru/economy/aukcion в разделе «Аукцион».

Аукцион состоится **04.10.2018 г.** в 11.00 по адресу: Минская область, Молодечно, ул. Промышленная, 4. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до **02.10.2018 г.** в рабочие дни до 15.00 по указанному адресу. Тел. +375 29 6853677.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Галоўнае для вас — гэта рэалізаваць уласныя магчымасці. На працы пачынаецца добрая творчая паласа, вам забяспечаны добразычлівасць і разуменне з боку начальства. Можаце папоўніць свой багаж ведаў, паспяхова завалоеце інтэлектуальныя вышыні, калі прагоніце ад сябе спадарыню ляноту. Захоўвайце душэўную раўнавагу. Напрыканцы тыдня пасля бесперапыннай мітусні вас будзе чакаць вельмі неабходны спакой.

ЦЯЛЕЦ. На гэтым тыдні дзелавыя сустрэчы і перамовы акажуцца эфектыўнымі, так што смела агучвайце свае ўмовы. Добры настрой будзе суправаджаць вас увесь тыдзень, а любыя праблемы здадуцца вырашальнымі. Толькі не варта мяняць планы і кідацца з крайнасці ў крайнасць. У чацвер можаце патрапіць у сітуацыю, якая ўжо адбывалася з вамі калісьці. Але назапашаны вопыт дазволіць не толькі бязбольна перажыць вяртанне да мінулага, але і атрымаць з яго шмат карысці.

БЛІЗНЯТЫ. У вас асабліва будуць атрымлівацца як цалкам новыя праекты, так і вяртанне да старых, няскончаных і даўно забытых спраў. Сканцэнтруйцеся на творчых ідэях, і яны прынясуць прыбытак, прычым такі, які значна павысіць якасць вашага жыцця. Магчыма, некаторых прадстаўнікоў знака чакае прыемная замежная паездка.

РАК. На гэтым тыдні лёс можа прыгатаваць для вас нечаканыя віражы, таму прадбачлівасць не перашкодзіць. У панядзелак і аўторак пажадана праявіць асцярожнасць і заняцца завяршэннем старых спраў. Астатні час будзе спрыяльны для новых творчых пачынанняў. З чацвярга перамовы і кантакты значна спросцяцца, што дазволіць у вольны час, які з'явіцца, заняцца чымсьці прыемным. У нядзелю чакайце рамантычнага сюрпрыза.

ЛЕЎ. Давядзецца паглыбіцца ў работу, і менавіта ад яе будуць залежаць вашы далейшыя поспехі. Самае важнае — пазбягаць непатрэбнай мітусні, а таксама залішняй актыўнасці. Добры час для адпачынку на моры або для замежнага падарожжа. Неабходна сур'ёзна заняцца хатнімі праблемамі, прысвяціць больш часу дзецям.

ДЗЕВА. Паспрабуйце на гэтым тыдні праяўляць больш цярпла і клопату. Калі вы шукаеце работу, то пошукі могуць завяршыцца поспехам. Не выключана, што станеце даверанай асобай кагосьці звычайна вельмі скрытнага. Пастаўцеся да яго шчырасці з павагай і не раскрывайце пачутае, нават калі вас пра гэта адмыслова не папросяць. І тады здабудзеце сябра. У сераду ёсць рызыка пасварыцца з блізкімі людзьмі.

ШАЛІ. Фартуна то хмурыцца, то хітра фліртуе з вамі, прапаноўваючы разнастайныя забавы і рамантычныя прыгоды. На гэтым тыдні чакаецца шмат цікавых сустрэч, званкоў, кантактаў як у асабістай сферы, так і ў дзелавой. У суботні дзень можна здзяйсняць самыя вар'яцкія і рызыкоўныя крокі, галоўнае — быць упэўненым у сваёй праваце і нікому не жадаць зла.

СКАРПІЁН. У панядзелак можа паступіць інфармацыя, якая станоўча паўплывае на вашу кар'еру. У аўторак будзеце поўныя сіл і энергіі, работа закіпіць. У чацвер у асабістым жыцці ўсё зменіцца да лепшага, гэты дзень можна назваць днём выканання жаданняў.

СТРАЛЕЦ. Панядзелак абяцае шмат сур'ёзных спраў, у вашых інтарэсах заняцца імі, не адкладваючы на потым. Не выключана, што давядзецца выслухаць чыесьці сакрэты: захавайце пачутае, ды і сам факт такой размовы ў тайне — вам будуць удзячныя. Аўторак і сераду пажадана выкарыстоўваць на выкананне ўласных планаў, адступленні ад вызначанага шляху непажаданыя. Увагі могуць запатрабаваць сямейныя і асабістыя справы.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні варта выдаткаваць трохі часу, каб правільна сарыентавацца ў сітуацыі — і тады не давядзецца лезці ў акно, бо будзеце ведаць, дзе знаходзяцца дзверы. Узважвайце кожнае слова ў аўторак і не давайце нездзяйсняльных абяцанняў начальству і калегам. У сераду падкрэсленая карэктнасць і такт пазбавяць ад непатрэбных канфліктаў у калектыве і захаваюць душэўны спакой. У выхадныя лепш адпачыць з сям'ёй.

ВАДАЛІЙ. Спяшайцеся рэалізоўваць патаемныя мары, бо гэтыя дні адкрываюць перад вамі самыя бліскучыя перспектывы. Сустрэчы і новыя знаёмствы акажуцца плённымі, хоць і не адразу. На гэтым тыдні варта закласці падмурак для будучых перамен. У другой яго палове давядзецца даказваць начальству, што вы здольныя на многае. У незнаёмай абстаноўцы праяўляйце разумную стрыманасць, гэта дазволіць пазбегнуць праблем.

РЫБЫ. Тыдзень будзе спрыяльны для завяршэння назапашаных спраў. Праяўляйце ўласцівыя вам добрасумленнасць і пунктуальнасць, звярніце пільную ўвагу на дробязі і не давядзецца выпраўляць свае памылкі, іх проста не будзе. Паспрабуйце менш крытыкаваць калег па рабоце, памятайце, маўчанне — золата, яны і так усё зразумеюць. Не цягніце коўдру на сябе і не хваліцеся.

Даты Падзеі Людзі

21 ВЕРАСНЯ

У краіне

1903 год — нарадзіўся (вёска Лошыца, цяпер у межах Мінска) Іосіф Аляксандравіч Бельскі, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў патрыятычнага падполля і партызанскага руху на тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, Герой Савецкага Саюза, партыйны і прафсаюзны дзеяч Беларусі. Удзельнік вызвалення Заходняй Беларусі ў 1939 годзе. У перыяд акупацыі Беларусі нямецка-фашысцкімі захопнікамі з ліпеня 1941 года сакратар Мінскага падпольнага абкама КП(б)Б. Удзельнічаў у стварэнні 63 падпольных першасных партыйных арганізацый у Мінскай і Палескай абласцях, у разгроме варожых гарнізонаў і іншых баявых аперацыях. У 1948—1958 гадах — старшыня Беларускага рэспубліканскага савета прафсаюзаў. Памёр у 1966 годзе. Яго імем названа вуліца ў Мінску.

1918 год — нарадзіўся (вёска Клетнае Глускага раёна) Фёдар Міхайлавіч Янкоўскі, беларускі мовазнавец, пісьменнік, доктар філалагічных навык, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. Заснавальнік беларускай фразеалогіі. Даследаваў фанетыку, лексіку, фразеалогію, граматыку беларускай народнай і літаратурнай мовы, яе гісторыю. Укладальнік зборнікаў крылатых слоў і афарызмаў. Пісаў навелы, апавяданні, літаратурныя мініяцюры. Памёр у 1989 годзе.

1923 год — нарадзіўся (пасёлак Лучны Мост Бярэзінскага раёна) Мікалай Аляксандравіч Барысевіч, фізік, акадэмік НАН Беларусі, АН СССР, РАН, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, Герой Сацыялістычнай Працы, замежны член Славенскай акадэміі навук і мастацтваў, замежны член Чэхаславацкай АН, правадзейны член Еўрапейскай акадэміі навук, мастацтваў і славеснасці, ганаровы доктар прыродазнаўчых навук Іенскага ўніверсітэта імя Ф. Шылера. На працягу 18 гадоў (з 1969-га да 1987 года) Мікалай Барысевіч узначальваў Акадэмію навук Беларусі. Аўтар больш як 300 навуковых прац, у тым ліку трох манаграфій. Праводзіў даследаванні па люмінесцэнцыі і спектраскапіі складаных малекул, лазернай фізіцы і інфрачырвонай тэхніцы. Ім распрацавана статыстычная тэорыя фотафізічных працэсаў у складаных малекулах. Лаўрэат Ленінскай прэміі, Дзяржаўнай прэміі СССР, Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Памёр у 2015 годзе.

1958 год — нарадзіўся Алег Мікалаевіч Елісеенкаў, беларускі кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. Працуе ў розных жанрах. Сярод твораў: сімфоніі «Дывертысмент» і «Камерная музыка» для струннага аркестра, «Варыяцыі» для цымбалаў, песні на словы беларускіх і іншых кампазітараў, музыка да драматычных спектакляў і кінафільмаў.

У свеце

1933 год — у Лейпцыгу пачаўся інсцэніраваны нацыстамі судовы працэс супраць камуністаў, абвінавачаных у падпале рэйхстага. Галоўным абвінавачаным на працэсе быў балгарскі камуніст Георгій Дзімітраў.

1947 год — нарадзілася Вольга Астравумава, расійская актрыса тэатра і кіно, артыстка Маскоўскага акадэмічнага тэатра імя Массавета, народная артыстка Расіі. Здымалася ў фільмах «Дажывём да панядзелка», «А досвіткі тут ціхія...», «Каханне зямное», «Лёс», «Гараж» і інш. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.53	19.11	12.18
Віцебск —	6.42	19.01	12.19
Магілёў —	6.43	19.01	12.18
Гомель —	6.40	18.58	12.18
Гродна —	7.08	19.27	12.19
Брэст —	7.09	19.27	12.18

Месяц

Першая квадра 17 верасня.
Месяц у сузор'і Вадаліва.

Імяніны

Пр. *НАРАДЖЭННЕ НАЙСВЯЦЕЙШАЙ БАГАРОДЗІЦЫ, Марыі, Георгія.*
К. *Аляксандра, Іпаліта, Мацея.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

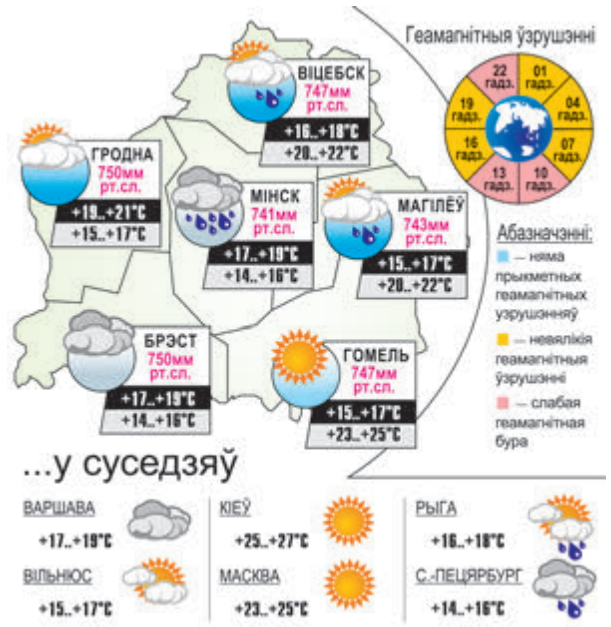

УСМІХНЕМСЯ

— Доктар, а якія бываюць прыкметы склерозу?
— Я ж учора вам казаў!

Жаночае...

Учора цэлую гадзіну муж слухаў мяне з раскрытым ротам.

Прыгледзелася — спіць, падлюга!

— Потым я доўга хадзіла да сямейнага псіхолага.
— А чаму перастала?
— Жонка псіхолага была супраць.

Аб'ява па радыё:

— Увага! У нашым гандлёвым цэнтры знойдзены хлопчык Алёша, 20 гадоў. Бацькоў просяць падысці ў бар і аплаціць два «Гінесы».

Жыццё — даволі несправядлівая штука. Ты можаш выпадкова камусьці зрабіць дзіця, але не можаш выпадкова зрабіць мільён долараў.

Выносіў смецце. Суседзі падумалі, што пераязджаю.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 3447.

Нумар падпісаны ў 19.30 20 верасня 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА

21 верасня 2018 г. № 38 (471)

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ТЭМА ТЫДНЯ

КОЛЬКАСЦЬ СУПРАЦЬ ЯКАСЦІ?

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Чаму ў краіне варта аптымізаваць колькасць сельсаветаў і павышаць эфектыўнасць работы мясцовых органаў улады

З 11 да 12 верасня ў Беларусі знаходзілася дэлегацыя Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы. З удзелам прадстаўнікоў верхняй палаты беларускага парламента, экспертаў з Францыі, Італіі, Нідэрландаў, Грэцыі, Румыніі і Беларусі быў праведзены круглы стол па значных пытаннях мясцовага самакіравання. Найбольш актуальныя з іх датычыліся ўмоў далейшага развіцця сістэмы мясцовага самакіравання. На думку экспертаў, узрастанне ролі мясцовых органаў улады немагчыма без удасканалення сістэмы адміністрацыйна-тэрытарыяльнага дзялення (АТД). Беларускія навукоўцы, у сваю чаргу, ужо сёння гатовы прапанаваць магчымыя варыянты.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ — на 4–13-й стар.

НА ПЕРСПЕКТЫВУ

ЗАЧАПІЦЬ МАЛАДЫХ

Да парламенцкай дзейнасці трэба прывучацца загадзя

У пачатку верасня Савет Рэспублікі наведалі прадстаўнікі маладзёжнага парламента Чавускага раённага Савета дэпутатаў. З маладымі людзьмі сустрэліся старшыня верхняй палаты Нацыянальнага сходу Міхаіл МЯСНІКОВІЧ і старшыня Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Уладзімір ПАНЦЮХОЎ. Такая высокая ўвага сведчыць пра значную ролю моладзі ў дзяржаўнай палітыцы. Мы распыталі члена Савета Рэспублікі ад Магілёўскай вобласці Уладзіміра Панцюхова пра чавускі маладзёжны парламент і чаканні ад яго дзейнасці.

— Уладзімір Іванавіч, што за людзі ўвайшлі ў маладзёжны парламент Чавускага раённага Савета дэпутатаў?

— Маладзёжныя парламенты з'явіліся ў нашай краіне, у тым ліку ў рэгіёнах, параўнальна нядаўна. Сёлета была створана Маладзёжная палата пры Парламенцкім сходзе Саюза Беларусі і Расіі. У Чавусах досыць актыўная моладзь, і гэтаму садзейнічае пазіцыя **старшыні раённага Савета дэпутатаў Анатоля МАЦЮЛІНА.** Ён сур'ёзна задумаўся аб тым, хто прыйдзе на змену цяперашнім дэпутатам. Не сакрэт, што сёння ў краіне назіраецца пэўны кадравы голад. Моладзь адрозніваецца ад той, што была раней. Але ёсць і актыўная, якая хацела б займацца грамадскімі справамі, — яе трэба падтрымаць. Закласці цаглінку ў яе будучыню і ў будучыню раёна, краіны ў цэлым.

стар. 3

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Як гэта працуе

Новы ўказ аб пустуючых дамах павінен змяніць сітуацыю на месцах. стар. 2

Тэхніка — нямецкая, веды — нашы

Будзем сябраваць... ліцэямі! стар. 3

Аптымізацыя працягваецца

Як горад «паглынае» вёскі. стар. 14

Даеш мабільнасць!

Ці можна вырашыць праблему заторaў у мегаполісе? стар. 15

Плюсы і мінусы

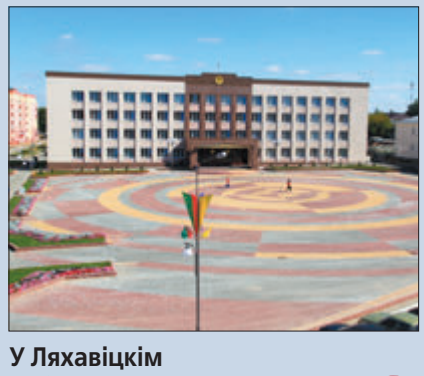

У Ляхавіцкім райвыканкаме падвялі вынікі паўгоддзя. стар. 16

КРАСНОАРМЕЙСКАЯ, 9

На пути к Целям

В столице прошла конференция по проектам государственно-частного партнерства

Зарубежный опыт и лучшие управленческие практики в реализации инфраструктурных проектов изучили участники международной конференции «Роль проектов ГЧП в достижении Целей устойчивого развития и повышения благосостояния людей». Мероприятие посетили заместитель председателя Совета Республики Национального собрания Марианна ЩЕТКИНА и председатель Постоянной комиссии Совета Республики по экономике, бюджету и финансам Владимир ПАНТЮХОВ.

Фота БелТА.

Одной из главных тем для диалога стало привлечение частных инвестиций для создания инфраструктуры стран — участниц инициативы «Один пояс, один путь». Кроме этого, на конференции рассмотрели развитие индустриального парка «Великий камень», а также опыт государственно-частного партнерства в регионах. Марианна Щеткина выступила с докладом на тему «Цели устойчивого развития в Республике Беларусь: основные задачи и показатели». Мероприятие было организовано Министерством экономики совместно с Национальным агентством инвестиций и приватизации, Европейской экономической комиссией ООН, Всемирным банком и Беларусбанком.

Работаем над законом

Парламентарии обсудили правовое поле Союзного государства

Традиционно члены Парламентского собрания Союза Беларуси и России посетили Ростов-на-Дону. Там прошел ежегодный фестиваль «Молодежь — за Союзное государство», а депутаты и сенаторы обсудили повестку дня.

Так, в заседании Комиссии Парламентского собрания Союза Беларуси и России (ПС) по законодательству и регламенту приняла участие **председатель Постоянной комиссии Совета Республики по законодательству и государственному строительству, заместитель председателя Комиссии ПС Алла БОДАК.** Участники обсудили анализ положений Договора о создании Союзного государства, а также проект Концепции сближения законодательства Беларуси и России. Алла Бодак акцентировала внимание на необходимости выработать меры, которые не только устраняли бы имеющиеся расхождения в законодательстве двух стран, но и предупреждали бы появление новых. Кроме того, необходимо увязать процессы сближения законодательства Беларуси и России с формированием права Евразийского экономического союза.

Проверим на практике

Сенаторы выехали в регион, чтобы рассмотреть работу закона

В начале недели в Гродно состоялось расширенное выездное заседание Постоянной комиссии Совета Республики по законодательству и государственному строительству, где рассмотрели практику применения Закона Республики Беларусь «Об исполнительном производстве». На месте были подведены итоги мониторинга работы этого документа за 2018 год.

Председатель Постоянной комиссии Совета Республики по законодательству и государственному строительству Алла БОДАК подчеркнула, что необходимо и дальше совершенствовать институт исполнительного производства. Выступающие говорили о проблемных местах, возникающих при исполнении документов. Также участники рассмотрели опыт судов по этому вопросу, прокуратуры и финансовых органов. Посещая «Молочный Мир», сенаторы также обратили внимание на некоторые аспекты взыскания задолженностей субъектами хозяйствования.

Надежда АНИСОВИЧ.

ЯК ГЭТА ПРАЦУЕ?

НІЧЫЙНЫХ ДАМОЎ НЕ БУДЗЕ. ЗУСІМ

Паводле новага ўказа, мясцовыя ўлады павінны навесці парадак з усёй нерухомасцю максімум за год

Прэзідэнт у пачатку верасня падпісаў Указ № 357 «Аб пустуючых і старых дамах». Раней дзеючы Указ № 100 аб пустых дамах, прыняты шэсць гадоў таму, адыграў сваю ролю, адзначыў старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Андрэй ГАЕЎ. За час дзеяння гэтага ўказа было выяўлена і ўнесена ў рэгістры ўліку 14 тысяч пустуючых дамоў, а таксама каля 39 тысяч старых, на знос пайшло 48 тысяч старых і пустуючых будынкаў. У апошнія гады эксперты вырашылі прааналізаваць практыку прымянення 100-га ўказа. Было вырашана падкарэктаваць гэты дакумент і нават дзесьці яго спрасціць.

АДЗІН ДЗЕНЬ ЗА ТРЫ ГАДЫ

Дзеянне новага ўказа распаўсюджана не толькі на сельскую мясцовасць, а ў цэлым на ўсю краіну. Бо гэта праблема датычыцца і нерухомасці ў сярэдніх і нават буйных гарадах. Цяпер у нас **устаноўлены адзіныя ўніверсальныя правілы работы з трухлявымі і пустуючымі дамамі.**

Спрошчаны і падыход да вызначэння тых аб'ектаў, якія называюцца пустуючымі дамамі. Раней для гэтага трэба было, каб на працягу трох гадоў чалавек жыў у гэтым доме менш за месяц. Па новым указе гэты тэрмін чыста сімвалічны — менш аднаго дня на працягу трох гадоў. Па сутнасці, гаворка ідзе пра тое, каб дом быў у прыдатным стане, а ўчастак вакол дома — добраўпарадкаваны. Тады яго не ўнясуць у рэестр. Ніхто не будзе лічыць, колькі дзён гаспадар пражыў у сваім жыллі. Галоўнае, каб парадак быў у хаце і вакол яе.

ПОШУК «ДРЭННЫХ» ДАМОЎ

Пустуючым стане той дом, у якім на працягу трох гадоў гаспадары не пражывалі ні дня і да таго ж не падалі ў мясцовы выканкам (сельсавет) паведамленне аб намеры выкарыстоўваць яго для пражывання. Старымі запішуць тыя будынкі (аварыйныя і якія пагражаюць абвалам), дзе не жывуць і не прымаюць меры па аднаўленні альбо зносе на працягу аднаго года.

Каб прызнаць дом пустуючым або старым, яго павінна наведаць камісія (чыноўнікі і міліцыя) і на месцы высветліць, што дом незаселены. Камісіі павінны займацца пошукамі нічыйных дамоў два разы на год.

ШТО З ПУСТЫМ ДОМАМ?

Калі ёсць гаспадар, то яму дашлюць апавяшчэнне, што дом хочуць прызнаць пустуючым. Калі гэты чалавек на працягу месяца не дашле ў адказ апавяшчэнне аб тым, што будзе яго выкарыстоўваць для пражывання, альбо калі ён адмовіцца ад дома, альбо не будзе знойдзены, звесткі аб пустым доме апублікуюць у СМІ і на сайтах райвыканкамаў або адміністрацый раёнаў.

Дарэчы, спадчыннікі могуць і не мець на руках дакументаў, якія даюць права на дом. Пра гэта яны таксама павінны паведаміць мясцовым уладам. Калі ўладальнік дома праходзіць службу або вучыцца за межамі населенага пункта, ён павінен паведаміць у выканкам — тады на працягу трох гадоў яго домам ніхто цікавіцца не будзе.

Пасля таго як звесткі пра дом правіселі на сайце мясцовага выканкама месяц, а ўладальнікі так і не аб'явіліся, дом на працягу 15 дзён павінен быць уключаны камісіяй у рэестр пустых дамоў. І не менш чым праз два месяцы звесткі пра яго павінны паступіць у суд, які прызнае дом і ўчастак уласнасцю райвыканкама. Пасля суда ў выканкама будзе 30 дзён на тое, каб вызначыцца: дом будзе знесены або прададзены.

РЫНКАВУЮ ЦАНУ МОЖНА ЗНІЗІЦЬ

Указам спрошчаны і парадак продажу старых і пустуючых дамоў. Без правядзення аўкцыёнаў прадугледжваецца іх продаж ва ўсіх населеных пунктах, за выключэннем Мінска і абласных цэнтраў. Разам з тым абласным выканкамам дадзена права з улікам інтарэсаў

дзяржавы і мясцовых умоў вызначаць і іншыя тэрыторыі, дзе аб'екты будуць прадавацца толькі на падставе таргоў, гэта значыць там, дзе існуе павышаны попыт на аб'екты і зямельныя ўчасткі. (Напэўна, у такі спіс уключаць населеныя пункты каля Мінска.)

«Продаж будзе ажыццяўляцца па рынкавай цане, калі аб'ект рэалізуецца напрамую. Калі прадаецца на таргах, то рынкавая цана стане стартавай, — растлумачыў Андрэй Гаеў. — У параўнанні з агульным прававым рэгуляваннем ацэначнай дзейнасці ўстаноўлены больш доўгі тэрмін дзеяння справаздачы аб ацэнцы. Вынік праведзенай незалежнай ацэнкі ў дачыненні да гэтых аб'ектаў будзе дзейнічаць два гады».

Пры безвыніковасці таргоў указам прадугледжана паэтапнае зніжэнне цаны продажу старых і пакінутых дамоў на 20 %, 50 % і 80 %. Грошы, атрыманыя ад продажу пакінутых дамоў, пойдуць у бюджэт той вёскі ці горада, дзе ён размешчаны. А яшчэ ва ўказе прапісана: землі, на якіх знаходзіцца пусты дом, што падлягае зносу, могуць быць перададзены новаму землекарыстальніку пры ўмове, што той ажыццявіць знос за свой кошт альбо аплаціць гэты знос.

Старшыня Дзяржкаммаёмасці звярнуў увагу, што дзеянне ўказа не распаўсюджваецца на тэрыторыі садаводчых таварыстваў — там будзе дзейнічаць агульнае заканадаўства.

РЭАЛЬНЫЯ ЎЛАСНІКІ АБАРОНЕНЫ

Дарэчы, ва Указе № 357 асобна прапісана: калі рашэнне суда аб прызнанні дома пустуючым будзе адменена, былы ўласнік можа вярнуць сабе дом толькі ў выпадку, калі ён перайшоў да мясцовага выканкама. Калі ж дом быў прададзены, чалавек зможа разлічваць на суму, за якую той прадалі, калі знесены — на кампенсацыю ў суме, у якую дом быў ацэнены перад зносам.

СПАДЧЫННІКА НЯМА — ГАСПАДАР ЁСЦЬ

Дзеянне ўказа будзе распаўсюджвацца ў тым ліку на аб'екты, якія рашэннямі судоў прызнаны вымарачнай спадчынай. Маёмасць з'яўляецца вымарачнай спадчынай, калі ад яе адмовіліся спадчыннікі альбо калі іх няма наогул. Ёсць агульнае правіла, па якім спадчыннікі, якія жадаюць уступіць у спадчыну, на працягу шасці месяцаў са дня смерці спадчынадаўцы павінны заявіць пра свае правы. Калі гэтага ніхто не зрабіў, то па заканчэнні года выканкам звяртаецца ў суд дзеля прызнання права камунальнай уласнасці на маёмасць. Гэта можа быць у тым ліку жылы дом, зямельны ўчастак. У нашай краіне за апошнія пяць гадоў суды задаволілі каля 1,2 тысячы заяў па прызнанні спадчыны вымарачнай.

Сяргей КУРКАЧ.

ХУТЧЭЙ НАВЕСЦІ ПАРАДАК

Асноўная мэта Указа № 357 — паскорыць працэдуру канфіскацыі пустуючага і старога жылля. Раней працэдура магла расцягвацца на доўгія гады. Часта мясцовыя ўлады шкадавалі людзей і дзесяцігоддзямі не чапалі былыя родавыя маёнткі, на якія ў спадчыннікаў няма ні часу, ні сіл. Зараз ёсць указ, дзе дакладна ўсё прапісана. Камісія выявіла пусты дом, знайшла ўладальніка, растлумачыла яму яго правы і абавязкі. І калі ў гаспадара няма рэакцыі — суд, знос або продаж. Усё павінна змясціцца максімум у год.

ЗАЧАПІЦЬ МАЛАДЫХ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Менавіта такія маладыя людзі былі ў складзе дэлегацыі маладзёжнага парламента з Чавус. Гэта ўжо, дарэчы, другі візіт. Першы адбыўся прыкладна год таму. Трэба сказаць, што колькасць маладых парламентарыяў расце. А школа дэпутацтва — гэта школа жыцця, я ў гэтым цвёрда ўпэўнены. Такая школа пройдзена мной, і яна дапамагла мне сфарміравацца як асобе і палітыку.

— Вы сказалі, што ў Чавусах актыўная моладзь. Гэта абумоўлена яшчэ і нейкай асаблівасцю рэгіёна?

— Чавусы знаходзяцца блізка ад Магілёва. І гэта значыць, што калі моладзь не зацікавіць, яна з'едзе ў абласны цэнтр. Калі ў Чавусах будзе цікава жыць і працаваць, моладзь застанецца. Для гэтага там узводзяцца спартыўныя збудаванні, праводзяцца грамадскія мерапрыемствы, у тым ліку ў сельсаветах. Нездарма спартсмены родам з Чавус гучна заяўляюць пра сябе ў цяжкай атлетыцы, біятлоне. Алімпійская чэмпіёнка 2018 года Дзінара Алімбекава пачынала займацца лыжным спортам у Спецыялізаванай дзіцяча-юнацкай школе алімпійскага рэзерву Чавускага раёна, і цяпер не забывае яе. З гэтай жа ўстановы выйшлі сярэбраны прызёр Алімпійскіх гульняў 2010 года Сяргей Новікаў, чэмпіён Еўропы сярод юніёраў 2014 года Раман Елятноў, іншыя выдатныя спартсмены. Чавускія выхаванцы і цяпер у лідарах на абласных спаборніцтвах.

Мне прыемна казаць пра гэты рэгіён, бо для мяне ён стаў другой малой радзімай. Я вырас на Чачэршчыне, у мясцінах, якія апынуліся ў зоне адсялення пасля аварыі на ЧАЭС, зараз там ніхто не жыве. А Чавусам аддаў амаль 9 гадоў свайго дэпутацкага служэння. Мае намаганні ўшанаваныя званнем «Ганаровы грамадзянін Чавускага раёна». Дарэчы, такіх людзей усяго пяць. Таму я заўсёды пра Чавускі раён памятаю і імкнуся нешта зрабіць для яго.

— Ці можна сказаць, што чавуская спартыўная школа ў шырокім сэнсе стала адметнай рысай рэгіёна?

— Увогуле ў раёне некалькі выдатных спартыўных установ. У Чавусах пасля вайны быў арганізаваны дзіцячы дом, потым ён стаў школай-інтэрнатам для дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў. У свой час было прынятае правільнае рашэнне — уцягнуць такіх дзяцей у спорт. Поспехі ў гэтым кірунку прывялі да змены статусу школы — яна стала абласной. Цяпер туды едуць займацца дзеці з усёй краіны.

У Чавусах будуецца добрая лыжароллерная траса, да з'яўлення якой я, разам з іншымі, прыклаў шмат намаганняў. Гэта значыць, што яшчэ больш людзей знойдуць у рэгіёне для сябе нешта цікавае.

Сур'ёзны фундамент для ўсяго гэтага ў свой час заклаў Барыс Батура, колішні кіраўнік вобласці. З таго часу і на працягу гадоў пятнаццаці туды ездзім рэгулярна і я, і цяперашняе кіраўніцтва вобласці, прадстаўнікі «Магілёўхімвалакна», іншыя папячыцелі.

Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Міхаіл МЯСНІКОВІЧ падчас размовы з дэлегацыяй маладзёжнага парламента Чавускага раённага Савета дэпутатаў заклікаў маладых людзей быць актыўнымі ў вырашэнні важных для грамадства і краіны пытанняў, выказваць свае ідэі і прапановы. Удзел у такім парламенце — гэта магчымасць праявіць свае лідарскія якасці, навучыцца працаваць у камандзе, вылучаць ідэі і адстойваць свой пункт гледжання, падкрэсліў кіраўнік верхняй палаты.

Міхаіл Мясніковіч расказаў таксама пра работу над новай рэдакцыяй Кодэкса аб адукацыі. Савет Рэспублікі накіраваў у Савет Міністраў прапановы, якія датычацца забеспячэння ўзаемасувязі выхавання і навучання ў адукацыйным працэсе, развіцця сучаснага інфармацыйнага асяроддзя і сістэмы падтрымкі таленавітай моладзі, падрыхтоўкі кадраў для інавацыйных, экспартна арыентаваных прадпрыемстваў з улікам узмацнення практычнай накіраванасці навучання.

Яшчэ адной тэмай размовы стала падрыхтоўка да V Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які пройдзе сёлета ў Магілёве 10—12 кастрычніка.

Маладзёжны парламент дазволіць больш шырокаму колу актыўных маладых людзей знайсці сферу прыкладання сваіх талентаў. З іншага боку, нам вельмі важна бачыць, што нехта прыйдзе пасля нас, і што той, хто прыйдзе, будзе здольны абараняць інтарэсы жыхароў рэгіёна, садзейнічаць яго развіццю.

— Наколькі гэта патрэбна самой моладзі?

— Калі раённы Савет дэпутатаў узначальвае такі чалавек, як Анатоль Мацюлін, тады і моладзь у парламент падбіраецца невыпадковая і ёсць шанц зрабіць крок наперад, задзел для дня заўтрашняга. Мы ў Савеце Рэспублікі бачылі, як яны слухалі, як гарэлі іх вочы, як ім было цікава.

Увогуле, у чавускі парламент увайшлі і настаўнікі, і сацыяльныя работнікі, і механізатары, і школьнікі...

— Моладзі шмат увагі будзе ўдзяляцца і на V Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі.

— І ўвага гэта не зменшыцца ў будучым. Улада павінна думаць пра маладое пакаленне. Бачыце, колькі маладых людзей з'язджае ў іншыя краіны на вучобу, колькі застаецца там жыць, колькі едзе за мяжу працаваць. Дабаўце да гэтага дэмаграфічныя пытанні...

Мы ў справе з маладзёжным парламентам пакуль на пачатку шляху. Тут патрэбна ідэя, якая ўдыхнула б энергію ў гэту структуру, напоўніла яе жывым рухам. Нам, парламентарыям, трэба больш адкрыцца для моладзі. Мы павінны выразна запрасіць маладых актывістаў да ўдзелу ў кіраванні краінай. Тэм у заканатворчасці для гэтага дастаткова: тая ж лічбавая эканоміка, дзяржаўна-прыватнае партнёрства, малы бізнес, адукацыя, жыллё, працаўладкаванне...

Для разумнага маладога чалавека сфер, дзе ён можа сябе праявіць, хопіць. Наша задача — дапамагчы. Мы не павінны шкадаваць для гэтага свой час.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

У тэму

Старшыня Чавускага раённага Савета дэпутатаў Анатоль МАЦЮЛІН:

— Новы склад нашага маладзёжнага парламента абраўся сёлета ў маі, пасля выбараў у мясцовыя Саветы. Туды ўвайшлі прадстаўнікі чатырох буйных школ, працоўных калектываў горада і аграгарадкоў. Усяго 30 чалавек. Усе яны члены БРСМ, але не абавязкова старшыні пярвічак. Сярод іх ёсць і дзеючыя дэпутаты. Дарэчы, першы маладзёжны парламент мы абралі ў апошні год мінулага склікання мясцовых Саветаў. Тады мэта была падняць актыўнасць моладзі, і гэта нам удалося. Калі ў 27-м скліканні ў Чавускім рэгіёне было толькі тры маладыя дэпутаты, то цяпер — 29.

Мы сёння знаходзімся ў працэсе асэнсавання месца і ролі маладзёжнага парламента ў развіцці грамадства. Мы хочам, каб гэтыя маладыя людзі выносілі на ўзровень мясцовага кіравання пытанні, актуальныя ў іх працоўных калектывах. На пятым Усебеларускім народным сходзе адным з прыярытэтаў развіцця краіны была названа моладзь. Таму мы яе ўцягваем у дэпутацкі корпус.

Мы разглядаем маладзёжны парламент як орган самакіравання. Уручаем яго членам пасведчанні, як і старастам, членам таварыстваў шматкватэрных дамоў, вулічных камітэтаў. Гэта ўжо вылучае чалавека і падымае яго адказнасць перад равеснікамі і калегамі. А праблем у працоўных калектывах дастаткова. Трэба не толькі іх умець убачыць, але і прапанаваць шляхі вырашэння. Праз гэта мы заўважаем перспектыўных у плане кадравага рэзерву маладых людзей.

А візіт у Савет Рэспублікі паказаў маладым людзям, наколькі яны цікавыя для краіны.

МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО

Техника — немецкая, а знания — наши

Этим летом делегация учащихся и педагогов Минского государственного профессионального лицея № 12 строительства посетила немецкий город Вердау. На протяжении десяти дней шестнадцать студентов знакомились с работой крупных предприятий (к примеру, концерна «Фольксваген») и старательно учились (занятия были на немецком языке, с техническими тонкостями помогали справляться переводчики). Конечно, не обошлось и без обширной культурной программы — ребята посетили местный парламент, музей импрессионизма, автомобилей, но главной задачей этой поездки все же была учеба.

В здании парламента Саксонии.

Директор лицея № 12 Степан ШЕЛЕГ в беседе с нашим корреспондентом подчеркнул: поездке и последующему заключению Договора о намерениях долгосрочного сотрудничества между учреждениями профессионального образования Вердау и лицеем № 12 предшествовала длительная работа с парламентом земли Саксония. «Член парламента земли Саксония Ян Лефлер приезжал сюда неоднократно, как и другие представители местного парламента», — рассказал директор лицея.

По его словам, во время нескольких встреч с Яном Лефлером на территории нашей страны был составлен план будущего сотрудничества, одним из пунктов которого и стало посещение Германии белорусской делегацией. Далее парламент вышел на Министерство иностранных дел Германии, которое выделило средства на встречи делегаций. Таким образом, заключенный Договор — это результат не только поездки, но и целого ряда встреч накануне.

О чем говорится в документе? Например, о посещении отечественными педагогами Германии. «Там готовы встречать для обмена опытом педагогов — не только нашего учебного заведения, но и других партнеров, кто может подключиться к сотрудничеству, — добавил Степан Шелег. — Возможен и обмен учащимися, чтобы немецкие ребята побывали у нас, посмотрели процесс обучения, а наши — изучили особенности работы зарубежных коллег. Это проект, который не затрагивает никаких политических целей, только обмен опытом и культурой».

Кстати, данная инициатива получила поддержку Совета Республики Национального собрания Беларуси. Так, председатель Совета Республики Михаил Мясникович встречался с делегацией парламента Саксонии. Тогда было отмечено, что подобное сотрудничество между двумя системами образования — нужное и важное дело.

В конце сентября текущего года член местного парламента Ян Лефлер вновь прибудет в Беларусь, чтобы более конкретно обсудить направления взаимодействия, добавил Степан Шелег.

Заместитель директора по учебно-воспитательной работе лицея Ирина БЕЛОУС подчеркнула, что такой обмен опытом полезен и для немецкой стороны. По ее словам, в Беларуси сохранили классическую советскую систему обучения, где постепенно, ступень за ступенью, готовят разносторонних специалистов, тогда как в Германии существует четкий заказ кадров коммерческой организацией по конкретной узкой специализации.

В свою очередь, нашим учащимся показали самое современное оборудование. Под некоторое ребята учились писать программы, на ином пробовали работать вручную. «Если выпускники придут на заводы, где есть такая техника, не нужно будет к ним прикреплять мастеров: они уже смогут работать сами», — отметила Ирина Белоус.

Кстати, помимо технической оснащенности предприятий, учащиеся были поражены тем, как в Германии относятся к охране труда и поддержанию здорового образа жизни сотрудников, добавила заместитель директора.

Владислав ЛУКАШЕВИЧ.

Сем разоў адмераць...

З аднаго боку, працэс аптымізацыі сельсаветаў непазбежны, бо на вёсцы імкліва памяншаецца колькасць людзей.
З другога — яго трэба праводзіць вельмі акуратна, каб пазбегнуць закрыцця аб'ектаў сацыяльнай сферы, што ўрэшце прывядзе і да скарачэння рабочых месцаў, і да адтоку працоўнай сілы.

Так лічыць **Рыгор ЯКУШАЎ, старшыня Рэчыцкага раённага Савета дэпутатаў,** які да гэтага часу доўга працаваў начальнікам аддзела арганізацыйна-кадравай работы ў Рэчыцкім райвыканкаме. Дарэчы, яму даводзілася прымаць удзел у падобных аптымізацыях. Таму Якушаў добра ведае, як балюча часам яны адбіваюцца на людзях, што жывуць у аддаленых населеных пунктах:

— На маёй памяці ў Рэчыцкім раёне два разы праводзілі аптымізацыю сельсаветаў. Канешне, калі ў сельсавеце толькі 10 населеных пунктаў, ім лягчэй кіраваць. А калі аб'ядналі два сельсаветы і атрымалася 25—30 населеных пунктаў — кіраваць вельмі складана. Складана нават бываць у кожнай вёсцы такога вялікага па тэрыторыі сельсавета. Сёння ў нашым раёне — адзін гарадскі, адзін пасялковы і 17 сельсаветаў. Два з іх маюць колькасць насельніцтва больш за 500 чалавек. Працэс аптымізацыі сельсаветаў трэба праводзіць там, дзе колькасць вясковага насельніцтва складае менш за 500 чалавек. Але ж да гэтага трэба падыходзіць адказна. Важна ўлічваць асаблівасці кожнай канкрэтнай тэрыторыі і яе далейшага сацыяльна-эканамічнага развіцця. Трэба абавязкова прыслухоўвацца да думкі мясцовых жыхароў і разважаць пра тое, якім чынам будзе забяспечвацца насельніцтва ўсім самым неабходным. Напрыклад, улічваць рух аўтамабільнага і чыгуначнага транспарту: каб людзі маглі без праблем дабрацца да сельскага Савета — трэба ж афармляць і атрымліваць неабходныя дакументы. Пасля аптымізацыі тэрыторый важна не дапускаць закрыцця аб'ектаў сацыяльнай сферы, што часта прыводзіць да скарачэння рабочых месцаў. А гэта ў сваю чаргу вядзе да сітуацыі, калі працаздольнае насельніцтва ад'язджае з дробных населеных пунктаў. На вёсцы застаюцца толькі тыя, хто выйшаў на пенсію. Яны патрабуюць асаблівай увагі з боку мясцовых органаў улады. Пры аптымізацыі сельсаветаў таксама неабходна дадаткова ўводзіць новую адзінку — сельвыканкам— бо нагрузка на яго значная, а колькасць людзей зусім невялікая.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

КОЛЬКАСЦЬ СУПРАЦЬ

МЯККА ЦІ РАДЫКАЛЬНА?

Навукоўцы мяркуюць, што беларуская сістэма АТД не з'яўляецца аптымальнай. Гэта відаць хоць бы па тым, што сёння існуюць істотныя адрозненні рэгіёнаў аднаго рангу па колькасці насельніцтва, узроўні сацыяльна-эканамічнага развіцця і забяспечанасці інфраструктурай.

— Такая сітуацыя прывяла да таго, што існуючае адміністрацыйна-тэрытарыяльнае дзяленне не супадае з актуальнымі тэрытарыяльнымі сацыяльна-эканамічнымі супольнасцямі, якія адлюстроўваюць працэс раёнастварэння. Таму ў некаторых выпадках складана дамагчыся комплекснага развіцця тэрыторыі. Гаворка ідзе аб узаемным эканамічным, сацыяльным, дэмаграфічным, экалагічным і інавацыйным развіцці раёнаў, — лічыць **кандыдат эканамічных навук, загадчык аддзела сусветнай эканомікі і знешнеэканамічных даследаванняў Інстытута эканомікі Нацыянальнай акадэміі навук Таццяна ВЯРЦІНСКАЯ.**

Сёння раёны краіны адрозніваюцца і па памерах, і па транспартнай даступнасці да раённых цэнтраў. Так, чатыры з шасці абласных цэнтраў знаходзяцца на адлегласці больш за 200 км ад цэнтра краіны, а 16 раённых цэнтраў размешчаны бліжэй да Мінска, чым да цэнтраў сваёй вобласці.

> Занадта вялікая аддаленасць асобных раёнаў ад абласной адміністрацыі аказвае негатыўны ўплыў на эфектыўнасць рашэння шэрагу мясцовых задач. У асобных раёнах і асабліва ў сельсаветах склалася цяжкая дэмаграфічная сітуацыя: міграцыйнае змяншэнне, перавышэнне смяротнасці над нараджальнасцю.

— Гэта прывяло да апусцення вёсак і пасёлкаў. Паралельна з дэпапуляцыяй і старэннем насельніцтва праблемай застаецца той факт, што большасць першасных адзінак адміністрацыйна-тэрытарыяльнага дзялення не мае дастатковых фінансавых і кадравых рэсурсаў для забеспячэння неабходнага мінімуму дзяржаўных паслуг, — адзначыла Таццяна Вярцінская.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

На яе думку, каб вырашыць вострыя сацыяльна-эканамічныя праблемы такога характару, у Беларусі неабходна арыентавацца на так званы мяккі варыянт удасканалення сістэмы АТД, згодна з якім трэба аб'ядноўваць сельсаветы тых населеных пунктаў, колькасць людзей у якіх скарачаецца. Такім чынам будзе павышацца эфектыўнасць работы мясцовых органаў улады.

Паводле ацэнак навукоўцаў, у аснове далейшага ўдасканалення АТД краіны павінна знаходзіцца ў тым ліку і забеспячэнне набліжанасці органаў мясцовага кіравання і самакіравання да насельніцтва — гэта дазволіць грамадзянам больш шырока ўдзельнічаць у вырашэнні мясцовых праблем і якасна аказваць сацыяльныя паслугі насельніцтву. Акрамя таго, важная і аптымізацыя колькасці дзяржаўных служачых і скарачэнне выдаткаў на іх утрыманне без шкоды для дзяржаўнага тэрытарыяльнага кіравання і нацыянальнай бяспекі.

— Зараз не назапашана крытычнай масы праблем і недахопаў існуючага АТД, таму радыкальных падыходаў да змены сеткі не патра-

УЛАСНЫ ДОСВЕД

ПРАЦЭС

Былы Ружанскі раён увайшоў у новую адміністрацыйную адзінку ў выніку аптымізацыі тэрыторый. Што з гэтага атрымалася?

РУЖАНСКІ пасялковы Савет быў узбуйнены 1 студзеня 2010 года. Тады ў яго склад увайшлі Варанілавіцкі і Ружанскі сельсаветы. Паўлаўскі сельсавет быў далучаны да Варанілавіцкага крыху раней. Такім чынам у складзе Ружанскага пассавета аказалася фактычна ўся тэрыторыя колішняга Ружанскага раёна, які існаваў у БССР з 1940 да 1962 года. Тады ў склад раёна ўваходзілі 13 сельсаветаў. Але ўзбуйненне ўжо праводзілася пачынаючы з 50-х. А ў 1954 годзе Ружанскі раён нават перадаваўся Гродзенскай вобласці, потым яго вярнулі назад, у Брэсцкую. Так што адміністрацыйныя перабудовы тут — не навіна. Старажылы памятаюць.

Санаторый «Ружанскі» .

У лютым 2010 года «МС» ужо расказвала, як ішла арганізацыйная работа па апошняй аптымізацыі. Тагачасны старшыня Пружанскага раённага Савета дэпутатаў Віктар Макарэвіч так выказаўся пра ўзбуйненне: «Адна з прычын звязана з аб'яднаннем чатырох сельгаспрадпрыемстваў у адно — «Ружаны-агра». Другая — прадыктавана працэсам устойлівага памяншэння колькасці насельніцтва ў вёсках».

І названы працэс, на жаль, працягваецца. Калі на момант аб'яднання (восем гадоў таму) насельніцтва новага пассавета складала 6482 чалавекі, то цяпер у 32 населеных пунктах пражывае 5695 чалавек. Прытым што колькасць насельніцтва ў гарадскім пасёлку Ружаны нават крышку ўзрасла. Тэрыторыя пассавета супараўнальная з памерамі невялікага раёна: з аднаго канца ў другі — больш за 30 кіламетраў. У штаце выканкама — шэсць чалавек (дарэчы, на момант аб'яднання іх было дзевяць).

Старшыня Ружанскага пассавета Аксана МАНЧЫК працуе на сваёй пасадзе з сакавіка гэтага года. Аксана Уладзіміраўна расказвае, што механізм сувязі з насельніцтвам вёсак адпрацаваны, у гэтай справе істотна дапамагаюць старасты і дэпутаты.

— У кожным населеным пункце не менш чым раз на год праходзяць сельскія сходы. Арганізоўваць іх дапамагае райаддзел па надзвычайных сітуацыях. Але на сходах мы разглядаем не толькі пытанні бяспекі пражывання, а абмяркоўваем усе надзённыя праблемы: дарогі, гандлёвае абслугоўванне, сацыяльныя паслугі... Адказваем на пытанні, бяром на заметку просьбы і заўвагі. Але ж сходы бываюць не часта. Таму нядаўна падрыхтавалі вялікія інфармацыйныя стэнды для размяшчэння ў шасці буйных вёсках. Там будзе вывешвацца любая надзённая інфармацыя супрацоўнікамі РАУС, МНС, а таксама звесткі, што датычацца работы медыцынскіх устаноў, пошты, гандлю. А калі інфармацыя аператыўная — скажам, пра адключэнне святла, вады, аварыі ці непаладкі ў інжынерных сетках — людзей апавяшчаюць старасты.

Паколькі наш пассавет адзін з самых аддаленых ад райцэнтра, людзям бывае не зусім зручна туды дабірацца, — працягвае Аксана Манчык. — Ад асобных вёсак да Пружан больш за 50 кіламетраў. У пасялковым Савеце існуе графік прыёму спецыялістамі з раёна. Землеўпарадчык прымае грамадзян па серадах два разы на месяц, ёсць прыёмныя дні ў натарыуса, супрацоўніка агенцтва па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельным кадастры. Грамадзяне, як правіла, запісваюцца загадзя ў кіраўніка спраў. Прыходзяць з падрыхтаванымі дакументамі, напрыклад, калі справа датычыцца выдзялення ўчастка зямлі для вядзення падсобнай гаспадаркі ці іншых патрэб. Гэтае пытанне можна вырашыць у Ружанах, няма патрэбы ехаць у райцэнтр, — кажа старшыня.

> “ Калі на момант аб'яднання (восем гадоў таму) насельніцтва новага пассавета складала 6482 чалавекі, то цяпер у 32 населеных пунктах пражывае 5695.

Гаворыць «Цэнтр»!

У новым сезоне Агульнанацыянальнае тэлебачанне прадставіла радыё «Цэнтр FM».

Пачуць яго ўжо можна ў Мінску на частаце 101,7 FM, Віцебску (93,3 FM), Гродне (90,4 FM), Полацку і Наваполацку (107,0 FM).

«Пры стварэнні новай радыёстанцыі, — адзначае яе дырэктар Аляксандр Сярэбранікаў, — былі выкарыстаны і тэхналогіі, якія ўжо зарэкамендавалі сябе, і наватарскія ідэі. Напрыклад, большасць рубрык у ранішнім і вячэрнім эфіры — аўтарскія, з цікавым, «незаездженым» падыходам». Так, разынкай ранішняй праграмы стане двухмоўны рускабеларускі эфір, а вядучыя вячэрняга шоу «Лайфхакеры» Жэня Задора і Антон Жданаў абяцаюць зацікавіць аўдыторыю не пераказам дарожнай абстаноўкі, а зусім іншымі тэмамі. А разбаўляць актуальныя навіны, якія збіраюцца ў рэжыме «тут і цяпер», вядучыя абяцаюць энергічнай, але не агрэсіўнай сучаснай поп-музыкай. Акрамя таго, у найбліжэйшы час радыё «Цэнтр FM» можна будзе не толькі пачуць, але і ўбачыць у рэжыме анлайн на сайце www.centerfm.by.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск № 52

Наступная задача Рыгора Атаянца ***(гл. дыяграму)*** атрымала першы пахвальны водгук у юбілейным конкурсе Віктара Зайцава.

Белыя: Крb5, Фh8, Лe1, Cd2, Ch1, пп. b2, c2, c5, e4, e5, f5 (11).

Чорныя: Крd4, пп. b4, d5, e6, f3 (5).

Мат у 2 хады.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск) або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

* * *

Кірыл Ступак выйграў Мемарыял В. Карчнога ў Пецярбургу (268 удзельнікаў). Аляксей Аляксандраў быў тут трэці, а Аляксей Фёдараў — адзінаццаты. Вось адна з партый апошняга тура.

Аляксей Аляксандраў — Дзяніс Першын. 1. c4 c6 2. Kc3 d5 3. e3 Kf6 4. Kf3 e6 5. b3 Kbd7 6. Cb2 Cd6 7. Фc2 0-0 8. h3 Фe7 9. g4 h6 10. g5 hg 11. K:g5 Ca3 12. C:a3 Ф:a3 13. Лg1 Фd6 14. d4 b6 15. f4 Cb7 16. Cd3 c5 17. Фg2 Ke8 18. Ch7+ Крh8 19. Фg4 cd 20. ed Cc6 21. Фh4 Kdf6 22. Лd1 Лc8 23. Крf2 Фe7 24. Лg3 Фd6 25. Ke2 Лc7 26. Лdg1 Фd8 27. Крf1 Фd6 28. Cb1+ Крg8 29. Kh7 Ke4 30. Л:g7+ K:g7 31. Kf6+, 1:0.

* * *

На юнацкім чэмпіянаце Еўропы ў Рызе Каця Зубкоўская заваявала «золата» ў групе да 8 гадоў, Вольга Бадэлька — «серабро» да 16, Аляксандра Тарасенка — «бронзу» да 12, Арцём Бяляўскі і Вячаслаў Зарубіцкі — «бронзу» адпаведна да 10 і да 16 гадоў. Сёмыя месцы ў Мілены Сідарэні (да 10 гадоў) і Арцёма Сіняўскага (да 12), дзясятыя — у Арцёма Стрыбука (да 12) і Максіма Царука (да 14).

* * *

На Мемарыяле І. Варакомскай у польскіх Сувалках (88 удзельнікаў) Аляксей Аляксандраў, Аляксей Фёдараў, Юрый Ціханаў і Кірыл Ступак занялі адпаведна 2-е, 7-е, 10-е і 13-е месцы. Антон Сягоднік быў трэці ў Пецярбургу, Сяргей Каспараў — пяты з 79 у бельгійскім Шарлеруа, Мікіта Маёраў — дзявяты са 185 у шведскім Лундзе і чацвёрты з 48 у Італіі, а Сяргей Азараў — дванаццаты з 72 у Вашынгтоне. На фестывалі ў Рызе ў турніры «А» Мікіта Маёраў быў пятнаццаты з 88, а ў турніры «С» (45 удзельнікаў) Арцём Сіняўскі і Уладзіслаў Каташук заваявалі першы і трэці прызы. Аляксей Чэрапаў падзяліў 1-2 месцы на Мемарыяле А. Рубінштэйна ў польскім горадзе Паляніца-Здруй.

На турніры па хуткіх шахматах у Пецярбургу (300 удзельнікаў) Аляксей Фёдараў фінішаваў трэці, Кірыл Ступак — сямнаццаты, Аляксей Аляксандраў — трыццаты. У амерыканскім Грынсбара Сяргей Азараў быў дзясяты з 88, а Андрэй Гаравец заняў трэцяе месца на яшчэ адным турніры ў ЗША (55 удзельнікаў).

У Гродне на турніры па хуткіх шахматах (42 гульцы) прызавую тройку склалі Арцемій Гогалеў (Расія), Ягор Філіпец і Уладзімір Верамейчык, па «класіцы» (28 удзельнікаў) — Арцемій Гогалеў, Валянцін Ежаль і Руслан Яраш (Расія), па бліцы (56) — Андрэй Альховік, Ягор Філіпец і Арцемій Гогалеў.

Прызёрамі чэмпіянату Беларусі сярод інвалідаў сталі Ігар Расіхін, Дзмітрый Вярбіцкі і Яўген Койшман.

* * *

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1.Фh8. Першымі правільна адказалі Аляксандр Сямерыч, Ігар Ананіч, Віктар Жук, Сяргей Цяльпук, Уладзімір Ізотай.

Вадзім ЖЫЛКО.

«Са «Звяздою» не замерзнеш!»

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на IV квартал або II паўгоддзе 2018 года — запаўняйце картку ўдзельніка, выразайце і дасылайце да 10 кастрычніка 2018 года ў рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

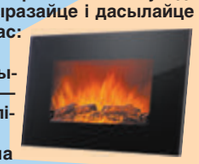

Сярод падпісчыкаў 11.10.2018 года будуць разыграны 7 цеплавентылятараў Normann і суперпрыз — ЭЛЕКТРАКАМІН ELECTROLUX. Вынікі будуць апублікаваны ў газеце «Звязда» да 21.10.2018 г.

Прызы можна будзе атрымаць у рэдакцыі па 31.12.2018 г. пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на IV квартал або II паўгоддзе 2018 года і пашпарта. Пасля 31 снежня выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца. Умовы рэкламнай гульні «Са «Звяздою» не замерзнеш!» чытайце ў нумары газеты «Звязда» ад 4 верасня 2018 г.

Тэлефон для даведак (017) 263 66 73.

Тэрмін правядзення гульні — з 05.09.2018 па 31.12.2018.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 3366 ад 27.08.2018 г. выдадзена Міністэрствам антыманапольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на IV квартал або II паўгоддзе 2018 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

_____

Падпіска афармлена і аплачана ў _____
(аддзяленне сувязі)

на IV квартал або II паўгоддзе 2018 года

Хатні адрас і тэлефон _____ _____
(абавязкова) (індэкс)

_____

_____

Удачы ў розыгрышы!

■ Сядзі і глядзі

КАХАННЕ — СІЛА

«8 першых спатканняў»
ВТБ, 24—25 верасня

Вера — зорка экрана, Канстанцін — вядомы спартсмен, і ў іх ужо практычна зладжана вяселле. Збіраецца ўзяць шлюб і ветэрынар Мікіта з пластычным хірургам Ілонай. Але раптам пасля вечарынкі з сябрамі Вера прачынаецца побач з Мікітам у дзіўным доме пасярод гандлёвага цэнтра. Маладыя людзі палічылі гэта наступствам вечарынкі — аднак назаўтра зноў прачнуліся разам, і зноў, і зноў. І вось дзе галоўнае пытанне: гэта злы лёс ці добрая падказка?

«Вясельны памер»
«Беларусь 2», з 25 верасня

Часта праз пяць і больш гадоў шлюбу сужэнцы набываюць не толькі сумесную маёмасць, але і колькі лішніх кілаграмаў. Вярнуць сябе ранейшых і ўскалыхнуць пачуцці героям рэаліці-шоу дапамагаюць спявачка Аніта Цой, майстар спорту Эдуард Канеўскі і дыетолаг Ксенія Селязнёва. На працягу васьмі тыдняў трэнеры працуюць з кожнай парай, каб тая змагла не сарвацца, выпрацаваць новыя, карысныя звычкі і зноў апрануць вясельныя строі. Праўда, атрымаецца гэта далёка не ва ўсіх...

«М + Ж»
TV 1000 Ru, 27—28 верасня

Кніга беларускіх пісьменнікаў Андрэя Жвалеўскага і Яўгеніі Пастэрнак з'явілася ў час росквіту інтэрнэт-дзённіка «Жывы часопіс» і атрымала працяг у кіно. Тут гісторыя таксама расказваецца паслядоўна ад дзвюх асоб: Ён (М) і Яна (Ж) выпадкова сустракаюцца ў Маскве: рамантычная правінцыялка прыехала на кніжную выстаўку, а цынічны прагматык працаваў праграмістам. Прыгоды, выпадковыя сустрэчы, чужое ўмяшанне — дзякуючы ўсяму гэтаму, а можа, насуперак, дзяўчына ў апошні момант перадумала сесці ў цягнік дадому...

«Ахоўвай мяне, мой талісман»
АНТ, 28—29 верасня

Журналіст Аляксей Дзмітрыеў і яго жонка Таццяна прыязджаюць у Болдзіна, каб зрабіць рэпартаж са свята, прысвечанага Аляксандру Сяргеевічу Пушкіну. Тут яны сустракаюць Анатоля Клімава, які прыкідваецца аматарам паэзіі, а насамрэч паразітуе на чужых пачуццях і вобразах. Ён нахабна лезе ў сямейнае жыццё новых знаёмых, штучна ствараючы любоўны трохкутнік — і дасягае таго, што Аляксей, вымушаны адстойваць свой гонар і годнасць, выклікае нягодніка на дуэль.

«Ла-ла Лэнд»
TV 1000, 28—29 верасня

Мія, якая марыць стаць паспяховай актрысай, і таленавіты музыка Себасцьян, які спіць і бачыць сябе ўладальнікам джазавага кафэ, выпадкова сустрэліся — і закахаліся. Аднак пагоня за славай разбурае іхнія стасункі, і ў рэшце рэшт кожны выбірае быць паспяховым паасобку. Ці вартая рэалізацыя мары разбітых пачуццяў? У кожнага свой адказ і свая праўда. На фоне песень, танцаў і «ўсяго такога», што робіць расчараванне не такім балючым.

Ценяваў рамізнік з шабетай

Штотыдзень у эфіры тэлеканала «Беларусь 3» тэлевіктарына «Размаўляем па-беларуску». Для таго каб стаць яе ўдзельнікамі, неабходна зайсці на сайт tvrgomel.by або 3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Ну, а праверыць сваё веданне роднай мовы пасля таго, як праграма выйшла ў эфір, можна з дапамогай «Звязды». Ці ведалі вы, што:

апо́ўзіны — дубцы, якімі ўмацоўваецца сена ў стозе;

попра́дкі — вячоркі, на якіх прадуць;

сасма́гнуць — знемагчы, змучыцца ад смагі;

ценява́ць — скарачаць шлях;

рамі́знік — фурман наёмнага экіпажа;

шабе́та (абласн.) — сумка, якая носіцца на поясе.

Ні два ні паўтара — так кажуць пра чалавека, які нічым не вылучаецца; штосьці няпэўнае. Беларусы яшчэ скажуць: ні тое ні сёе, так сабе, ні суп ні капуста. Рускія: ни рыба ни мясо.

Гарадзіць плот — гаварыць глупства, абы-што, выдумляць што-небудзь. Беларускія сінонімы: *малоць языком, ліць ваду, плесці кашалі.* Рускі: *чесать языком, толочь воду в ступе.*

Паўторы выпускаў тэлевіктарыны — у ранішнім эфіры «Беларусь 3» кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.10** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.50 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
9.10 «Галоўны эфір».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Усмешка перасмешніка». (16+).
12.35, 13.05, 14.35, 15.25 Меладрама «Усё роўна ты будзеш мой». (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Нашы» (6+).
22.10 Серыял «След» (16+).
0.30 «Арэна».
1.30 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 18.35, 22.10 «Тэлебарометр».
9.30, 20.00 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.45 «Капейка ў капейку» (12+).
11.20 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
11.55 «Спатканне для мамы». (12+).
13.00 «Свет навыварат». Японія». (16+).
14.05 М/с «Качыныя гісторыі». Заключныя серыі (0+).
14.50 Анімацыйны фільм «Монстры на канікулах-2» (6+).
16.25 Трылер «Паркер» (16+).
19.15 «Суперлато».
21.05 «Арол і рэшка». Юбілейны». (16+).
22.05 КЕНО.
22.15 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
23.20 «Хадзі сюды і танцуй».
23.25 «Вярніце мне прыгажосць». (16+).
0.50 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Поліўка з рашчынай.
8.05, 12.15, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.30 «Нацыянальны хіт-парад».
9.25, 19.15 «Апошні дзень». Юрый Гуляеў (12+).
10.00 «Навукаманія» (6+).
10.30, 17.55 «Выклік». Маст. фільм (12+).
12.20 «Беларуская кухня». Халаднік.
12.50 «Запіскі на палях». Іван Шамякін: трывожнае шчасце пісьменніка.
13.15 «Наперад у мінулае».
13.40 «Беларусь як песня». Ансамбль «Верасы».
14.10 «Люблю і памятаю». Народны артыст СССР Данатас Банёніс.
14.45 «Славянскі базар у Віцебску — 2018». Спявачка Зара ў канцэртнай праграме «Мір вашаму дому».
16.10, 22.25 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі». «Ладажская флатылія» (12+).
16.35, 21.05 «Адзін шанц з тысячы». Маст. фільм (12+).
20.10 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Сяргей Аганаў.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.50 «Вялікія мастакі». Вінцэнт Ван Гог (12+).

Беларусь 5

6.30 Тэніс. WTA. Гуанчжоу. Фінал.
10.00, 15.00 Дзюдо. Чэмпіянат свету. Жанчыны. 70 кг. Мужчыны. 90 кг. Кваліфікацыя. Паўфіналы. Фіналы.
12.20, 16.30, 0.10 Тэніс. WTA. Ухань.
18.35 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Вест Хэм» — «Чэлсі».
20.35 Час футбола.
21.20, 23.00 Спорт-цэнтр.
21.30 Футбол. Узнагароджанне найлепшых гульцоў ФІФА.
23.10 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Контуры».
10.00 «Жыць здорава!» (16+).
11.10 «Кантрольная закупка» (12+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Серафіма цудоўная» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20, 23.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Сышчык» (12+).
22.15 Серыял «Павук» (16+).
0.20 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.05 «Начныя навіны».

СТБ

5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.05 «Скардзіцца дазваляецца».
9.25 «Тыдзень».
10.40 Дакументальны спецпраект (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.40 «Жывая тэма» (16+).
15.30 «Далёкія сваякі» (16+).
15.50, 16.50 «Меч-2». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.25 «Жорсткі бізнес». Серыял (16+).
22.05 «Глядзець усім!» (16+).
23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.30 «Мінтранс» (16+).

МІР

6.00 «Культ/Турызм» (16+).
6.35 Серыял «АСА» (16+).
9.05, 10.10 Серыял «Жанчына ў бядзе» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны.
13.10 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.25 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.20 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 0.35 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 3.10 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).
22.20, 0.10 Маст. фільм «Удача напракат» (12+).
5.50 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.40 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.45, 14.35 Маст. фільм «Каралі» (12+).
13.35 «Наша справа» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Акварэлі» (12+).
22.30, 23.10 Серыял «Мароза-ва» (12+).
0.25 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 «Сёння».
6.10 «Паедзем, паядзім!» (0+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
9.40 «За гранню» (16+).
10.25 Серыял «Сведкі» (16+).
12.15 «Чакай мяне» (12+).
13.25, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.10 Камедыя «Чорныя меткі» (16+).
16.30 «Ты не паверыш!» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Сабака» (16+).
21.40 Серыял «Шэф. Новае жыццё» (16+).
23.20 «НЗ.by».
0.00 Серыял «Сцервы» (18+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.45, 21.00, 0.10 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30 «Гумарынка».
7.35 Серыял «Нашчадкі».
8.35 Серыял «Ціхая станіца» (16+).
9.30 Серыял «Шукальнік» (16+).
10.10, 18.00 Серыял «Імперыя пад ударам» (12+).
12.00 Драма «Легенда» (16+).
14.15 Серыял «Прыгоды маладога Індыяны Джонса» (12+).
16.00 «Стыльняшка».
16.05 «Мультпарад». «Сафія Прыгожая» (0+).
16.30 Меладрама «Пражыць жыццё» (16+).
19.50 Серыял «Адваротны адлік» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 Меладрама «Жыццё скрозь Сусвет» (16+).
23.20 Серыял «Блудлівая Каліфорнія» (18+).

ВТБ

6.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
6.40, 1.00 Серыял «Татавы дочкі» (12+).
8.00 «Турбаміксер» (16+).
9.00 М/ф «Тры каты» (0+).
9.25 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
9.55 М/ф «Маша і Мядзведзь».(0+).
10.20, 19.30 «Уральскія пельмені» (16+).
11.30 «Проста кухня» (16+).
12.00 «Рогаў. Студыя 24» (16+).
13.00 Серыял «Як я стаў рускім» (16+).

15.10 Фільм-катастрофа «Экіпаж» (12+).
17.50 Анімацыйны фільм «Сезон палявання» (6+).
21.10 Фантастыка «Успомніць усё» (12+).
23.30 «Дзікія гульні» (12+).
0.30 Серыял «Маладзёжка. Лёд і полымя» (12+).
3.40 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 «Энцыклапедыя загадак». Дак. серыял.
7.05 «Да каго заляцеў пеўчы кенар». Маст. фільм.
8.40 «Дзікія лебедзі». М/ф.
9.40 «Звычайны канцэрт».
10.10 «Улада Месяца». Маст. фільм.
11.50, 16.25 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
12.05 «Пісьмы з правінцыі». Сяло Рап'ёўка (Варонежская вобласць).
12.30, 2.15 Дыялогі пра жывёл. Маскоўскі заапарк.
13.15 «Дом вучоных». Вадзім Гладышаў.
13.40 «Знаёмыя незнаёмцы. Еўдакія Урусава». «Арбацкі матыў». Маст. фільм.
16.40 «Пешшу...» Масква ўзорыстая.
17.10 «Рассакрэчаная гісторыя». Дак. серыял.
17.40 «Блізкі круг Юрыя Нарштэйна».
18.40 «Рамантыка рамансаў».
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Аднагодкі». Маст. фільм.
21.30 Парыж — Гала 2015. Канцэрт на Марсавым полі.
23.15 «Абрабаванне стагоддзя. Зніклыя скарбы Крамля». Дак. фільм.
0.00 «Дождж у чужым горадзе». Маст. фільм.

Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1964. 1-я частка. 2011 год (12+).
6.55, 8.35, 9.45, 14.35, 17.45, 19.30, 20.45, 1.10, 3.45 Музычная настальгія (12+).
7.40, 1.30 Маст. фільм «Прафесія — следчы» (16+).
9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.05 «Музычны рынг». «Своя игра» і Сяргей Мінаеў. 1989 год (12+).
12.00 Маст. фільм «Нябесны ціхаход» (12+).
13.15 «Вакол смеху». 1983 год (12+).
15.00 «Быў час». 2008 год (16+).
16.00 «Пад знакам задыяка. Шалі». 1991 год (16+).
18.00 «Акулы пяра». Аляксандр Градскі. 1998 год (12+).
18.50 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Гумар». 1992 год (12+).
19.50 «12 разгневаных мужчын. Дзядзька Ваня і іншыя». 1993 год (12+).
21.00 Тэлеспектакль «Дом, дзе разбіваюцца сэрцы». 1975 год (16+).
0.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «БГ. Доўгая дарога дадому». 2006 год (16+).
2.30 «Ранішняя пошта». 1989 год (12+).
4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
5.00 «Бездань». Тэлеспектакль з цыкла «Гэты фантастычны свет». 1987 год (12+).

EuroSport 1

4.00, 12.45, 22.00, 1.30 Веласпорт (шаша). Чэмпіянат свету.
6.30 Снукер. China Championship.
8.30, 19.30 Аўтагонкі. WTCR.
11.00, 18.00 Настольны тэніс. Кубак свету. Жанчыны. Фінал.
20.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
23.00, 2.30 Снукер. China Championship. Фінал.
0.35 Скачкі з трамплінаў. Летні Гран-пры.
2.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.

Кінакамедыя

1.05 Імя. (16+).
3.15 Высокая мода. (16+).
5.45 Кілеры. (16+).

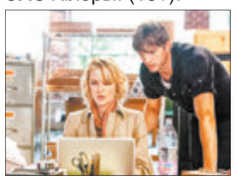

7.40 Ліхтугі кітайца ў Кітаі. (16+).
9.50 Ас з асаў. (16+).
11.50 Здрадай не лічыцца. (16+).
13.55 Паляўнічыя на прывідаў. (6+).
15.55 Хлапечнік у Новым Арлеане. (16+).
17.35 Эвалюцыя. (12+).
19.30 Мужчынская жаночая гульня. (16+).
21.20 Трое і сняжынка. (16+).
23.00 Бязмежжа ў сярэдняй школе. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
9.50 «Паненка і кулінар» (12+).
10.25 «Паехалі» (12+).
10.55, 2.00 «Жыць далей». Серыял (16+).
14.35 «Жонка. Гісторыя кахання» (16+).
15.55 «Вялікія падманшчыкі. Па той бок славы». Дак. фільм (16+).
16.45 «Не ў грошах шчасце». Серыял (12+).
20.20 «Без падману» (16+).
21.15 «Асцярожна, махляры!» (16+).
21.50 «Палонніцы». Трылер (16+).

0.30 «Грань». Серыял (16+).
5.15 «Нераскрытыя таямніцы» (12+).

ТБ1000

6.10, 17.25 Апалон 13 (12+).
8.50 Апошняе каханне на Зямлі (16+).
10.45 Жонка наглядчыка заапарка (16+).
13.10 Даспехі Бога: у пошуках скарбаў (12+).
15.20 Без заганы (16+).
20.10 Я — легенда (16+).
22.10 Невыносная жорсткасць (12+).
0.10 Прыстанак зла: адплата (18+).
2.10 Топ-мадэль (18+).
4.10 Дзявяткі (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Снеданне ў таты (12+).
8.10 Пра што гавораць мужчыны. Працяг (16+).
10.15 Мой тата — Барышнікаў (12+).
12.00 Сіняя птушка (0+).
14.00 Шпіён (16+).
16.05 Любоў-маркоў-3 (12+).

18.05 Трымай удар, дзетка! (12+).
20.20 Дуэлянт (16+).
22.30 Аб чым маўчаць дзяўчыны (12+).
0.20 Хардкор (18+).
2.15 Напарнік (12+).
4.15 Сволачы (16+).

National Geographic

6.00 Дзікі тунец. (12+).
8.15, 11.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
12.05, 19.35, 4.00, 5.35 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
13.40, 17.05, 23.35, 3.05 Геній: Пікаса. (16+).
18.00, 22.00 Асушыць акіян. (16+).
18.45, 22.45 Асушэнне Алькатраса. (12+).

Discovery

8.00, 1.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00 Чыгунка Аўстраліі. (16+).
12.00 Скарб Купера. (12+).
13.00 Голыя і напалоханыя. (16+).
14.00 Зорнае выжыванне. (16+).
15.00 Мяцежны гараж. (12+).
16.00 Металаломшчыкі. (12+).
17.00 Паляўнічыя на склады. (16+).
20.00, 3.50 Махінатары. (12+).
23.00 Тэхнагеніка. (12+).
0.00, 7.10 Вулічныя гонкі. (16+).
2.00 Аляска: сям'я з лесу. (16+).
2.55 Найлепшы мадэліст. (12+).
4.40 З любасці да машын. (12+).

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена.

Беларусь 1

6.50 Меладрама «Домік ля ракі». (12+).
8.25 «Маршрут пабудаваны». Пінск (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал». (12+).
9.45 «Гісторыі вызвалення» (12+).
10.25 «Народная раніца» (6+).
11.05 «Вакол планеты».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «50 рэцэптаў першага». (12+).
13.15 Меладрама «Шалёнае каханне». (16+).
15.15 «Твой горад».
15.30 «Сваты». Жыццё без грыму». Дак. цыкл. (12+).
16.35 Меладрама «Усё да найлепшага-2». (12+).
20.35 Навіны надвор'я.
21.00 «Галоўны эфір».
22.10 Меладрама «Каханне нечаканае наляціць». (12+).

Беларусь 2

7.00 М/с «Усё пра Розі» (0+).
7.40, 19.30 «Тэлебарометр».
7.45 «Свет навыварат». Японія». (16+).
8.35 «На нажах. Атэлі». Заключны выпуск (16+).
9.45 «Спатканне для мамы». (12+).
10.50 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу». 1—2-я серыі (0+).
11.40, 23.05 «Вясельны памер». (16+).
12.40 Фантастыка «Валяр'ян і горад тысячы планет» (12+).
15.05 «Тата папаў». (16+).
17.30 «Бітва экстрасэнсаў». 17-ы сезон. (16+).
20.10 «Вяселле ўсляпую». (16+).
22.00 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
22.05 «Арол і рэшка». Юбілейны». (16+).

Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 11.45, 20.15 Навіны культуры.
8.15, 12.00, 20.30 «Гэты дзень».
8.20 М/ф (0+).
8.30 «Асцярожна, бабуля!» Камедыя (12+).
10.00 «Наперад у мінулае».
10.25 «Беларуская кухня». Бабенікі.
10.50 «Майстры і куміры». Народны артыст Беларусі Арнольд Памазан.
12.05 «Старшыня». Драма (12+).
14.45 «Жывая культура». Белаўзорыстае ткацтва (Лідскі раён, Гродзенская вобласць).
15.10 Канцэрт майстроў мастацтваў «Льецца песня над Палессем».
16.50 «Каманда 8». Маст. фільм (16+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Вялікая сям'я». Маст. фільм (12+).
22.45 «Легенды кіно». Алег Басілашвілі (12+).
23.25 «Святло далёкай зоркі». Памяці актрысы, заслужанай артысткі БССР Алены Рынковіч.

Беларусь 5

7.05 Трэніровачны дзень.
7.30 Тэніс. WTA. Пекін.
13.50 Піт-стоп.
14.20 Гульні «навыраст».
14.50 Гандбол. Чэмпіянат Беларусі. СКА-Мінск — БГК імя Мяшкова (Брэст). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
16.35 Авертайм. КХЛ.
16.50 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Авангард» (Омск). (У перапынках — Авертайм. КХЛ.)
19.25 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. Прэв'ю.
19.40 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. БАТЭ (Барысаў) — «Дынама-Мінск».
21.50 Спартыўныя бальныя танцы. Шоу «Пара па парах». 2-і сезон.
23.30 Вынікі тыдня.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 Камедыя «Шмат шуму з нічога» (6+).
8.45 М/с «Смяшарыкі. ПІНкод».
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «Здароўе» (16+).
10.30 «Бесталковыя нататкі» (12+).
10.50 «Слова гонару» (12+).
11.40 Серыял «Любімая настаўніца» (16+).
16.20 «Тры акорды». Канцэрт у Дзяржаўным Крамлёўскім Палацы (16+).
18.20 «Лепш за ўсіх!» (6+).
20.00 «Контуры».
21.05 Драма «Допінг» (16+).
23.05 «Што? Дзе? Калі?» Восеньская серыя гульняў (12+).
0.15 «Іна Ульянава. У каханні я Эйнштэйн» (12+).

СТБ

6.25 «Няўдачнікаў. NET». Серыял (16+).
8.50 «Жывая тэма» (16+).
10.30 «Цэнтральны рэгіён».
11.00, 13.40, 16.40 «Меч-2». Серыял (16+).
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».
19.30 «Тыдзень».
20.35 «Тыдзень спорту».
21.05 Дакументальны спецпраект (16+).
22.25 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
0.05 «Соль. Свежае» (16+).

МІР

6.00, 6.45, 5.30 М/ф (0+).
6.30 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
7.15 «Ведаем рускую» (6+).
8.05 Маст. фільм «Куфар Марыі Медычы» (16+).
10.00, 16.00 Навіны.
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45 «Культ/Турызм» (16+).
11.15 «Здабытак рэспублік» (12+).
11.45 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
12.20, 16.15, 19.30, 1.00 Серыял «Участак» (12+).
18.30, 0.00 «Разам».
3.40 Маст. фільм «Волга-Волга» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 Маст. фільм «Упершыню замужам» (12+).
8.50 Серыял «Лорд. Сабакаліцэйскі» (12+).
10.30 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна» (16+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам себе рэжысёр» (16+).
12.15 «Ранішняя пошта» (16+).
13.00 «Калі ўсе дома» (12+).
14.00 Пакой смеху (16+).
14.40 Маст. фільм «Не ў хлопцах шчасце» (12+).
16.25 «Сваты-2012» (12+).
18.15, 21.45 Маст. фільм «Ноч пасля выпуску» (16+).
20.00 Весткі тыдня.
23.20 Масква. Крэмль. Пуцін.
0.10 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.15 «Астрапрагноз».
5.20 «Ты супер» (6+).
8.00, 10.00, 16.00 «Сёння».
8.20 «Аднойчы...» (16+).
9.00 «Іх норавы» (0+).
9.15 «Хто ў доме гаспадар?» (16+).
10.25 «Першая перадача» (16+).
11.00 «Цуд тэхнікі» (12+).
12.00 «Дачны адказ» (0+).
13.05 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.10 Баявік «Цэзар» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
18.05 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.10 «Зоркі сышліся» (16+).
21.40 «Ты не паверыш!» (16+).
22.35 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
23.10 «Мікалай Баскаў. Мая споведзь» (16+).
0.10 «Кватэрнік НТБ у Маргуліса». Памяці Уладзіміра Высоцкага. Частка 2 (16+).

8 канал

7.00, 15.20, 18.55, 21.00, 1.05 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка».
7.15 Дак. фільм «Малыя» (0+).
8.00 М/ф «Чароўны меч. Выратаванне Камелота».
9.25 «Утрымдзя».
9.30 «Мой любімы гадаванец».
10.00 Драма «Палюбоўнік лэдзі Чатэрлей» (16+).
13.30 Камедыя «Блеф» (16+).
15.25 «Стыльняшка».
15.30 «Глядзім усёй сям'ёй». Фільм-казка «Бураціна» (12+).
18.00 Серыял «Яна напісала забойства» (12+).
19.00 Фантастыка «У пастцы часу» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 Баявік «Крывавы брыльянт» (16+).
23.35 Трылер «Змяіны востраў» (12+).

ВТБ

6.00 «Паспець за 24 гадзіны» (16+).
7.05, 3.35 М/ф «Тры каты» (0+).
7.30, 3.50 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.50, 4.10 М/ф «Джынглікі» (0+).
8.15 «Ералаш» (6+).
8.30 Баявік «Нястрымныя-3» (16+).
11.00 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
13.10, 1.30 Серыял «Маладзёжка. Дарослае жыццё» (12+).
15.50 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00, 21.45 «Уральскія пельмені» (16+).
18.30 «Саюзнікі» (16+).
20.00 Камедыя «8 першых спатканняў» (12+).
23.00 Серыял «Дах свету» (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.25 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква англійская.
7.05 «Эфект матылька». Дак. серыял.
7.30 «Блуканне па пакутах». Маст. фільм.
8.45, 17.30 Расійскія майстры выканальніцкага мастацтва XXI стагоддзя. Аляксандр Князеў.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.40 XX стагоддзе. «Вялікая гімнастыка. Людміла Турышчава». Дак. фільм.
12.10, 1.25, 2.40 Сусветныя скарбы.
12.30, 18.40, 0.40 Улада факта. «Масоны. Міфы і факты».
13.10 Важныя рэчы. «Латы Лжэдзмітрыя».
13.25 «Лінія жыцця». Ірына Скобцава.
14.20 «Чыстая перамога. Вызваленне Данбаса».
15.10 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму. Нефрантавыя нататкі».
15.40 «Агора». Ток-шоу.
16.45, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
19.45 «Галоўная роля».
20.05 «Правілы жыцця».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Прыступкі цывілізацыі. «Тайны каралеўскага замка Шамбор». Дак. фільм.
21.40 «Саці. Нясумная класіка...»
23.10 «Я, мама і Барыс Пастэрнак». Дак. серыял.
0.00 «Майстэрня Сяргея Жэнавача».

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Цырк» (12+).
7.25 «Вакол смеху». 1979 год (12+).
9.00 «Быў час». 2009 год (16+).
10.00 «Вясёлыя рабяты». 1985 год (16+).
11.10 Маст. фільм «Гісторыя аднаго ўдару па карку». (12+).
11.45, 12.40, 17.35, 18.50, 20.35, 21.45, 3.45 Музычная настальгія (12+).
12.00 «Акулы пяра». Юрый Грымаў. 1997 год (16+).
13.30 «Зямля — Паветра». Пётр Мамонаў. 2003 год (16+).
14.25 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (12+).
15.00 Маст. фільм «Дачушка» (16+).
18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Мухаморы». 2005 год (18+).
19.30 Маст. фільм «Прафесія — следчы». 1-я серыя (16+).
21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
23.05 Дак. фільм «Юрый Саломін. Прайсці, што адпушчана» (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1972. 2-я частка. 2012 год (12+).
1.00 Дак. фільм «Генеральны сакратар» (12+).
1.50 Маст. фільм «Варыянт «Амега». 5-я серыя (16+).
4.00 «Колба часу» (16+).
5.05 «Музычны рынг». «Рондо» і Сяргей Мінаеў. 1989 год (12+).

EuroSport 1

3.00 Алімпійскія гульні. «Найвялікшыя велагоншчыкі».
4.00, 9.30, 20.15, 0.45 Веласпорт. «Еўраметраполь».
5.00 Футбол. Чэмпіянат MLS.
6.30 Снукер. «Шанхай Мастэрс». Фінал.
8.30, 10.30, 15.45, 21.00, 1.45 Веласпорт (шаша). Чэмпіянат свету.
13.15, 14.45 Алімпійскія гульні. «Зала Славы».
14.15 Алімпійскія гульні. «Алімпійская спадчына».
18.20, 22.30, 2.30 Снукер. China Championship.
0.30 Watts.

Кінакамедыя

1.20 Парк культуры і адпачынку. (18+).
3.25 Кілеры. (16+).
5.10 Адной левай. (12+).
6.45 Джулі і Джулія: гатуем шчасце па рэцэпце. (16+).
9.10 Высокая мода. (16+).
11.45 Чумавыя боты. (16+).
13.45 Часова цяжарная. (16+).
15.35 8 першых спатканняў. (16+).
17.15 Крутая Джорджыя. (16+).
19.30 Дом з паранармальнымі з'явамі. (16+).
21.05 Дом з паранармальнымі з'явамі-2. (18+).
22.40 Таўстун на рынгу. (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.50 «10 самых» (16+).
8.20 «Доктар І...» (16+).
8.45, 19.00, 1.40 «Вузел лёсу». Серыял (16+).
10.30, 3.05 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.10 «Асцярожна, махляры!» (16+).
12.40 «Без падману» (16+).
13.30 «Храбрыя жонкі». Маст. фільм (16+).
15.20, 21.40 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.20 «Мой герой» (12+).
17.10 «Развітанне» (16+).
18.05 «Вялікія падманшчыкі. Па той бок славы». Дак. фільм (16+).
20.40 «Не ў грошах шчасце». Серыял (12+).
22.40, 4.35 «Уся праўда» (16+).
23.10 «Грань». Серыял (16+).
0.00 «Заўсёды гавары «так». Маст. фільм (12+).
5.05 «Часова даступны» (12+).

ТВ1000

8.10 О, дзе ж ты, брат? (16+).
10.15 Больш, чым жыццё (12+).
12.10 Прабач, хачу з табою жаніцца (12+).
14.20 Зімовая спячка (12+).
18.00 Чароўная Тамара (16+).
20.10 Найлепшае ўва мне (12+).
22.25 Вечнае ззянне чыстага розуму (16+).
0.30 Холад у ліпені (16+).
2.35 Дзённік Брыджыт Джонс (18+).
4.15 Аднойчы ў Мексіцы (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Канверт (16+).
7.45 Піцер FM (12+).
9.30 Шапіто-шоу: павага і супрацоўніцтва (16+).
11.40 Мілы, дарагі, каханы, адзіны... (12+).
13.15 На залатым ганку сядзелі... (12+).
14.35 Эластыка (16+).
16.20, 4.20 Тры лані на алмазнай сцежцы. 1—2-я серыі (12+).
18.15 Урфін Джус і яго драўляныя салдаты (0+).
20.20 Асаблівасці нацыянальнага палявання (16+).
22.20 Асаблівасці нацыянальнай рыбалкі (16+).
0.20 Дом на абочыне (16+).
2.20 Гуляй, Вася! (16+).

National Geographic

6.00, 11.00, 4.50 Цуды інжынерыі. (12+).
6.45, 5.35 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.55 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.40, 13.25, 17.15, 21.15, 2.30 Аўта-SOS. (12+).
9.25, 14.55 Асушыць акіян. (16+).
10.15 Мегазаводы. (12+).
11.50, 14.10, 1.50 Золата Юкана. (12+).
12.35, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
15.40 Самы цяжкі ў свеце рамонт. (6+).
16.25, 0.15 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.00, 22.00, 1.05, 4.05 Зніклыя гарады Амазоніі. (16+).
18.45 Выратаваць планету. (12+).
20.20 Гады небяспечнага жыцця. (12+).
23.30 Дзіўная Другая Сусветная. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00, 0.00 Махінатары. (12+).
9.00, 15.00, 23.00, 5.30 Паляўнічыя на склады. (16+).
10.00, 16.00, 21.00 Як гэта зроблена? (12+).
11.00, 20.00 Паляўнічыя на рэаліі. (16+).
12.00, 18.00, 7.10 Зроблена з другаснай сыравіны. (12+).
13.00 Скарб Купера. (12+).
14.00, 3.50 Аляска: сям'я з лесу. (16+).
19.00 Гіганцкія будоўлі. (12+).
01.00, 4.40 Смяротны ўлоў. (16+).
2.00 Не спрабуйце паўтарыць. (16+).
2.55 Вулічныя гонкі. (16+).
6.20 Хуткія і гучныя. (12+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.15** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.55 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Усмешка перасмешніка». (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Бяссмертнік. Новая надзея» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
0.35 «Сфера інтарэсаў».
1.35 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.20 «Тэлебарометр».
9.05, 19.25 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.15, 17.25 Серыял «Следства кахання». 1-я і 2-я серыі (16+).
12.10 «Вясельны памер». Выпуск 1-ы (16+).
13.15 «Спатканне з будучыняй». (16+).
14.20, 23.25 «Арол і рэшка». Юбілейны». (16+).
15.15, 22.25 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
16.15, 0.30 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 0.35 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
17.05 «Халі-галі». Скетчкам (16+).
20.35, 22.05 «Вяселле ўслепую». (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Хатні плаўлены сыр.
8.05, 12.15, 20.00 Навіны культуры.
8.20, 12.15, 20.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.05 «Народжаная зоркай». Маст. фільм. (12+).
9.15, 18.50 «Апошні дзень». Міхаіл Казакоў (12+).
9.50 «Майстры і куміры». Народны артыст Беларусі Аляксандр Яфрэмаў.
10.45, 16.40 «Сустрэча перад расстаннем». Маст. фільм (12+).
12.50 «Запіскі на палях». Сяргей Грахоўскі: паэзія і проза жыцця.
13.20 «Славянскі базар у Віцебску — 2018». Канцэрт «Рытмы лета».
14.40, 22.15 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі». «Дняпроўская флатылія» (12+).
15.05 «Камертон». Анатоль Кацянёў.
15.30, 21.05 «Сакрэтны фарвартар». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.20 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.35 «Святло далёкай зоркі». Памяці опернай спявачкі, народнай артысткі СССР Святланы Данілюк.

Беларусь 5

7.00, 12.20, 16.30, 23.55 Тэніс. WTA. Ухань.
10.00, 15.00 Дзюдо. Чэмпіянат свету. Жанчыны. 78 кг. Мужчыны. 100 кг. Кваліфікацыя. Паўфіналы. Фіналы.
14.30 Легенды сусветнага спорту.
18.10 Баскетбол. Ліга чэмпіёнаў. 2-і раўнд. 1-ы матч. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
20.00 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Шахцёр» (Салігорск). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
22.20 Спорт-кадр.
22.50 Матч-пойнт.
23.25 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Сёння 25 верасня. Дзень пачынаецца» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (16+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25, 13.10 Серыял «Серафіма цудоўная» (16+).
14.40 «Давай пажэнімся!» (16+).
15.35, 16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.55, 23.20 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
19.05 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Сышчык» (12+).
22.15 Серыял «Павук» (16+).
0.20 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.05 «Начныя навіны».

СТБ

5.30 «Цэнтральны рэгіён».
5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.00, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.25 «Жорсткі бізнес». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.40 «Жывая тэма» (16+).
15.35 «Далёкія сваякі» (16+).
15.55, 16.50 «Меч-2». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.05 «Глядзець усім!» (16+).
0.35 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00 «Вой, мамачкі!» (12+).
6.35 Серыял «АСА» (16+).
9.05, 10.10 Серыял «Жанчына ў бядзе» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны.
13.10 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.15 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 0.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 3.00 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).
22.20, 0.10 Маст. фільм «Пісталет Страдывары» (16+).
5.45 М/ф (0+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.45, 14.35, 20.40 Серыял «Акварэлі» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Марозава» (12+).
0.25 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 «Сёння».
6.10 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
9.40, 23.20 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Сведкі» (16+).
12.15 Серыял «Пчаляр» (16+).
13.25, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Мянтоўскія войны» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Сабака» (16+).
21.40 Серыял «Шэф. Новае жыццё» (16+).
0.00 Серыял «Сцервы» (18+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.45, 21.00, 0.05 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30 «Гумарынка».
7.35 Серыял «Нашчадкі».
8.35 Серыял «Станіца» (16+).
9.30, 19.50 Серыял «Адваротны адлік» (16+).
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00, 18.00 Серыял «Імперыя пад ударам» (12+).
12.45 Рэтра-дэтэктыў. Серыял «Мегрэ».
14.10 Серыял «Прыгоды маладога Індыяны Джонса».
16.00 «Мультпарад». «Сафія Прыгожая» (0+).
16.30 Меладрама «Пражыць жыццё» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.20 Драма «Доктар» (16+).
23.00 Серыял «Блудлівая Каліфорнія» (18+).

ВТБ

6.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
6.40 Серыял «Татавы дочкі» (12+).
8.00 «Турбаміксер» (16+).
9.00 М/ф «Тры каты» (0+)
9.25 М/ф «Дуда і Дада» (0+)
10.00 М/ф «Джынглікі» (0+)
10.20, 3.40 «Ералаш» (6+).
10.50 «Саюзнікі» (16+).
12.20 Анімацыйны фільм «Норм і нязломныя» (0+).
14.10 Камедыя «Вельмі дрэнная настаўніца» (16+).
16.00 Баявік «Небяспечныя пасажыры цягніка 123» (16+).

18.00 Фэнтэзі «Джуманджы» (12+).
20.00 «Уральскія пельмені» (16+).
22.15 Жахі «Гарадскія легенды» (16+).
0.15 Серыял «Маладзёжка. Лёд і полымя» (12+).
1.00 «Хачу верыць!» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 «Дождж у чужым горадзе». Маст. фільм.
8.50 «Тайна трэцяй планеты». М/ф.
9.40 «Лёсу перакрыжаванні». Дак. серыял.
10.15 Да юбілею Лідзіі Федасеевай-Шукшыной. «Аднагодкі». Маст. фільм.
11.30 «Больш, чым каханне». Лідзія Федасеева-Шукшына і Васіль Шукшын.
12.15 «Эфект матылька». Дак. серыял.
12.45 «Навуковы стэндап».
13.25 «Дзікая прырода астравоў Інданезіі». Дак. фільм.
14.20 «Пятае вымярэнне».
14.50 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
15.10 Міжнародны фестываль цыркавога мастацтва ў Монтэ-Карла. Юбілейны гала-канцэрт.
16.10 Майкл Бубле. Канцэрт на ВВС.
17.15 «Больш, чым каханне». Ала Дзямідава і Уладзімір Валуцкі.
17.55 «Энцыклапедыя загадак». Дак. серыял.
18.25 Гістарычныя расследаванні. «Абрабаванне стагоддзя. Зніклыя скарбы Крамля». Дак. фільм.
19.15 Кіно на ўсе часы. «Улада Месяца». Маст. фільм.
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 Квартэт 4х4.
0.00 «2 Вернік 2».
0.55 «Да каго заляцеў пеўчы кенар». Маст. фільм.
2.30 «Шэры воўк энд Чырвоная шапачка». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «БГ. Доўгая дарога дадому». 2006 год (16+).
7.10, 9.45, 12.50, 14.35, 15.45, 20.35, 23.45, 0.55, 2.40, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.30, 19.30 Маст. фільм «Прафесія — следчы» (16+).
8.30 «Ранішняя пошта». 1989 год (12+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.00 «Бездань». Тэлеспектакль з цыкла «Гэты фантастычны свет». 1987 год (12+).
12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1964. 1-я частка. 2011 год (12+).
16.00 «Колба часу» (16+).
17.05 «Музычны рынг». «Своя игра» і Сяргей Мінаеў. 1989 год (12+).
18.00 Маст. фільм «Нябесны ціхаход» (12+).
19.15 «Вакол смеху». 1983 год (12+).
21.00 «Быў час». 2008 год (16+).
22.00 «Пад знакам задыяка. Шалі». 1991 год (16+).
0.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).

EuroSport 1

4.00, 15.00, 21.00, 1.15 Веласпорт (шаша). Чэмпіянат свету.
6.30, 9.00, 18.45, 2.30 Снукер. China Championship.
12.30, 18.20, 0.50 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.

22.45 Футбол. Чэмпіянат MLS.

Кінакамедыя

1.00 Чумавыя боты. (16+).
3.15 Шлюб па-італьянску. (0+).
5.15 Выпускны. (18+).
7.05, 8.00, 9.00, 9.55 Трылані на алмазнай сцежцы. (12+).
10.45 Усё магу. (16+).
12.25 Антысекс. (16+).
13.55 Тутсі. (16+).
16.15 Дом з паранармальнымі з'явамі. (16+).
17.50 Дом з паранармальнымі з'явамі-2. (18+).
19.30 Гудзонскі ястраб. (16+).
21.25 Яго сабачая работа. (18+).
23.10 SuperАлібі. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
9.15 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
10.40 «Заўтра сёння» (12+).
11.15, 5.20 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
12.05, 1.35 «Выкрыццё Аднарога». Серыял (12+).
15.30 «Баламут». Камедыя (16+).
17.10 «Рыа». Анімацыйны фільм (0+).
18.45 «Вокладка» (16+).
19.20 «10 самых» (16+).
19.55 «Ружа і чартапалох». Маст. фільм (16+).
21.55 «Разлом Сан-Андрэас». Драма (12+).
0.00 «Грань». Серыял (16+).
4.35 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

6.10, 17.50 Стальныя магноліі (12+).
8.35 Ла-ла Лэнд (16+).
11.05 Пакуль не сыграў у скрыню (12+).
13.05 Куды прыводзяць мары (12+).
15.25 Гонка (16+).
20.10 Даспехі Бога: у пошуках скарбаў (12+).
22.15 Апошняе каханне на Зямлі (16+).
0.05 Каханне па-дарэчаму (16+).
2.30 Забі мяне пяшчотна (18+).
4.10 Без заганы (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Каханне з акцэнтам (16+).
8.20 Без межаў (12+).
10.10 Зязюля (16+).
12.15 Канец імператара тайгі (12+).
14.00 Марафон (12+).
16.00 Час пік (16+).
18.10 Шпіён (16+).
20.20 Сненанне ў таты (12+).
22.15 Пра што гавораць мужчыны. Працяг. (16+).

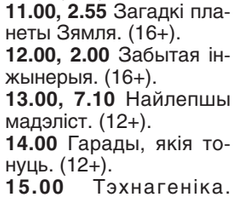

0.10 Заложнікі (18+).
2.10 Час Першых (6+).
4.30 Любоў-маркоў-3 (12+).

National Geographic

6.00 Дзікі тунец. (12+).
8.15 Моц племені. (16+).
11.25, 19.35, 3.40, 5.15 Аўта-SOS. (12+).
13.45, 17.10, 23.30, 2.50 Геній: Пікаса. (16+).
18.00, 22.00 Другая сусветная вайна: падводнае пекла. (16+).

Discovery

8.00 Металаломшчыкі. (12+).
9.00 Чыгунка Аўстраліі. (16+).
10.00 Як устроены Сусвет. (12+).
11.00, 2.55 Загадкі планеты Зямля. (16+).
12.00, 2.00 Забытая інжынерыя. (16+).
13.00, 7.10 Найлепшы мадэліст. (12+).
14.00 Гарады, якія тануць. (12+).
15.00 Тэхнагеніка. (12+).
16.00, 19.00, 22.00, 1.00 Бітвы робатаў. (12+).

3.50 Голыя і напалоханыя. (16+).
4.40 Гульня на жыццё. (12+).

Беларусь 1

6.20 «Існасць».
6.50, 21.45 Меладрама «Домік ля ракі». (12+).
8.25 «Кулінарная дыпламатыя» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Маршрут пабудаваны». Заслаўе (12+).
9.50 «Здароўе» (12+).
10.45 «Дача» (12+).
11.20 «Зона Х». Вынікі тыдня (16+).
12.10 «50 рэцэптаў першага». (12+).
12.50, 15.45 Меладрама «Ключ да ягонага сэрца». (16+).
15.15 «Краіна».
17.55 Меладрама «Шалёнае каханне». (16+).
19.55 «Макаёнка, 9».
21.00 «Панарама».
1.10 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 М/с «Усё пра Розі» (0+).
7.40 Фільм для дзяцей «Прынц за сямі марамі» (6+).
9.05, 21.55 «Тэлебарометр».
9.10 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
9.50 «Спатканне з будучыняй». (16+).
10.50 «ЖаннаДапамажы». (16+).
11.50 Анімацыйны фільм «Добры дыназаўр» (0+).
13.25, 23.15 «Вясельны памер». (16+).
14.25 «Арол і рэшка». Юбілейны». (16+).
15.20 «Капейка ў капейку» (12+).
16.00 «Абмен жонкамі». (16+).
17.10 Камедыя «Рыкі і Флэш» (16+).
19.00 Фантастыка «Валяр'ян і горад тысячы планет» (12+).
21.15 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.
22.05 «Вярніце мне прыгажосць». (16+).

Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 15.50, 20.15 Навіны культуры.
8.15, 16.05, 20.30 «Гэты дзень».
8.20 «Вялікая сям'я». Маст. фільм (12+).
10.00 «Жывая культура». Белаўзорыстае ткацтва (Лідскі раён, Гродзенская вобласць).
10.30 «Беларуская кухня». Трабух.
10.55 «Я хачу гэта ўбачыць!» Хойнікі (6+).
11.25 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
11.50 «Каманда 8». Маст. фільм (16+).
15.20 «Навукаманія» (6+).
16.10 «Камертон». Кампазітар Уладзімір Кандрусевіч.
16.35 М/ф (0+).
17.05 «Класіка — гэта класна!» «Паядынак скрыпак».
17.55 «Легенды кіно». Алег Басілашвілі (12+).
18.35 «Асцярожна, бабуля!» Камедыя (12+).
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Старшыня». Драма (12+).
23.45 «Хлопцы апошняй вайны». Тэлеспектакль.
0.15 «Святло далёкай зоркі». Памяці кінарэжысёра, народнага артыста БССР Льва Голуба.

Беларусь 5

7.05 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
7.30 Тэніс. WTA. Пекін. Ташкент. Фінал.
12.05 Вялікі спорт.
12.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Маладзечна) — «Юнацтва-Мінск».
15.20 Спорт-цэнтр.
15.30 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Вест Хэм» — «Манчэстэр Юнайтэд».
16.25 Хакей для ўсіх.
16.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Арсенал» — «Уотфард». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
18.55 Трэніровачны дзень.
19.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Чэлсі» — «Ліверпуль». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.25 Тэніс. WTA. Ухань. Фінал.
23.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 Меладрама «Захоўвай мяне, мой талісман» (16+).
8.35 «Ералаш» (6+).
9.10 М/с «Смяшарыкі. Новыя прыгоды» (0+).
9.30 «Бонстык-квэст па Беларусі» (6+).
9.50 Анімацыйны фільм «Кот Гром і зачараваны дом» (0+).
11.20 «Вакол смеху» (12+).
13.10 Камедыя «Маленькі гігант Вялікага сексу» (12+).
14.45, 16.20 «У наш час» (12+).
17.20 «Эксклюзіў» (16+).
18.50, 21.10 «Сёння вечарам» (16+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
22.50 Маст. фільм «Квартэт» (16+).

СТБ

6.25 «Анфас».
6.45 «Жывая тэма» (16+).
8.20 «Самая карысная праграма» (16+).
9.10 «Мінтранс» (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.30 «Вялікі горад».
11.00, 13.40, 16.40 «Меч-2». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Дакументальны спецпраект (16+).
23.05 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).

МІР

6.00, 6.45, 5.20 М/ф (0+).
6.30 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
7.15 «Саюзнікі» (12+).
7.45 «Такія дзіўныя» (16+).
8.15 Маст. фільм «Ход канём» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны.
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45 «Вой, мамачкі!» (12+).
11.15 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
11.45 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
12.20, 16.15 Серыял «Сэрцы трох» (16+).
18.05, 19.20 Маст. фільм «Па сямейных абставінах» (6+).
21.05 Серыял «Разам назаўсёды» (16+).
0.55 Маст. фільм «Інспектар-разявака» (12+).
2.30 Маст. фільм «Рассеяны» (0+).
4.00 Маст. фільм «Раз на раз не прыходзіцца» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі. Субота».
8.55, 11.20 Маст. фільм «Водпуск у верасні» (16+).
11.00 Весткі.
12.00 «Дыялогі пра жывёл. Маскоўскі заапарк» (12+).
13.00 «Наша справа» (16+).
13.15 «Пяцёра на аднаго» (12+).
14.05 Святочны канцэрт (12+).
15.20 Маст. фільм «Насуперак лёсу». (12+).
17.00 «Выхад у людзі» (16+).
18.20 «Суботні вечар» (16+).
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+).
22.40 Маст. фільм «Настаўніца». (12+).

НТБ—Беларусь

5.50 «Астрапрагноз».
5.55 «Ты супер» (6+).
8.00, 10.00, 16.00 «Сёння».
8.20 «НЗ.by».
8.50 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.25 «Вялікі сэлфі-тур» (12+).
10.25 «Галоўная дарога» (16+).
11.10 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
12.10 «Кватэрнае пытанне» (0+).
13.15 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.10 Баявік «Цэзар» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.10 «Сакрэт на мільён». Аляксандр Жулін (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.45 Маст. фільм «След тыгра» (16+).
22.30 Баявік «Бой з ценем-2. Рэванш» (16+).

8 канал

7.00, 19.05, 21.10, 0.50 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка».
7.15 Дак. фільм «Дзецям пра зверанят».
7.45 М/ф «Легенда пра Залатога Дракона».
9.10 «Утрямдия».
9.15 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
9.25 Серыял «Англійскае забойства» (12+).
11.00 Серыял «Станіца» (16+).
12.45 Драма «Доктар» (16+).
14.25 Меладрама «Анкор, яшчэ Анкор» (12+).
16.00 «Стыльняшка».
16.05 Глядзім усёй сям'ёй. М/ф «Прынцэса-лебедзь».
17.25 Камедыя «Аперацыя «Ы» (12+).
19.10 Камедыя «Без межаў» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.00 «Фэшн is my прафэшн».
21.15 Драма «Страчаны рэйс» (16+).
23.05 Трылер «Я ведаю, што вы зрабілі мінулым летам» (16+).

ВТБ

6.00 Серыял «Мільёны ў сетцы» (16+).
7.05, 3.35 М/ф «Тры каты» (0+).
7.25, 3.50 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.50, 4.10 М/ф «Джынглікі» (0+).
8.15 «Ералаш» (6+).
8.50 Серыял «Галыгін.ru» (16+).
9.55 Камедыя «8 першых спатканняў» (12+).
11.40 Скетч «Асцярожна: дзеці» (6+).
12.45, 22.05 «Уральскія пельмені» (16+).
14.50, 1.00 Серыял «Маладзёжка. Дарослае жыццё» (12+).
18.00 Серыял «Маладзёжка. Лёд і полымя» (12+).
20.00 Камедыя «Белыя цыпачкі» (12+).
23.00 Серыял «Дах свету» (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.25 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква метрабудаўская.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.40 «Блуканне па пакутах». Маст. фільм.
9.00, 17.45 Расійскія майстры выканальніцкага мастацтва XXI стагоддзя. Уладзімір Федасееў і Вялікі сімфанічны аркестр імя П. І. Чайкоўскага.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.25 XX стагоддзе. «Марыс Ліепа. Сустрэчы па вашай просьбе». 1986.
12.30, 18.40, 0.40 «Тым часам. Сэнсы».
13.20 Важныя рэчы. «Гарматкі Паўла I».
13.35 «Дом вучоных». Наталля Бярлова.
14.05 «Тайны каралеўскага замка Шамбор». Дак. фільм.
15.10 «Пятае вымярэнне».
15.45, 23.10 «Я, мама і Барыс Пастэрнак». Дак. серыял.
16.15 «Белая студыя». Уладзімір Познер.
17.00, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Прыступкі цывілізацыі. «Раскрываючы сакрэты кельцкіх грабніц». Дак. фільм.
21.40 Юбілей Лідзіі Федасеевай-Шукшыной. «Больш, чым каханне».
0.00 «Глеб Кацельнікаў. Стропа жыцця». Дак. фільм.
2.45 «Pro memoria». «Усход і ўсход».

Настальгія

6.00 «Акулы пяра». Юрый Грымаў. 1997 год (16+).
6.40, 11.35, 12.50, 14.35, 15.45, 17.35, 19.15, 20.35, 21.45, 23.00, 5.45 Музычная настальгія (12+).
7.30 «Зямля — Паветра». Пётр Мамонаў. 2003 год (16+).
8.25 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (12+).
9.00 Маст. фільм «Дачушка» (16+).

12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Мухаморы». 2005 год (18+).
13.30, 19.30 Маст. фільм «Прафесія — следчы» (16+).
15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
17.05 Дак. фільм «Юрый Саломін. Прайсці, што адпушчана» (12+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Ленінградскае ТБ. Прарыў». 2006 год (16+).
23.55 Маст. фільм «Цырк» (12+).
1.25 «Вакол смеху». 1979 год (12+).
3.00 «Быў час». 2009 год (16+).
4.00 «Вясёлыя рабяты». 1985 год (16+).
5.10 Маст. фільм «Гісторыя аднаго ўдару па карку» (12+).

EuroSport 1

4.00, 14.00, 20.15, 0.35 Футбол. Чэмпіянат MLS.
5.00, 8.45, 11.00, 15.30, 21.00, 1.00 Веласпорт (шаша). Чэмпіянат свету.
6.30, 18.20, 22.30, 2.30 Снукер. China Championship.
20.45 Watts.
23.30 Ралі. ERC. «All Access».
23.55 Ралі.

Кінакамедыя

0.45 Няўдачлівыя. (16+).
2.30 Усё як мае быць. (16+).
4.20 Бармэн. (16+).
6.05 Выпускны. (18+).
7.55 Кілеры. (16+).
9.50 Шлюб па-італьянску. (0+).
11.50 Улюбёнцы Амерыкі. (16+).
13.50 Тутсі. (16+).
16.10 Дом з паранармальнымі з'явамі. (16+).
17.50 Дом з паранармальнымі з'явамі-2. (18+).
19.30 Паляўнічыя на прывідаў. (6+).
21.25 Імя. (16+).
23.35 Часова цяжарная. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.45 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45, 19.00, 2.15 «Вузел лёсу». Серыял (16+).
10.20, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.15 «Варажбітка» (12+).
13.00, 16.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.55 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.50 «Не ў грошах шчасце». Серыял (12+).
21.50, 5.15 «Нераскрытыя тайны» (12+).
22.50 «Вокладка» (16+).
23.25 «Грань». Серыял (16+).

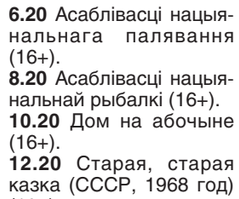

0.15 «Знаменне». Трылер (16+).

ТБ1000

6.10, 17.45 Дывергент-3: за сцяной (16+).
8.40 Вечнае ззянне чыстага розуму (16+).
10.55 Холад у ліпені (16+).
13.10 Найлепшае ўва мне (12+).
15.30 Аднойчы ў Мексіцы (16+).
20.10 Стальныя магноліі (12+).
22.30 Гонка (16+).
1.05 Жонка наглядчыка заапарка (16+).
3.40 12 гадоў рабства (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Асаблівасці нацыянальнага палявання (16+).
8.20 Асаблівасці нацыянальнай рыбалкі (16+).
10.20 Дом на абочыне (16+).
12.20 Старая, старая казка (СССР, 1968 год) (12+).
14.15 Самы лепшы дзень (16+).
16.20, 4.35 Тры лані на алмазнай сцежцы. (12+).

18.20 Артыстка (12+).
20.20 Шпіён (16+).
22.25 Марафон (12+).
0.20 Час пік (16+).
2.25 Арда (16+).

National Geographic

6.00, 4.55 Непаражальныя канструкцыі. (12+).
6.40, 18.00, 21.35, 1.10, 4.10, 5.35 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.50 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.35, 13.15, 17.15, 20.50, 2.35 Аўта-SOS. (12+).
9.20 Зніклыя гарады Амазоніі. (16+).
10.05 Непаражальныя канструкцыі. (12+).
10.50 Мегазаводы. (12+).
11.40, 14.05, 1.55 Золата Юкана. (12+).
12.25, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
14.50 Самы цяжкі ў свеце рамонт. (6+).
15.35, 0.20 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
16.25 Асушыць акіян. (16+).
18.45 Пагоня за ледавікамі. (12+).
20.00 Гады небяспечнага жыцця. (12+).
23.35 Дзіўная Другая Усветная. (16+).

Discovery

8.00, 14.00, 17.00, 22.00, 3.50 Махінатары. (12+).
9.00, 15.00, 23.00, 5.30 Паляўнічыя на склады. (16+).
10.00, 16.00, 21.00 Як гэта зроблена? (12+).
11.00 Паляўнічыя на рэлікві. (16+).
12.00, 18.00, 7.10 Зроблена з другаснай сыравіны. (12+).
13.00 Чыгунка Аўстраліі. (16+).
19.00 Гіганцкія будоўлі. (12+).
20.00 Як гэта ўстроена? (12+).
0.00 Востраў. (16+).
1.00, 4.40 Смяротны ўлоў. (16+).
2.00 Не спрабуйце паўтарыць. (16+).
2.55 Мяцежны гараж. (12+).
6.20 Хуткія і гучныя. (12+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.05** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.45 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
9.10, 22.05 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Усмешка перасмешніка». (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Бяссмертнік. Новая надзея» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 На кантролі Прэзідэнта.
0.25 «Сфера інтарэсаў».
1.25 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.15 «Тэлебарометр».
9.05, 19.20 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 17.25 Серыял «Следства кахання» (16+).
12.05 «Вясельны памер». (16+).
13.10 «На нажах. Атэлі». Заключны выпуск (16+)
14.20 «Арол і рэшка». Юбілейны». (16+).
15.15, 23.00 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
16.15, 0.00 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 0.05 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
17.05 «Халі-галі». Скетчкам (16+).
20.30, 22.05 «Тата папаў». (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Кнэдлікі.
8.05, 12.15, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.05 «Народжаная зоркай». Маст. фільм. (12+).
9.15, 18.50 «Апошні дзень». Мікіта Багаслоўскі (12+).
9.50 «Майстры і куміры». Народны артыст Беларусі Міхаіл Фінберг.
10.45, 16.40 «Без асаблівай рызыкі». Маст. фільм (12+).
12.50 «Запіскі на палях». Ніл Гілевіч: родны і народны.
13.20 «Славянскі базар у Віцебску — 2018». Канцэрт «Залаты хіт».
15.05, 22.15 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі». «Эсмінцы Праекта 7» (12+).
15.30, 21.05 «Сакрэтны фарвартар». Маст. фільм. (12+).
19.30 «Артэфакты». Кампазіцыя насценнага жывапісу «Праабражэнне Гасподняе» з Бялыніцкага манастыра кармелітаў.
20.10 «Беларуская кухня». Кішка.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.35 «Вечары ў Маладзечне». Чароўны свет аперэты.

Беларусь 5

7.00, 12.20, 16.30, 23.40 Тэніс. WTA. Ухань.
10.00, 15.00 Дзюдо. Чэмпіянат свету. Жанчыны. 78 кг. Мужчыны. 100 кг. Кваліфікацыя. Паўфіналы. Фіналы.
18.30 Козел пра футбол.
18.50 Слэм-данк.
19.20 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Салават Юлаеў» (Уфа). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.50 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Рэйн Левен» (Германія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
23.30 Спорт-цэнтр.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Сёння 26 верасня. Дзень пачынаецца» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (16+).
11.10 «Кантрольная закупка» (12+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Серафіма цудоўная» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20, 23.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Сышчык» (12+).
22.15 Серыял «Павук» (16+).
0.20 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.05 «Начныя навіны».

СТБ

5.30 «Тыдзень спорту».
5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.00 «Мінск і мінчане».
9.30, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Жорсткі бізнес». Серыял. Заключныя серыі (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.40 «Жывая тэма» (16+).
15.35 «Далёкія сваякі» (16+).
15.55, 16.50 «Меч-2». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.25 «Правакатар». Серыял (16+).
22.05 «Глядзець усім!» (16+).
0.30 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
6.30 Серыял «АСА» (16+).
8.35, 10.10 Серыял «Кантужаны, або Урокі плавання вольным стылем» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны.
13.10 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.40 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.30 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 0.45 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 3.20 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).
22.20, 0.10 Маст. фільм «Каханне напракат» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.45, 14.35, 20.40 Серыял «Акварэлі» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Марозава» (12+).
0.25 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 «Сёння».
6.10 «Цуд тэхнікі» (12+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
9.40, 23.20 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Сведкі» (16+).
12.15 Серыял «Пчаляр» (16+).
13.25, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Мянтоўскія войны» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Сабака» (16+).
21.40 Серыял «Шэф. Новае жыццё» (16+).
0.00 Серыял «Сцервы» (18+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.45, 21.00, 0.25 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30 «Гумарынка».
7.35 Серыял «Нашчадкі».
8.35 Серыял «Станіца» (16+).
9.30, 19.50 Серыял «Адваротны адлік» (16+).
10.15 «Здароўе».
10.50, 18.00 Серыял «Імперыя пад ударам» (12+).
12.35 Рэтра-дэтэктыў. Серыял «Каломба» (12+).
14.15 Серыял «Прыгоды маладога Індыяны Джонса».
16.00 «Стыльняшка».
16.05 «Мультпарад». «Сафія Прыгожая» (0+).
16.30 Меладрама «Пражыць жыццё» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 Фантастыка «Востраў» (16+).
23.20 Серыял «Блудлівая Каліфорнія» (18+).

ВТБ

6.00, 12.45 Серыял «Мамачкі» (16+).
7.05, 3.35 М/ф «Тры каты» (0+).
7.25, 3.50 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.50, 4.10 М/ф «Джынглікі» (0+).
8.15, 3.00 «Ералаш» (6+).
8.35 Серыял «Галыгін.ru» (16+).
9.40 Камедыя «Выдатніца лёгкіх паводзінаў» (12+).
11.40 Скетч «Асцярожна: дзеці» (6+).
13.50, 20.00 «Уральскія пельмені» (16+).
15.50 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00 Серыял «Маладзёжка. Лёд і полымя» (12+).
22.10 Камедыя «Вельмі дрэнная настаўніца» (16+).
0.00 Камедыя «Super-Перцы» (16+).
2.10 «Кіно ў дэталях» (16+).
4.25 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква маляўнічая.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Сакрэтныя праекты». «Мабільны для Лубянкі».
8.00 «Блуканне па пакутах». Маст. фільм.
9.25, 17.45 Расійскія майстры выканальніцкага мастацтва XXI стагоддзя. Марат Галі.
10.20 80 гадоў Аляксандру Галабародзьку. «Цырк запальвае агні». Маст. фільм.
11.35 «Губерт у краіне «цудаў». Дак. фільм.
12.30 «Майстэрня Сяргея Жэнавача».
13.10 Дарогі старых майстроў. «Балахонскі манер».
13.25 «Чорныя дзіркі. Белыя плямы».
14.05 «Кітай. Імперыя часу». Дак. фільм.
15.10 «Пісьмы з правінцыі». Сяло Рап'ёўка (Варонежская вобласць).
15.45 «Я, мама і Барыс Пастэрнак». Дак. серыял.
16.15 «Энігма. Кацярына Семянчук».
17.00, 22.10 «Сіта і Рама». Серыял.
18.20, 2.10 Сусветныя скарбы.
18.35 «Білет у Вялікі».
19.45 «Смеханастальгія».
20.15 «Шукальнікі». «Егіпецкія багі Пятра Ольдэнбургскага».
21.05 «Лінія жыцця». Пётр Мамонаў.
23.20 Майкл Бубле. Канцэрт на BBC.
0.20 «Культ кіно». «Успаміны пра салдата». Маст. фільм.
2.25 «Пер Гюнт». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
6.50, 8.35, 9.45, 11.00, 13.10, 15.45, 18.55, 20.30, 21.45, 1.15, 2.35, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.30, 19.40, 1.30 Маст. фільм «Прафесія — следчы» (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «БГ. Доўгая дарога дадому». 2006 год (16+).
14.30 «Ранішняя пошта». 1989 год (12+).
17.00 «Бездань». Тэлеспектакль з цыкла «Гэты фантастычны свет». 1987 год (12+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1964. 1-я частка. 2011 год (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).
23.05 «Музычны рынг». «Своя игра» і Сяргей Мінаеў. 1989 год (12+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Ленінградскае ТБ. Прарыў». 2006 год (16+).

EuroSport 1

4.00, 13.00, 21.00, 1.00 Веласпорт (шаша). Чэмпіянат свету.
6.30, 9.30, 12.30, 19.20, 22.30, 2.30 Снукер. China Championship.
18.15 Тэніс. Кубак Лэйвера.
0.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.

Кінакамедыя

1.20 Выпускны. (18+).
3.25 Высокая мода. (16+).
5.50 Парк культуры і адпачынку. (18+).
7.45 Імя. (16+).
9.55 Антысекс. (16+).
11.30 Джулі і Джулія: гатуем шчасце па рэцэпце. (16+).
13.50 Здрадай не лічыцца. (16+).
15.55 Паляўнічыя на прывідаў. (6+).
17.55 Усё магу. (16+).
19.30 Хлапечнік у Новым Арлеане. (16+).

21.10 Бязмежжа ў сярэдняй школе. (12+).
22.50 Улюбёнцы Амерыкі. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.45 «У выдатнай форме» (12+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45 «Вузел лёсу». Серыял (16+).
10.20, 4.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 16.55 «Варажбітка» (12+).
13.00 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.55 «Нераскрытыя таямніцы» (12+).
16.00 «Мой герой» (12+).
18.40, 0.35 «Хто за намі сочыць». Дак. фільм (16+).
20.15 «Абяцаць — не значыць ажаніцца». Камедыя (16+).
22.35 «Грань будучыні». ЗША, 2014 (12+).
1.55 «90-я» (16+).
2.40 «Савецкія мафіі» (16+).
3.20 «Закулісныя войны» (12+).
4.00 «Уся праўда» (16+).

ТБ1000

6.10, 17.45 Найлепшае ўва мне (12+).
8.30 Дзявяткі (16+).
10.40 Першы рыцар (12+).
13.15 Вечнае ззянне чыстага розуму (16+).

15.30 Холад у ліпені (16+).
20.10 Куды прыводзяць мары (12+).
22.20 Ла-ла Лэнд (16+).
00.45 Пакуль не згуляў у скрыню (12+).
2.35 Іншы свет: абуджэнне (18 +).
4.05 Гонка (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Сволачы (16+).
8.25 Напарнік (12+).
10.25 М + Ж (16+).
12.10 Волга-Волга (0+).
14.15 Асаблівасці нацыянальнага палявання (16+).
16.20, 4.20 Трое ў ліфце, калі не лічыць сабаку. (12+).
18.15 Асаблівасці нацыянальнай рыбалкі (16+).
20.20 Каханне з акцэнтам (16+).
22.25 Без межаў (12+).
0.25 Зязюля (16+).
2.25 Марафон (12+).

National Geographic

6.00, 9.55, 5.10 Інжынерныя ідэі. (12+).
6.50 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.35 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25, 13.15, 17.15, 20.25, 2.45 Аўта-SOS. (12+).
9.10, 15.35, 0.25 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
10.45 Мегазаводы. (12+).
11.35, 14.00, 2.00 Золата Юкана. (12+).
12.20, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
14.50 Самы цяжкі ў свеце рамонт. (6+).
16.25 Асушэнне Алькатраса. (12+).
18.00, 22.00, 1.15, 4.20 Дзікае прырода Інданезіі. (12+).
18.45 «Зялёныя героі» Джэкі Чана. (16+).
19.30 Гады небяспечнага жыцця. (12+).
23.40 Эвакуацыя Зямлі. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00 Махінатары. (12+).
9.00, 15.00, 23.00, 5.30 Паляўнічыя на склады. (16+).
10.00, 16.00, 21.00 Як гэта зроблена? (12+).
11.00, 20.00 Паляўнічыя на рэліквіі. (16+).
12.00, 18.00, 7.10 Зроблена з другаснай сыравіны. (12+).
13.00 Тэхнагеніка. (12+).
14.00, 3.50 Зорнае выжыванне. (16+).
19.00 Пяцёрка найлепшых. (12+).
0.00 Аляска: сям'я з лесу. (16+).
1.00, 4.40 Смяротны ўлоў. (16+).
2.00 Не спрабуйце паўтарыць. (16+).
2.55 Загадкі планеты Зямля. (16+).
6.20 Хуткія і гучныя. (16+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.25** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
9.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.40, 19.20 Серыял «Усмешка перасмешніка». (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25, 16.05 Серыял «Бясмертнік. Новая надзея» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Сваты». Жыццё без грыму». Дак. цыкл. (12+).
21.00 «Панарама».
21.50 Меладрама «Ключ да ягонага сэрца». (16+).
1.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.35 «Тэлебарометр».
9.05, 19.40 Серыял «Сляпая» (16+).
10.15, 17.30 Серыял «Следства кахання» (16+).
12.25 «Вясельны памер». (16+).
13.35, 20.50 «Чалавек-невідзімка». (16+).
14.40 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
15.15 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
16.15, 0.05 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 0.10 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
17.05 «Халі-галі». Скетчкам (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.
22.05 «Бітва экстрасэнсаў». 17-ы сезон. (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Качка з дранікамі.
8.05, 12.15, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.05 «Народжаная зоркай». Маст. фільм. (12+).
9.15, 18.50 «Апошні дзень». Сяргей Міхалкоў (12+).
9.50 «Майстры і куміры». Народная артыстка Беларусі Ядвіга Паплаўская.
10.45, 16.40 «Выпадковыя пасажыры». Маст. фільм (12+).
12.25 «Сіла веры».
12.50 «Запіскі на палях». Васіль Быкаў: паміж пісьменнікам і мастаком.
13.20 «Славянскі базар у Віцебску — 2018». Урачыстае закрыццё фестывалю.
15.05, 22.15 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі». «Падводныя лодкі «Малюткі» (12+).
15.30, 21.05 «Сакрэтны фарвартар». Маст. фільм, заключная серыя (12+).
19.30 «Камертон». Артыст балета, заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Антон Краўчанка.
20.10 «Беларуская кухня». Груца па-радзюкоўску.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.40 «Час кіно». Работы студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.
22.50 «Калі твой сын рэжысёр». Дак. фільм (12+).
23.15 «Н. В. Гогаль. Падарожжа да святых месцаў». Дак. фільм.
23.40 «Святло далёкай зоркі». Памяці мастака тэатра, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР Арменэ Грыгар'янца.

Беларусь 5

7.00 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Юнацтва-Мінск».
9.00, 11.30 Тэніс. WTA. Ухань. Ташкент. 1/2 фіналу.
11.00 Легенды сусветнага спорту.
15.30 Трэніровачны дзень.
16.00 Авертайм.
16.30 Дзюдо. Чэмпіянат свету.
18.05 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
18.35 Хакей для ўсіх.
19.10 Авертайм. КХЛ.
19.25 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Сібір» (Новасібірск). (У перапынках — Авертайм. КХЛ.)
22.00, 23.50 Спорт-цэнтр.
22.10 Гандбол. SEHA-ліга. «Сцяўа» (Румынія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
0.00 Тэніс. WTA.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Сёння 28 верасня. Дзень пачынаецца» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (16+).
11.10 «Кантрольная закупка» (12+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Серафіма цудоўная» (16+).
15.00 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20, 18.20 Маст. фільм «Стаць Джонам Ленанам» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.10 «Удача ў прыдачу!» Дзённік. Спецвыпуск (12+).
21.15 «Голас 60+» (12+).
23.15 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі». Восеньская серыя гульняў (12+).
0.35 Меладрама «Захоўвай мяне, мой талісман» (16+).
1.55 «Начныя навіны».

СТБ

5.30 «Усім па катку» (16+).
5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.00 «Спецыяльны рэпартаж СТБ» (16+).
9.20, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Правакатар». Серыял (16+).
12.15 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.40 «Жывая тэма» (16+).
15.30 «Далёкія сваякі» (16+).
15.50, 16.50 «Меч-2». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.25 «Скардзіцца дазваляецца».
20.45 Дакументальны спецпраект (16+).
0.35 Канцэрт Шарля Азнавура (16+).

МІР

6.00 «Як у рэстаране» (12+).
6.30 Серыял «АСА» (16+).
9.00, 10.10 Серыял «Разам назаўсёды» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны.
13.10 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.20 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.10 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 0.20 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 3.00 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).
22.20, 0.10 Маст. фільм «Раздзяўбай» (16+).
5.45 М/ф (0+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.45, 14.35 Серыял «Акварэлі» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 «Петрасян-шоу» (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Марозава» (12+).
0.20 Маст. фільм «Самае галоўнае» (12+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 «Сёння».
6.10 «Таямнічая Расія» (16+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
9.40, 23.10 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Сведкі» (16+).
12.15 Серыял «Пчаляр» (16+).
13.25, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Мянтоўскія войны» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).
23.45 Серыял «Сцервы» (18+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.45, 21.00, 0.25 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30 «Гумарынка».
7.35 Серыял «Нашчадкі».
8.35 Серыял «Станіца» (16+).
9.30, 19.50 Серыял «Адваротны адлік» (16+).
10.15 Сад і агарод.
10.30 Мой любімы гадаванец.
11.00, 18.50 Серыял «Гібель імперыі» (12+).
11.50 Маст. фільм «Прынцэса цырка» (12+).
14.15 Серыял «Прыгоды маладога Індыяны Джонса» (12+).
16.00 «Стыльняшка».
16.05 «Мультпарад». «Сафія Прыгожая» (0+).
16.25 Дак. серыял «Дзецям пра звераняў».
16.50 Меладрама «Пражыць жыццё» (16+).
18.20 «Мой любімы гадаванец».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Прыгоды «Толькі для вачэй тваіх» (12+).
23.20 Серыял «Блудлівая Каліфорнія» (18+).

ВТБ

6.00, 12.45 Серыял «Мамачкі» (16+).
7.05, 3.35 М/ф «Тры каты» (0+).
7.25, 3.50 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.50, 4.10 М/ф «Джынглікі» (0+).
8.15, 3.00 «Ералаш» (6+).
8.25 Серыял «Галыгін.ru» (16+).
9.30 Камедыя «Белыя цыпачкі» (12+).

11.40 Скетч «Асцярожна: дзеці» (6+).
13.50, 22.00 «Уральскія пельмені» (16+).
15.50 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00 Серыял «Маладзёжка. Лёд і полымя» (12+).
20.00 Камедыя «Хлопчыкам гэта падабаецца» (12+).
23.00 Серыял «Дах свету» (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
2.10 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
4.25 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква ўсходняя.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Сакрэтныя праекты». «Бомба-невідзімка».
8.00 «Блуканне па пакутах». Маст. фільм.
9.20, 17.45 Расійскія майстры выканальніцкага мастацтва XXI стагоддзя. Вольга Гуракова.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.45 95 гадоў з дня нараджэння паэта. XX стагоддзе. «Паэзія. Аляксандр Межыраў». 1983.
12.15, 18.25, 1.30 Сусветныя скарбы.
12.35, 18.40, 0.40 «Што рабіць?»
13.25 Штучны адбор.
14.05 «Раскрываючы сакрэты кельцкіх грабніц». Дак. фільм.
15.10 «Біблейскі сюжэт».
15.45, 23.10 «Я, мама і Барыс Пастэрнак». Дак. серыял.
16.15 «Саці. Нясумная класіка...»
17.00, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Прыступкі цывілізацыі. «Кітай. Імперыя часу». Дак. фільм. 1-я серыя.
21.40 «Абсалютны слых».
0.00 95 гадоў з дня нараджэння Аляксандра Алава. «Ён расказваў сны». Дак. фільм.
2.45 «Pro memoria». «Камень: шляхі тайных ведаў».

Настальгія

6.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Мухаморы». 2005 год (18+).
6.50, 8.35, 9.45, 13.15, 14.35, 15.45, 17.00, 18.50, 20.35, 21.45, 23.00, 0.40, 5.35 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.30, 19.30 Маст. фільм «Прафесія — следчы» (16+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.05 Дак. фільм «Юрый Саломін. Прайсці, што адпушчана» (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Ленінградскае ТБ. Прарыў». 2006 год (16+).
18.00 «Сняем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
0.00 «Акулы пяра». Юрый Грымаў. 1997 год (16+).
1.30 «Зямля — Паветра». Пётр Мамонаў. 2003 год (16+).
2.25 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (12+).
3.00 Маст. фільм «Дачушка» (16+).

EuroSport 1

4.00, 0.30 Ралі. ERC. «All Access».
4.30 Футбол. Чэмпіянат MLS.
5.00, 15.00, 21.30, 1.00 Веласпорт (шаша). Чэмпіянат свету.
6.30, 9.30, 18.20, 22.30, 2.30 Снукер. China Championship.
12.30 Алімпійскія гульні. «Зала Славы».
13.30 Алімпійскія гульні. «Алімпійская спадчына».
14.00 Алімпійскія гульні. «Найвялікшыя велагоншчыкі».
20.30 Тэніс. Кубак Лэйвера.

Кінакамедыя

1.30 Джулі і Джулія: гатуем шчасце па рэцэпце. (16+).
4.00 Няўдачлівыя. (16+).
5.55 Чумавыя боты. (16+).
7.55 Парк культуры і адпачынку. (18+).
10.00 Крутая Джорджыя. (16+).

12.10 Выпускны. (18+).
14.00 Паляўнічыя на прывідаў. (6+).
16.00 Антысекс. (16+).
17.30 Улюбёнцы Амерыкі. (16+).
19.30 Эвалюцыя. (12+).
21.25 SuperАлібі. (16+).
23.10 Тутсі. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.45 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45, 19.00, 1.50 «Вузел лёсу». Серыял (16+).
10.20, 3.20 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.15 «Варажбітка» (12+).
13.00, 16.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.55 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.50 «Не ў грошах шчасце». Серыял (12+).
21.50 «90-я» (16+).
22.45, 5.35 «Лінія абароны» (16+).
23.20 «Грань». Серыял (16+).
0.10 «300 спартанцаў». Фэнтэзі (16+).
4.50 «Нераскрытыя таямніцы» (12+).

ТБ1000

6.10, 17.55 Яшчэ адна з роду Балейн (16+).
8.30 Гонка (16+).
10.55 Стальныя магналіі (12+).
13.15 Брыджыт Джонс: межы разумнага (16+).
15.25 12 гадоў рабства (16+).
20.15 Апалон 13 (12+).
23.00 Прыстанак зла: адплата (18+).
0.55 Без заганы (16+).
2.50 Больш, чым жыццё (12+).
4.20 О, дзе ж ты, брат? (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Марафон (12+).
8.20 Шпіён (16+).
10.30 Час пік (16+).
12.40 Злачынства і пакаранне. 1-я серыя (12+).
14.50 Канверт (16+).
16.20, 4.30 Тры песні для Папялушкі. 1—2-я серыі (12+).
18.20 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
20.20 Любоў-маркоў-3 (12+).
22.15 Час Першых (6+).
1.00 Трымай удар, дзетка! (12+).
3.05 Піцер FM (12+).

National Geographic

6.00, 10.15, 4.56 Непаражальныя канструкцыі. (12+).
6.45, 9.30, 5.35 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.55 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.40, 13.20, 17.15, 2.35 Аўта-SOS. (12+).
10.55 Мегазаводы. (12+).
11.45, 14.05, 1.55 Золата Юкана. (12+).
12.30, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
14.50 Самы цяжкі ў свеце рамонт. (6+).
15.40, 0.20 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
16.30 Асушыць акіян. (16+).
18.00, 22.00, 1.10, 4.10 Інстынкт выжывання. (16+).
18.50 Вада і энергія: абрабаванне па-каліфарнійску. (12+).
20.10 Гады небяспечнага жыцця. (12+).
23.35 Дзіўная Другая Сусветная. (16+).

Discovery

8.00, 17.00, 22.00 Махінатары. (12+).
9.00, 15.00, 23.00, 5.30 Паляўнічыя на склады. (16+).
10.00, 16.00, 21.00 Як гэта зроблена? (12+).
11.00, 20.00 Паляўнічыя на рэлівіі. (16+).
12.00, 18.00, 7.10 Зроблена з другаснай сыравіны. (12+).
13.00 Голыя і напалоханыя. (16+).
14.00, 3.50 Востраў. (16+).
19.00 Пяцёрка найлепшых. (12+).
0.00 Як устроены Сусвет. (12+).
1.00, 4.40 Смяротны ўлоў. (16+).
2.00 Не спрабуйце паўтарыць. (16+).
2.55 Тэхнагеніка. (12+).
6.20 Хуткія і гучныя. (12+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.15** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.55 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
8.50 Слова мітрапаліта Паўла на свята Узвышэння Святога Крыжа.
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Усмешка перасмешніка». (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Бяссмертнік. Новая надзея» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
0.35 «Сфера інтарэсаў».
1.35 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.30 «Тэлебарометр».
9.05, 19.35 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 17.30 Серыял «Следства кахання» (16+).
12.10 «Вясельны памер». (16+).
13.15 «ЖаннаДапамажы». (16+).
14.20, 23.05 «Арол і рэшка». Юбілейны». (16+).
15.15, 22.00 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
16.15, 0.10 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 0.15 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
17.05 «Халі-галі». Скетчкам (16+).
20.45 «Абмен жонкамі». (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня». Юшка і рыба на саломе.
8.05, 12.15, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 «Гэты дзень».
8.25, 18.05 «Народжаная зоркай». Маст. фільм (12+).
9.15, 18.50 «Апошні дзень». Леанід Уцёсаў (12+).
9.50 «Майстры і куміры». Заслужаны артыст Беларусі Яўген Крыжаноўскі.
10.45, 16.40 «Бармен з «Залатога якара». Маст. фільм (12+).
12.50 «Запіскі на палях». Янка Сіпакоў: літаратар.
13.20 «Славянскі базар у Віцебску — 2018». Урачыстае адкрыццё фестывалю.
15.05, 22.15 «ВМФ СССР. Хроніка Перамогі». «Маніторы» (12+).
15.30, 21.05 «Сакрэтны фарвартар». Маст. фільм (12+).
19.30 «Артэфакты». Статут Вялікага Княства Літоўскага 1588 года.
20.10 «Беларуская кухня». Боршч з клёцкамі.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.40 «Святло далёкай зоркі». Памяці актрысы, народнай артысткі БССР Ірыны Ждановіч.

Беларусь 5

7.00 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Салават Юлаеў» (Уфа).
9.00, 15.00 Дзюдо. Чэмпіянат свету. Камандны турнір. Кваліфікацыя. Фіналы.
12.30 Тэніс. WTA. Ухань. Ташкент. 1/4 фіналу.
17.05 Спорт-мікс.
17.15 Слэм-данк.
17.45 Легенды сусветнага спорту.
18.20 Авертайм.
18.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Юнацтва-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.10 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
23.20 Спорт-цэнтр.
23.30 Тэніс. WTA.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Сёння 27 верасня. Дзень пачынаецца» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (16+).
11.10 «Кантрольная закупка» (12+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Серафіма цудоўная» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20, 23.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Сышчык» (12+).
22.15 Серыял «Павук» (16+).
0.20 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.05 «Начныя навіны».

СТБ

5.30 «Усім па катку» (16+).
5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.00, 23.05 «Загадкі чалавецтва».
10.40, 20.45 «Правакатар». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.40 «Жывая тэма» (16+).
15.30 «Далёкія сваякі» (16+).
15.50, 16.50 «Меч-2». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.25 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
22.20 «Глядзець усім!» (16+).
0.35 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00 «Трымайся, шоубіз!» (16+).
6.35, 10.10 Серыял «АСА» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны.
13.10 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 2.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 1.25 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 3.05 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).
22.20, 0.10 Маст. фільм «Пазаземны» (16+).
5.45 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.45, 14.35, 20.40 Серыял «Акварэлі» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека» (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Марозава» (12+).
0.25 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 «Сёння».
6.10 «НашСпажыўНагляд» (16+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
9.40, 23.20 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Сведкі» (16+).
12.15 Серыял «Пчаляр» (16+).
13.25, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Мянтоўскія войны» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Сабака» (16+).
21.40 Серыял «Шэф. Новае жыццё» (16+).
0.00 Серыял «Сцервы» (18+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.45, 21.05, 0.25 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30 «Гумарынка».
7.35 Серыял «Нашчадкі».
8.35 Серыял «Станіца» (16+).
9.30, 19.50 Серыял «Адваротны адлік» (16+).
10.15 «Здароўе».
11.00 Серыял «Імперыя пад ударам» (12+).
12.50 Рэтра-дэтэктыў. Серыял «Айцец Браўн» (16+).
13.45, 18.30 Сад і агарод.
14.15 Серыял «Прыгоды маладога Індыяны Джонса».
16.00 «Мультпарад». «Сафія Прыгожая» (0+).
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 Меладрама «Пражыць жыццё» (16+).
18.40 Серыял «Гібель імперыі» (12+).
19.35 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.20 Драма «Дзяўчына з Данії» (18+).
23.20 Серыял «Блудлівая Каліфорнія» (18+).

ВТБ

6.00, 12.45 Серыял «Мамачкі» (16+).
7.05, 3.35 М/ф «Тры каты» (0+).
7.25, 3.50 М/ф «Дуда і Да-да» (0+).
7.50, 4.10 М/ф «Джынглікі» (0+).
8.15, 3.00 «Ералаш» (6+).
8.35 Серыял «Галыгін.ru» (16+).
9.40 Камедыя «Хлопчыкам гэта падабаецца» (12+).
11.40 Скетч «Асцярожна: дзеці» (6+).
13.50, 22.00 «Уральскія пельмені» (16+).
15.50 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00 Серыял «Маладзёжка. Лёд і полымя» (12+).
20.00 Камедыя «Выдатніца лёгкіх паводзінаў» (12+).
23.00 Серыял «Дах свету» (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
2.10 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
4.25 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Лета Гасподняе». Узвіжанне Крыжа Гасподняга.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Сакрэтныя праекты». «Касмічныя страсці па «Алмазу».
8.00 «Блуканне па пакутах». Маст. фільм.
9.15, 17.45 Расійскія майстры выканальніцкага мастацтва XXI стагоддзя. Андрэй Пісараў.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.25 Да 110-годдзя з дня нараджэння Іраклія Андронікава. XX стагоддзе. «Слова Андронікава».
12.30, 18.40, 0.40 «Гульня ў бісер». «Мікалай Эрдман. «Самазабойца».
13.10 Важныя рэчы. «Трохвуголка Пятра».
13.25 «Абсалютны слых».
14.05, 20.45 «Кітай. Імперыя часу». Дак. фільм.
15.10 Пернікавы домік. «Кіжы. Драўляная казка».
15.45, 23.10 «Я, мама і Барыс Пастэрнак». Дак. серыял.
16.15 «2 Вернік 2».
17.00, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
18.30, 2.40 Сусветныя скарбы.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Энігма. Кацярына Семянчук».
0.00 «Чорныя дзіркі. Белыя плямы».

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Ленінградскае ТБ. Прарыў». 2006 год (16+).
7.15, 8.35, 9.45, 11.00, 12.50, 14.35, 15.45, 17.00, 19.10, 21.45, 0.50, 2.35, 3.45 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.30, 19.30, 1.30 Маст. фільм «Прафесія — следчы» (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
18.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «БГ. Доўгая дарога дадому». 2006 год (16+).
20.30 «Ранішняя пошта». 1989 год (12+).
23.00 «Бездань». Тэлеспектакль з цыкла «Гэты фантастычны свет». 1987 год (12+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Мухаморы». 2005 год (18+).
5.05 Дак. фільм «Юрый Саломін. Прайсці, што адпушчана» (12+).

EuroSport 1

4.00, 9.00, 13.30 Футбол. Чэмпіянат MLS.
4.30, 9.30, 14.00 Ралі. ERC. «All Access».
5.00, 10.00, 14.30, 21.00, 1.00 Веласпорт (шаба). Чэмпіянат свету.
6.30, 19.30, 22.30, 2.30 Снукер. China Championship.
12.30, 23.30 Тэніс. Кубак Лэйвера.
0.35 Аўтагонкі. WTCR.

Кінакамедыя

1.25 Шлюб па-італьянску. (0+).
3.20 Няўдачлівыя. (16+).
5.05 Уцекачы. (12+).
6.50 Антысекс. (16+).
8.20 Тутсі. (16+).
10.35 Дом з паранармальнымі з'явамі. (16+).
12.15 Дом з паранармальнымі з'явамі-2. (18+).
13.50 SuperАлібі. (16+).
15.40 Эвалюцыя. (12+).
17.35 Кілеры. (16+).
19.30 Усё магу. (16+).
21.05 Здрадай не лічыцца. (16+).
23.05 Чумавыя боты. (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.40 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
8.10 «Доктар І...» (16+).
8.40, 19.00, 2.35 «Вузел лёсу». Серыял (16+).
10.15, 4.05 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.15 «Варажбітка» (12+).
13.00, 16.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.55 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.50 «Не ў грошах шчасце». Серыял (12+).
21.50 «Савецкія мафіі» (16+).
22.40 «Закулісныя войны» (12+).
23.30 «Грань». Серыял (16+).
0.15 «Пачатак». Фантастыка (16+).

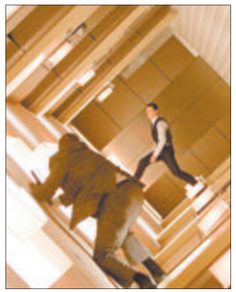

5.35 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

6.10, 17.50 Прабач, хачу з табою ажаніцца (12+).
8.30 Без заганы (16+).
10.45 Апалон 13 (12+).
13.30 О, дзе ж ты, брат? (16+).
15.45 Больш, чым жыццё (12+).
20.10 Першы рыцар (12+).
22.45 Дзявяткі (16+).
0.45 Бачылі ноч (18+).
2.25 Холад у ліпені (16+).
4.15 Вечнае ззянне чыстага розуму (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Час Першых (6+).
9.05 Любоў-маркоў-3 (12+).
10.55 Без мужчын (16+).
12.25 Злачынства і пакаранне. 2-я серыя (12+).
14.30 Піцер FM (12+).
16.20, 4.20 Тры песні для Папялушкі. (12+).
18.10 Шапіто-шоу: павага і супрацоўніцтва (16+).
20.20 Напарнік (12+).
22.20 Сволачы (16+).
0.20 М + Ж (16+).
2.10 Дом на абочыне (16+).

Discovery

6.00, 10.15, 4.55 Непаражальныя канструкцыі. (12+).
6.45, 5.35 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.55 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.40, 13.20, 17.15, 20.25, 2.35 Аўта-SOS. (12+).
9.30 Інстынкт выжывання. (16+).
11.00 Мегазаводы. (12+).
11.45, 14.05, 1.55 Золата Юкана. (12+).
12.30, 22.45 Геній: Пікаса. (16+).
14.50 Самы цяжкі ў свеце рамонт. (6+).
15.40, 18.00, 22.00, 0.20, 4.10 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
16.25 Асушыць акіян. (16+).
18.45 Гады небяспечнага жыцця. (12+).
23.35 Эвакуацыя Зямлі. (16+).

National Geographic

8.00, 22.00 Махінатары. (12+).
9.00, 15.00, 23.00, 5.30 Паляўнічыя на склады. (16+).
10.00, 16.00, 21.00 Як гэта зроблена? (12+).
11.00, 20.00 Паляўнічыя на рэліквіі. (16+).
12.00, 18.00, 7.10 Зроблена з другаснай сыравіны. (12+).
13.00 Забытая інжынерыя. (12+).
14.00, 3.50 Як устроены Сусвет. (12+).
17.00 Як гэта ўстроена? (12+).
19.00 Пяцёрка найлепшых. (12+).
0.00 Зорнае выжыванне. (16+).
1.00, 4.40 Смяротны ўлоў. (16+).
2.00 Не спрабуйце паўтарыць. (16+).
2.55 Найлепшы мадэліст. (12+).
6.20 Хуткія і гучныя. (12+).

ЯКАСЦІ?

буецца. Нашай краіне неабходна арыентавацца на эвалюцыйны, г. зн. мяккі шлях яе ўдасканалення, — растлумачыла Таццяна Вярцінская.

СКАРАЦІЦЬ ДА 100

Мяккі варыянт змены АТД можа прадугледжваць аб'яднанне шэрагу гарадоў абласнога падпарадкавання (напрыклад, Баранавічы, Пінск, Бабруйск) з аднайменнымі раёнамі, як гэта адбылося ў іншых абласцях. Магчыма аб'яднаць і гарвыканкамы абласных цэнтраў з выканкамамі аднайменных раёнаў.

«Акрамя таго, мэтазгодна аб'яднанне раёнаў з колькасцю жыхароў менш за 20 тысяч чалавек з суседнімі больш буйнымі раёнамі з улікам транспартнай даступнасці раённых цэнтраў, вытворчых і сацыяльна-культурных сувязяў, якія ўжо склаліся, а таксама меркавання насельніцтва, якое там пражывае. Агульную колькасць раёнаў прапануецца скараціць да 95—100», — паведаміла Таццяна Вярцінская.

Таксама беларускія навукоўцы прапаноўваюць стварэнне самастойнай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі — Мінскай сталічнай акругі ў складзе Мінскага раёна, якая аб'яднае гарады — спадарожнікі Мінска.

Цяпер шэраг з названых кірункаў ужо ажыццяўляецца ў Беларусі. Напрыклад, у Мінскай вобласці ў 2006 годзе змены адбыліся ў Салігорскім, Пухавіцкім, Мядзельскім раёнах; у 2007 — у Клецкім і Бярэзінскім. У 2009 годзе тэрыторыі 32 сельсаветаў былі зменены.

А КАЛІ ЎСЁ Ж РАДЫКАЛЬНА?

Аднак, як паказвае вопыт іншых краін, змены ў АТД рэалізуюцца паэтапна і могуць закрануць перыяд як мінімум у дзесяць гадоў.

Важна падкрэсліць, што такая рэформа, як правіла, адбываецца адначасова з удасканаленнем рэгіянальнай фінансава-бюджэтнай сістэмы і ўмацаваннем інстытута мясцовага самакіравання. У гэтым выпадку за аснову адміністрацыйна-тэрытарыяльнай рэформы можа быць узяты варыянт, вызначаны ў 2003 годзе ў праекце Канцэпцыі рэфармавання мясцовага кіравання і самакіравання ў Беларусі і працоўнай групай, якая была створана пры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

Яго сутнасць заключаецца ў пераходзе ад трох звёнаў сістэмы (сельсавет, раён і вобласць, або першасны ўзровень, базавы і рэгіянальны) да двух (раён і вобласць) і ў знаходжанні аптымальных памераў адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак, якія дазваляюць больш эфектыўна рэалізоўваць прынцыпы і функцыі мясцовага кіравання і самакіравання, замацаваныя за адпаведнымі ўзроўнямі.

Рэалізацыя гэтага падыходу прадугледжвае стварэнне замест 6 абласцей 15—18 новых абласцей (акруг) з сярэднім радыусам даступнасці ад 43 да 80 кіламетраў. Базавай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкай замест 118 раёнаў і каля 1200 сельсаветаў можа стаць новы раён або абшчына, воласць. Такіх адзінак у краіне мэтазгодна мець 450—475 з сярэднім радыусам даступнасці 14—17 кіламетраў.

Іх цэнтрамі могуць стаць раённыя цэнтры, гарады абласнога і раённага падпарадкавання, пасёлкі гарадскога тыпу, а таксама буйныя аграгарадкі, якія раўнамерна размеркаваны па тэрыторыі.

— Навуковае абгрунтаванне розных варыянтаў змены адміністрацыйна-тэрытарыяльнага дзялення ў Беларусі патрабуе распрацоўкі адпаведнай навуковай канцэпцыі з удзелам эканамістаў, юрыстаў, эколагаў, сацыёлагаў, архітэктараў і горадабудаўнікоў, а таксама прадстаўнікоў органаў мясцовага кіравання і самакіравання розных узроўняў і ініцыятыўных груп мясцовых супольнасцяў, — рэзюмавала Таццяна Вярцінская.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

ІДЗЕ...

Ледзь не самым надзённым клопатам выканкама становіцца работа з адзінокімі састарэлымі, інвалідамі і тымі, хто пражывае без сваякоў. Цяпер іх на тэрыторыі адпаведна 78 чалавек і 321. І кожнага як мінімум раз на год работнікі выканкама разам з прадстаўнікамі іншых службаў наведваюць. Літаральна днямі, паводле слоў Аксаны Уладзіміраўны, разам з тэрытарыяльным цэнтрам сацыяльнага абслугоўвання яны наладзілі рэйд у напрамку вёсак Ласасін і Шчытна. Сустракаліся з кожным адзінокім альбо тым, хто застаўся жыць адзін, гутарылі, высвятлялі праблемы і патрэбы, занатоўвалі пажаданні грамадзян. Напрыклад, адзінокая жыхарка вёскі Ласасін (былы Варанілавіцкі сельсавет) папрасіла дапамагчы прабіць ёй свідравіну ў двары, бо калодзежная вада ўжо не мае былой чысціні і якасці. Зразумела, што самой бабульцы вельмі складана знайсці патрэбную арганізацыю, тым больш што кліент мае патрэбу ў паслузе з аплатай у растэрміноўку. Такую арганізацыю знайшла старшыня пасялковага выканкама аж у Брэсце. Ужо прызначана дата выканання работ, падрыхтаваны дагавор менавіта з аплатай у некалькі этапаў.

— І так кожны раз, — расказвае кіраўнік мясцовай улады. — Калі выязджаеш, стараешся дапамагчы людзям вырашыць іх праблемы. Шмат зваротаў бывае з просьбамі знесці старыя аварыйныя дрэвы, зрабіць рамонт дома альбо агароджы. У нас шмат вёсак, дзе амаль не засталося жыхароў. Там даўно закрылі школы, магазіны, іншыя сацыяльныя аб'екты. І хочацца нейкім чынам падтрымаць гэтых людзей, якія ў большасці сваёй усё жыццё адпрацавалі ў калгасах. Сёлета вырашылі парадаваць іх канцэртамі самадзейнасці. Сабралі брыгады артыстаў з нашых дамоў культуры, сельгаспрадпрыемствы дапамаглі з аўтобусамі. Выехалі, выступілі. Вядома, ахапіць удалося не ўсе вёскі, але ў большасці з іх пабывалі. Ведаеце, як людзі былі рады, як дзякавалі! Прадоўжым гэту работу недзе пад Каляды, пастараемся даехаць да ўсіх.

І ў вялікім, і ў малым сельсавеце на першы план выходзіць работа з людзьмі, проста цяпер яе маштабы значна большыя, падсумавала кіраўнік мясцовай улады.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота Валерыя КАРАЛЯ.

Пружанскі раён.

Краявіды Ружан.

ПАСЛЯ АБ'ЯДНАННЯ

Вяскоўцы задаволены, гараджане не пакрыўджаны

У Полацкім раёне пяць гадоў таму ў адну адміністрацыйную адзінку аб'ядналі гарадскую і раённую тэрыторыі. Як адбілася аптымізацыя на жыцці гараджан і вясковых жыхароў?

Спачатку не ўсе разумелі

Канешне, статус горада пасля аптымізацыі змяніўся, але неабходнасць у ёй была выклікана жыццёвымі рэаліямі. Чым вяскоўцы горшыя ў пытаннях магчымасці атрымліваць, напрыклад, медыцынскія і іншыя паслугі? Пра тое, што трэба падцягнуць узровень жыцця ў вёсках да гарадскога, не раз гаварыў і кіраўнік дзяржавы. Не сакрэт, што напачатку хапае незадаволеных аптымізацыяй гараджан.

На думку **старшыні Полацкага раённага Савета дэпутатаў Іосіфа ГРЫБОВІЧА**, аб'яднанне пайшло рэгіёну на карысць.

— Спачатку былі, канешне, такія, хто не разумеў, навошта аб'ядноўваць «горад з раёнам». Але ў пераважнай большасці людзі не адчулі нічога дрэннага. Нараканняў няма. Горад дапамагае сялу і наадварот. У выніку аптымізацыі сельсаветаў іх стала на тры менш. Гэта звязана ў ліку іншага і з тым, што колькасць насельніцтва зменшылася, — кажа ён.

Як заўважыў **намеснік старшыні райвыканкама па сацыяльных пытаннях Пётр ПЯТКЕВІЧ**, раён не быў першым у краіне, дзе правялі аб'яднанне. Першапраходцам стала Мінская вобласць. Практычна паралельна праводзілася падрыхтоўчая работа да аб'яднання органаў улады на Аршаншчыне.

— Гэта ўзбуйненне дало магчымасць скараціць апараты кіравання. Новы штатны расклад быў аптымізаваны. Засталіся працаваць найлепшыя спецыялісты, прафесіяналы з гарвыканкама і райвыканкама, — успамінае ён.

Чэргаў няма

Наконт трывогі гараджан напярэдадні аптымізацыі. Напрыклад, людзі турбаваліся, што з'явяцца чэргі па талоны да ўрачоў і іншыя нязручнасці.

Галоўны ўрач Полацкай цэнтральнай раённай бальніцы Аляксандр Гудкоў нагадаў, што аб'яднанне гарадской і раённай структур адбылося задоўга да аналагічнага на ўзроўні ўлады.

— І гэта станоўча паўплывала на даступнасць медыцынскай дапамогі для насельніцтва. У першую чаргу — для вяскоўцаў, якім стала прасцей атрымаць кансультацыі так званых вузкіх спецыялістаў. Лягчэй стала вырашаць пытанні паляпшэння матэрыяльна-тэхнічнай базы, у прыватнасці, набыцця абсталявання, — адзначыў суразмоўнік.

Дарэчы, усе ФАПы па-ранейшаму працуюць.

Што датычыцца адукацыі, дык і тут нічога кардынальнага не адбылося. **Начальнік упраўлення па адукацыі райвыканкама Ірына ДРАЗДОВА** кажа, што аб'яднаны станоўчы вопыт горада і раёна пайшоў усім на карысць.

— Інтэграванне дазволіла больш эканомна выкарыстоўваць рэсурсы, стварыць больш спрыяльныя ўмовы для арганізацыі вучэбнага працэсу, — паведаміла яна.

Начальнік упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Святлана КАСЬЯНАВА расказала пра ўнікальнасць рэгіёна:

— У нас па два аддзяленні дзённага знаходжання грамадзян сталага ўзросту і людзей з абмежаванымі магчымасцямі — у горадзе і гарадскім пасёлку Ветрына. Добра наладжана работа выязных сацыяльных пунктаў, якія дапамагаюць вырашаць розныя жыццёвыя праблемы па месцы жыхарства — толькі за мінулы год зарэгістравана больш за 1000 зваротаў. Шмат робіцца для комплекснага надомнага абслугоўвання — пры падтрымцы мясцовай улады ва ўсіх больш чым 400 вёсках вядзецца такая работа.

Паветраны шар... над сельсаветам

Пагутарыў і са **старшынёй Палатоўскага сельскага Савета дэпутатаў Інгай КАЗЛОВАЙ.** У склад яго ўвайшоў Юравіцкі сельсавет. Колькасць вяскоўцаў, пра жыццезабеспячэнне якіх яна як кіраўнік мясцовай улады клапоціцца, павялічылася прыкладна з 800 да 1380. А вёсак — з 12 да 30.

— Скаргаў ад насельніцтва няма. Напрыклад, тут добрае транспартнае забеспячэнне. І гэта прытым, што тэрыторыя вельмі расцягнутая. У Захарнічах па-ранейшаму працуе дзіцячы садок. У Палаце аказваецца медыцынскае абслугоўванне. У прыватнасці, ёсць бальніца сястрынскага догляду з паліклінікай, — кажа старшыня сельскага Савета.

Аб'яднанне дазволіла актывізаваць і турыстычную дзейнасць у раёне. Тут функцыянуе больш за трыццаць аграсядзіб, распрацавана каля дваццаці турыстычных маршрутаў. Прасцей стала арганізаваць комплексны адпачынак: спачатку паказаць старажытны горад, а потым прапанаваць перамясціцца бліжэй да прыроды...

Адной з новых цікавінак стала магчымасць адправіцца ў падарожжа на паветраным шары. Баравухскі сельсавет атрымаў «паветранае судна» ў рамках аднаго з праектаў ЕС па падтрымцы развіцця тэрыторый. Экскурсіі арганізуюць, калі ёсць калектыўныя заяўкі. Агляд горада і наваколляў з вышыні птушынага палёту — гэта насамрэч нешта неардынарнае. Такое мала дзе прапануюць.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

АПТЫМІЗАЦЫЯ

СКАМАРОШКІ, ФАБРЫЧНЫ І БЕЛЫЯ РОСЫ

Як развіваюцца тэрыторыі, якія «праглынуў» горад

Роўна 10 гадоў таму плошча Гродна павялічылася больш чым у два разы. У склад горада ўвайшлі тры дзясяткі прыгарадных вёсак і садовых таварыстваў. Далучыліся да горада і ворныя землі... Наш карэспандэнт прайшлася па адным з былых пасёлкаў, каб убачыць змены, якія адбыліся за гэты час.

У красавіку 2008 года выйшаў указ Прэзідэнта, згодна з якім былі зменены межы горада Гродна. Тэрыторыя абласнога цэнтра значна пашырылася. Калі да гэтага часу яго плошча складала каля шасці тысяч га, то пасля ўказа павялічылася да 14 тысяч. У склад горада ўвайшлі 25 вёсак трох сельсаветаў, а таксама больш за 10 дачных таварыстваў.

Начальнік упраўлення землеўпарадкавання гарвыканкама Андрэй КУХЦЮК удакладняе: у 2011 годзе выйшаў яшчэ адзін указ аб пашырэнні межаў горада. Але гэта быў не такі маштабны перадзел — да горада далучылі каля 200 га зямлі з вёскай Альшанкай, побач з якой цяпер вырас новы мікрараён з такой жа назвай.

На новых тэрыторыях паўсюдна ідзе забудова, кажа Андрэй Кухцюк. З дапамогай спутнікавай карты робім спробу ацаніць маштабы таго, што зроблена за 10 гадоў. Вяртаемся ў 2008-ы. Здымкі паказваюць, што некаторых мікрараёнаў не было ўвогуле, у іншых — участкі асвойваліся, можна сказаць, кропкава. Напрыклад, каля былой вёскі Зарыца налічваецца ўжо пяць мікрараёнаў. А ў той час тут толькі пачалі будавацца.

Андрэй Кухцюк раз-пораз паказвае гарадскія «кавалкі», дзе яшчэ нядаўна было пуста. Разам з жылымі дамамі выраслі вытворчыя прадпрыемствы, гандлёвыя і сацыяльныя аб'екты. Пракладзены не проста дарогі, а сапраўдныя магістралі. У выніку будаўніцтва знікла і вёска Дзевятоўка на ўскрайку горада, дзе ішлі здымкі фільма «Белыя Росы». Па сутнасці, яна паўтарыла лёс вёскі папулярнай кінакарціны. Ад «кіношнай» гродзенскай вёскі застаўся толькі калодзеж. Нядаўна тут устанавілі драўляныя постаці галоўных герояў стужкі — Фядоса, Цімафея і яго сабакі Валета. У гонар фільма і былых вёсак адна з вуліц новага мікрараёна носіць назву «Белыя Росы».

Андрэй КУХЦЮК.

Дарэчы, назвы іншых вёсак таксама перайшлі ў вуліцы. Так у горадзе з'явіліся вуліцы Паўднёвая, Солы, Падкрыжацкая, Грандзіцкая, Кульбакі, Новікі і іншыя. Былым вёскам давялося пацясніцца, каб упусціць у сваё асяроддзе горад. Гэты працэс зрушыў з месца развіццё тэрыторый — тут пачалі актыўна фарміраваць участкі пад індывідуальнае будаўніцтва. Напрыклад, у былой вёсцы Вішнявец іх створана каля 80. Праўда, і кошт зашкальвае: за 10 сотак — 18 тысяч долараў у эквіваленце. Таму многія аддаюць первагу кватэрам, тут актыўна вядзецца забудова жылога мікрараёна. Горад усё больш масава засяляе ўскрайкі.

> І хоць дамы даўно знаходзяцца на балансе гарадской ЖКГ, іх абслугоўванне пакідае жадаць лепшага. Па словах жанчын, нярэдка ў падвалах стаіць вада, двор не асвятляецца.

У гарадскім асяроддзі апынуўся і пасёлак Фабрычны з плошчай амаль 232 га. Гэта самая вялікая вясковая тэрыторыя, якая ўвайшла ў склад горада. У свой час пасёлак быў пабудаваны для работнікаў мясцовай птушкафабрыкі. Адсюль нярэдка паступалі скаргі на стан дарог, цеплазабеспячэнне, транспарт. Шмат праблем усплыло падчас пераходу пасёлка на баланс горада — асабліва па стане інжынерных камунікацый.

Што змянілася ў Фабрычным за «гарадскі» перыяд жыцця?

Можна сказаць, што горад узяў былы пасёлак у шчыльнае кола. З аднаго боку яго «падпірае» прамысловая зона, з другога — новы жылы мікрараён. Побач вырас яшчэ адзін — катэджны. Цяпер гэты працэс актывізаваўся. Па словах аднаго з забудоўшчыкаў, тут узводзіцца каля 20 жылых аб'ектаў. «Раней цяжка было атрымаць участак, — кажа Ігар. — Але потым адмовіліся ад стадыёна і аддалі яго тэрыторыю пад жыллё. Амаль усе ўчасткі добра разышліся. Попыт быў вялікі, хоць і кошт — таксама».

Ігар пералічвае плюсы свайго выбару: дзіцячы садок, Цэнтр культуры, гандлёвае забеспячэнне, добрыя дарогі, камунікацыі. Праўда, узнікла праблема з падключэннем электраэнергіі — жыхары другі месяц чакаюць узгаднення праекта ад энергетыкаў.

А вось жыхарка Раіса Міхайлаўна выказала прэтэнзію да транспартнікаў: маўляў, як толькі зрабілі добрую дарогу, праз пасёлак перастаў хадзіць аўтобус № 12, некалькі прыпынкаў зараслі травой. А пажылым людзям цяпер трэба ісці аж у канец вуліцы.

Знайшлося што сказаць і тром жанчынам-пенсіянеркам з завулка Маладзёжнага. Усе яны жывуць у кватэрах, якія ў свой час атрымалі ад птушкафабрыкі. І хоць дамы даўно знаходзяцца на балансе гарадской ЖКГ, іх абслугоўванне пакідае жадаць лепшага. Па словах жанчын, нярэдка ў падвалах стаіць вада, двор не асвятляецца. Гэтыя праблемы ўзнімаліся перад гарадскімі ўладамі і дэпутатамі падчас сустрэчы ў маі гэтага года. Ёсць надзея на іх вырашэнне.

Сёння Фабрычны цяжка назваць вёскай. Паўгода таму пракладзена дарога, прыведзены ў парадак дамы і сядзібы. Хутчэй, гэта месца нагадвае еўрапейскі прыгарад з зялёнай зонай і спакойным укладам жыцця.

Вядома, стан новых гарадскіх тэрыторый не ўсюды мае такі выгляд. Напрыклад, жыхарка мікрараёна, дзе была вёска Забаляць, паскардзілася на дрэнную цэнтральную дарогу. Дарэчы, такі факт не адзінкавы. Развіццё інфраструктуры не паспявае за асваеннем участкаў. Між тым значная плошча свабодных тэрыторый распрацавана менавіта пад індывідуальнае будаўніцтва. Такіх участкаў на сёння ў гарадскім рэестры каля 250. З іх больш за 200 адведзена для тых, хто стаіць у чарзе, астатнія прададуць з аўкцыёну.

Толькі за мінулы год горад рэалізаваў праз чаргу 200 участкаў. Сёлета ўжо 150. Кожны аўкцыён праходзіць з продажам трох-чатырох участкаў. На думку Андрэя Кухцюка, цяпер галоўная задача — забеспячэнне камунікацыямі і інфраструктурай тых мікрараёнаў, якія вядуць актыўную забудову. Работы ў гэтым кірунку хопіць на найбліжэйшыя 10—15 гадоў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Фабрычны ў гарадскім атачэнні.

ОАО «Дорстройиндустрия» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества

Лот № 1	**Оборудование II технологической линии щебеночного завода, г. Фаниполь**	Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 37	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Задаток с НДС, бел. руб.	Шаг аукциона, %
			153 646,22	15 364,62	5
10 единиц оборудования: агрегат мелкого дробления ДРО-702-10 (инв. № 4250), агрегат мелкого дробления ДРО-702-10 (инв. № 4251), агрегат сортировки ДРО – 690 (инв. № 4255), агрегат сортировки ДРО – 669 (инв. № 4261), конвейер специальный СМД-151-80 (инв. № 4267), конвейер специальный СМД-151-60 (инв. № 4272), конвейер специальный СМД-151-60 (инв. № 4273), конвейер специальный СМД-151-60 (инв. № 4275), конвейер специальный СМД-151-50 (инв. № 4285), агрегат грануляции ДРО-630 (инв. № 4259)					
Лот № 2	**Агрегат грануляции ДРО-630 (инв. № 4260)**	Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 37	73 794,00	7379,40	5

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот №1, 2 по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов), – Претендент на покупку должен заключить с Продавцом договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.
Условия оплаты приобретенного на аукционе Лота № 1, 2: в течение 10 банковских дней с момента заключения договора купли-продажи.
На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 01.10.2018 в 11.00 по адресу: г. Фаниполь, ул. Заводская, д. 1-1, 3-й этаж, актовый зал

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юр. лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона (Продавцом)); предоставившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (Объектами) (по форме, установленной Организатором аукциона (Продавцом)) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), а также прилагаются следующие документы: юр. лица – доверенность, выданную представителю юр. лица, копии учредительных документов, свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; физ. лица – паспорт, представители физ. лиц – паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально; организациям и физ. лицам (нерезидентам РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; представители юр. и физ. лиц (нерезиденты РБ) – легализованная в установленном порядке доверенность. При подаче документов заявитель (представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр. лица – документ, подтверждающий полномочия. Подача документов по почте не допускается. Сведения об участниках не подлежат разглашению.
Задаток перечисляется на счет BY32BAPB30123268800100000000 в ЦБУ № 510 г. Минск, Региональная дирекция по Минской области ОАО «Белагропромбанк», БИК BAPBBY2X, УНП 100211220, ОКПО 03455184. Получатель – ОАО «Дорстройиндустрия». Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Дорстройиндустрия» (Лоты № 1, 2), проводимом 1 октября 2018 года.
Задаток, уплаченный участником, ставшим Победителем (Претендентом на покупку), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта (Объектов). Задаток, уплаченный участниками, не ставшими Победителем аукциона, Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона (назначенной даты его проведения в случае признания аукциона несостоявшимся) или с момента регистрации Организатором аукциона отказа участника от участия в аукционе.
Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.00 до 12.00, с 13.00 до 17.00 по адресу: Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 1-1, каб. 202. Окончание приема заявлений – 28.09.2018 в 17.00. Заключительная регистрация участников – 01.10.2018 с 08.30 до 11.00 по месту проведения аукциона.
Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом (Объектами). Контактное лицо для осмотра Объекта: Браим Дмитрий Александрович, тел. 8 (029) 774 07 33.
Организатор аукциона или Продавец вправе снять лот с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Организатор (Продавец): ОАО «Дорстройиндустрия», г. Фаниполь, ул. Заводская, 1-1, тел.: (01716) 7-31-06, (029) 774-07-33 • www.dsi.by • e-mail: jurist@dsi.by

НА СЛЫХУ

ДАЕШ МАБІЛЬНАСЦЬ!

Не памылюся, калі скажу, што шмат абурэнняў насельніцтва выклікаюць праблемы з рухам на дарозе, а вострае пытанне затораў у мегаполісе наогул здаецца невырашальным... Тым не менш выйсце ёсць, трэба толькі пайсці насустрач новым экалагічным тэхналогіям і пераняць пэўны вопыт у заходніх краін.

РУХАЮСЯ — ЗНАЧЫЦЬ, ІСНУЮ

З 16 па 22 верасня ў Беларусі пройдзе Еўрапейскі тыдзень мабільнасці (ЕТМ). Гарады Беларусі чацвёрты раз далучацца да гэтай агульнаеўрапейскай ініцыятывы.

З кожным годам яна набірае папулярнасць. 2018-ы стаў рэкордным па агульнай колькасці ўдзельнікаў — 2470 гарадоў і населеных пунктаў з 50 краін свету. Удзел нашай краіны ў кампаніі таксама ўражвае: усяго за тры гады колькасць гарадоў Беларусі, якія афіцыйна далучыліся да тыдня, вырасла з трох да сарака васьмі. Напярэдадні ў сталіцы прайшла сустрэча прадстаўнікоў адміністрацый гарадоў Беларусі, якія падтрымалі ініцыятыву (Мінск, Брэст, Полацк, Наваполацк, Пінск і інш.).

> 30-хвілінная паездка на ровары пакрывае штодзённую патрэбу арганізма ў фізічнай актыўнасці, перашкаджаючы развіццю атлусцення і іншых захворванняў.

Мэта кампаніі — паўсюдна спрыяць мабільнасці гарадскога насельніцтва, а для гэтага трэба развіваць грамадскі транспарт і ствараць камфортныя і бяспечныя ўмовы для пешаходаў і веласіпедыстаў. (Недарэмна тыдзень завяршаецца акцыяй «Сусветны дзень без аўтамабіля».)

— Гарады і населеныя пункты, якія рэгулярна ўдзельнічаюць у тыдні мабільнасці, становяцца больш прыкметнымі і на міжнародным узроўні, — лічыць **старшыня Мінскага гарадскога камітэта прыродных рэсурсаў Сяргей МАСЛЯК.** — Яны дэманструюць арыентацыю на дасягненне Мэт устойлівага развіцця, дзве з якіх найбольш цесна звязаныя з транспартам і мабільнасцю. Згодна з мэтай устойлівага развіцця № 3, сусветная супольнасць плануе ўдвая скараціць колькасць смерцяў і траўмаў ад дарожна-транспартных здарэнняў, а таксама значна павысіць на ўсіх відах транспарту асабістую бяспеку пасажыраў. Акрамя таго, устойлівыя транспартныя сістэмы гарантуюць харчовую бяспеку (мэта № 2), якасць аховы здароўя (мэта № 3), даступнасць школ (мэта № 4).

Сяргей Масляк таксама адзначыў, што ЕТМ — гэта не разавая, а доўгатэрміновая акцыя, якая будзе спрыяць паляпшэнню развіцця інфраструктуры і якасці жыцця:

— У Мінску 85 % выкідаў, што забруджваюць паветра, належыць транспартным сродкам і толькі 15 % — вытворчасці, таму асаблівую ўвагу неабходна ўдзяляць менавіта транспартнаму кірунку.

А **Андрэй ПІЛІПЧУК, намеснік начальніка ўпраўлення рэгулявання ўздзеяння на атмасфернае паветра і водныя рэсурсы Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя,** дадае, што беларускія мерапрыемствы на ЕТМ адпавядаюць і 11-й мэце ўстойлівага развіцця:

— Забеспячэнне адкрытасці, жыццястойкасці і экалагічнай устойлівасці гарадоў і населеных пунктаў — мэта № 11 — накіравана на тое, каб да 2030 года гарантаваць доступ насельніцтва да бяспечных і ўстойлівых транспартных сістэм, палепшыць работу грамадскага транспарту, яго прыстасаванасць для людзей з інваліднасцю.

З КОЛАМІ І БЕЗ БАЛЬНІЧНЫХ

Сёння з улікам развіцця гарадской мабільнасці велізарнае значэнне набывае распаўсюджванне роварнага руху. **Анастасія ЯНЧЭЎСКАЯ, дырэктар Мінскага роварнага таварыства,** прывяла статыстыку супольнасці, якая кажа сама за сябе:

— За мінулы 2017 год 1,2 % людзей здзяйснялі працоўныя перамяшчэнні на ровары. У нашай краіне каля 800 000 ровараў, з іх 40 % — дарослых.

Праект «Гарадскі веларух у Беларусі» пастаянна развіваецца і прымае ўсё больш актыўных людзей.

Дарэчы, прыхільнасць да гэтага віду транспарту ўплывае і на якасць жыцця: 30-хвілінная паездка на ровары пакрывае штодзённую патрэбу арганізма ў фізічнай актыўнасці, перашкаджаючы развіццю атлусцення і іншых захворванняў. Людзі, якія рэгулярна ездзяць на ровары, радзей бяруць бальнічны.

— А інвестыцыі ў развіццё велаінфраструктуры, — працягвае Анастасія Янчэўская, — сёння самыя апраўданыя дзякуючы мноству фактараў: росту кліентуры мясцовых крам (па звестках шэрагу замежных даследаванняў, веласіпедысты часцей становяцца пакупнікамі рознічнага гандлю і кліентамі сферы паслуг, прадпрыемстваў грамадскага харчавання), зніжэнню выдаткаў на ахову здароўя, скарачэнню колькасці заторaў і выхлапаў.

Акрамя таго, ровар з'яўляецца самым хуткім відам транспарту пры паездках на адлегласць да 5 км, апярэджваючы па гэтым паказчыку як аўтамабіль, так і грамадскі транспарт. Акрамя таго, ровар яшчэ і самы эканамічны.

ДАСТУПНАСЦЬ І КАМФОРТ

Што ж такое мабільнасць у шырокім сэнсе? Мабільнасць (рухомасць) — гэта здольнасць чалавека перасоўвацца самастойна або з дапамогай транспартных сродкаў. Яна вызначаецца адлегласцю, якую пераадольвае чалавек (група людзей) за адзін дзень (іншы каляндарны перыяд) у працоўных мэтах або для атрымання базавых паслуг. Паводле ацэнак еўрапейскіх экспертаў, умовы мабільнасці на адну траціну вызначаюць якасць жыцця. **Валянціна ЛЯВОНЧЫК, намеснік старшыні праўлення РГА «Беларускі саюз транспартнікаў»,** адзначае, што ўстойлівая гарадская мабільнасць — гэта камфортнасць усіх відаў перамяшчэнняў, наладжаны доступ усіх грамадзян да неабходнага месца.

Сёння транспартнікі арыентуюцца на рэкамендацыі ААН, еўрапейскую транспартную палітыку і паспяховы вопыт гарадоў у галіне кіравання мабільнасцю:

— Мы імкнёмся да стварэння транспартнай сістэмы, якая гарантуе высокую якасць паслуг, бяспеку, а таксама абарону навакольнага асяроддзя. Да таго ж укладанні ў транспарт сёння адны з самых выгадных, паколькі адзін рубель, укладзены ў грамадскі транспарт, дае чатыры рублі ў спадарожных сферах. Гэта значыць — мае ярка выражаны пазагаліновы эфект.

У цэлым спецыялісты розных сфер ацэньваюць правядзенне Еўрапейскага тыдня мабільнасці вельмі станоўча — у першую чаргу як платформу для мэтанакіраванага інфармавання пра шкоду залішняга выкарыстання легкавых аўтамабіляў, іх негатыўны ўплыў на здароўе людзей і навакольнае асяроддзе.

Розныя гарады і іншыя населеныя пункты Беларусі многае ўжо робяць у кірунку ўстойлівай мабільнасці, але маюць патрэбу ў сістэматычнай інфармацыйнай падтрымцы. Сёння яны маюць розную ступень гатоўнасці да ўдзелу ў міжнародных праектах і праграмах. Тым не менш мясцовыя гарадскія ўлады прыходзяць да разумення, што ўстойлівая мабільнасць — гэта не толькі транспартнае пытанне, а арганізацыя ўзаемадзеяння розных зацікаўленых бакоў.

Вольга ПРАЛЮК.
Фота аўтара.

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	Червенское районное потребительское общество, г. Червень, ул. Ленинская, 32

Предмет аукциона
Местоположение – Минская обл., Червенский р-н, г. Червень

Наименование	Общ. площадь	Инв. номер	Адрес (улица, № дома)
Лот № 1			
Здание майонезного цеха	203 кв. м	615/С-16211	ул. К.Маркса, д. 21
Составные части: пристройка, сарай			
Сведения о земельном участке: пл. **0,0724** га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания здания майонезного цеха			
Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 96 288,85 бел. руб.			
Лот № 2			
Магазин № 2	427,9 кв. м	615/С-16290	ул. К. Маркса, д. 9
Составные части: пристройка, два сарая пристройки, топочная			
Сведения о земельном участке: пл. **0,1793** га предоставлен на праве аренды по 29.01.2028 для обслуживания здания магазина № 2. Ограничения (обременения) прав – охранные зоны сетей и сооружений водоснабжения, пл. 0,0406 га			
Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 106 633,33 бел. руб. (снижена на 20 %)			
Лот № 3			
Магазин № 18	105,8 кв. м	615/С-16085	ул. Калинина
Составные части: склад, котельная, сарай, туалет			
Сведения о земельном участке: пл. **0,0264** га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания и эксплуатации объектов торговли			
Начальная цена по лоту № 3 с НДС 20 % – 14 144,57 бел. руб.			
Лот № 4			
Магазин № 3	115,9 кв. м	615/С-16316	пер. Партизанский
Составные части: пристройка холодная			
Сведения о земельном участке: пл. **0,0364** га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания и эксплуатации объектов торговли			
Начальная цена по лоту № 4 с НДС 20 % – 15 617,39 бел. руб.			

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллекторная, 11 БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущие извещения о проведении аукциона опубликованы в газете «Звязда»: по лоту № 1 – 10.07.2018; по лоту № 2 – от 18.08.2018

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона: 24.10.2018 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703. **Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 22.10.2018 до 17.00** по указанному адресу. **Тел.: +375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29

Предмет аукциона

Лот № 1. Нежилое помещение № 3 (помещение, не относящееся к жилищному фонду), общ. пл. **64,9 кв. м,** инв. номер **400/D-101856, Гродненская обл., г. Гродно, ул. Соломовой, д.137, пом. 3.**
Начальная цена с НДС 20 % – 86 034,00 бел. руб.

Лот № 2. Встроенное помещение (магазин) (торговое помещение), общ. пл. **175,5 кв. м,** инв. номер **630/D-38885, Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно, ул. Притыцкого, 4.**
Начальная цена с НДС 20 % – 208 478,40 бел. руб.

Обременения. Лот № 1 обременен договором аренды

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок заключения договора купли-продажи: 15 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона: победитель аукциона или единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан произвести оплату в размере 100 % стоимости имущества не позднее **30** календарных дней с момента заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Передача имущества победителю аукциона, заключившему договор купли-продажи, производится по акту приема-передачи в течение 5 рабочих дней с момента внесения оплаты в размере 100 % стоимости недвижимого имущества.

Победителю аукциона (единственному участнику аукциона), обратиться за государственной регистрацией перехода права собственности на недвижимое имущество после передачи ему имущества в установленном порядке. Расходы, связанные с организацией и проведением торгов, заключением (удостоверением) договора купли-продажи, государственной регистрацией договора и перехода права собственности на недвижимое имущество, а также регистрацией возникновения (перехода) соответствующего права на земельный участок несет победитель аукциона (единственный участник аукциона), заключивший договор купли-продажи

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона по Лоту № 1	**31.10.2018** в 14.30 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов по Лоту № 1	**29.10.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время проведения аукциона по Лоту № 2	**22.10.2018** в 14.30 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов по Лоту № 2	**18.10.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

КАРЦІНКІ З ГЛЫБІНКІ

ПЛЮС НА МІНУС

У Ляхавіцкім райвыканкаме падвялі вынікі паўгоддзя. Карэспандэнт «Ляхавіцкага весніка» разбіраўся, дзе страцілі, а дзе знайшлі.

Намеснік старшыні райвыканкама Андрэй Навагран прааналізаваў найбольш важныя сацыяльна-эканамічныя паказчыкі. Ён адзначыў, што за першае паўгоддзе ў раёне тэмп росту экспарту тавараў без уліку рэспубліканскіх прадпрыемстваў вырас больш чым на трэць. Тым часам прамыя замежныя інвестыцыі склалі два мільёны долараў пры заданні 830 тысяч долараў. Таксама выканана на 19 % больш запланаванага будаўніча-мантажных работ.

Разам з тым, канстатаваў Андрэй Навагран, па васьмі даведзеных паказчыках раён пакуль мінусуе. Нязначнае зніжэнне маецца ў стварэнні новых працоўных месцаў, у тэмпе росту рознічнага тавараабароту, у энергазберажэнні. А тэмп росту экспарту паслуг (асноўныя экспарцёры — прадпрыемствы прыватнай формы ўласнасці) склаў 29,6 % пры заданні 103,8 %. У чатыры разы знізіўся экспарт транспартных паслуг, у тры — турыстычных, будаўнічыя і зусім не прадстаўлены. Дапушчаны мінусы па ўзроўні заработнай платы, вытворчасці прадукцыі сельскай гаспадаркі, уводзе жылля, рэнтабельнасці продажаў, атрыманні чыстага прыбытку.

ПЫТАННЕ З ДУШКОМ

У суботу ў Светлагорску прайшоў флэшмоб супраць паху, які даносіцца з новага завода беленай цэлюлозы. Каля 200 дарослых і дзяцей выйшлі на Цэнтральную плошчу ў медыцынскіх масках і з паветранымі шарамі зялёнага колеру. На самім Светлагорскім ЦКК за дзень да гэтага арганізавалі сустрэчу з прадстаўнікамі грамадскасці і СМІ, куды прыйшоў і карэспандэнт «Светлагорскіх навін».

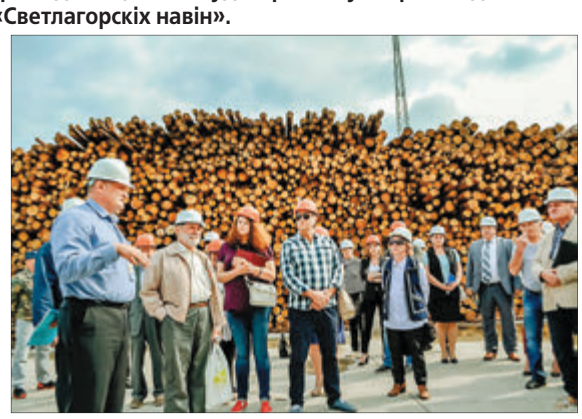

Наведвальнікі прайшлі ўвесь цыкл вытворчага працэсу, уключаючы ачышчальныя збудаванні. На ўсіх этапах кіраўнік прадпрыемства Юрый Крук і спецыялісты ў структурных падраздзяленнях адказвалі на пытанні. Пасля адбылася нарада, дзе таксама прасвятлілі некаторыя моманты. У прыватнасці, прадстаўнікі вытворчасці пацвердзілі яе бяспеку, але пагадзіліся, што пах існуе, таму будуць прымацца меры, каб яго паменшыць.

НЕ ТОЛЬКІ СПАРТЫЎНЫ ІНТАРЭС

Побач з вёскай Мазуршчына Салігорскага раёна прайшоў Рэспубліканскі турыстычны злёт, прысвечаны 60-гадоваму юбілею Салігорска. 14 камандаў з усёй краіны спаборнічалі ў тэхніцы воднага, веласіпеднага і пешаходнага турызму, за імі сачыў карэспандэнт газеты «Шахцёр».

Злёт накіраваны на тое, каб падрыхтаваць удзельнікаў да спартыўных турыстычных паходаў, павысіць іх тэхнічнае і тактычнае майстэрства. Урачыстае адкрыццё спаборніцтваў наведаў і старшыня Салігорскага райвыканкама Алег Паскробка. «Турызм — гэта асаблівы від спорту, дзе спалучаюцца трываласць, сіла волі і таварыская ўзаемадапамога, — лічыць ён. — Гэтыя якасці патрэбныя і ў працы. Таму гартаванне характару і праява найлепшых яго ўласцівасцяў на спаборніцтвах дазволіць і на вытворчасці паказваць годны вынік». Спартсменам прыйшлося перабірацца па навясной пераправе з веласіпедам, пераадольваць крутыя спускі і пад'ёмы, пралятаць «маятнікам» над умоўнай перашкодай і многае іншае.

Падрыхтавала Надзея АНІСОВІЧ.

ДОБРАЎПАРАДКАВАННЕ

ЯК У СВАІМ ДОМЕ

Лёзненскі раён становіцца адным з самых дагледжаных у Прыдзвінні

НАВЕСЦІ ідэальны парадак усюды — важна не толькі таму, што сёлета — Год малой радзімы. Восенню будзе святкавацца 75 гадоў з даты вызвалення раёна ад фашысцкіх захопнікаў. Лёзненшчына, дарэчы, стала першай з вызваленых на тэрыторыі Віцебшчыны. І адной з першых ва ўсёй рэспубліцы. Таму справа гонару зрабіць так, каб любы населены пункт, двор ці ферма былі ў ідэальным парадку.

Падчас пасяджэння і свята аграрнага гарадка.

Больш бы нераўнадушных...

На сумесным пасяджэнні прэзідыума райсавета дэпутатаў і райвыканкама адбылася канструктыўная і шчырая размова на гэты конт, не без крытыкі.

Старшыня райсавета дэпутатаў Тамара ДРЫЛЁНАК расказала пра стан спраў па навядзенні парадку на зямлі і пра неабыякавых людзей, якія на ўласным прыкладзе паказваюць, як можна зрабіць прыгажосць на сваім падворку. Цікава, што сярод іх ёсць бабуля, якой за 90.

А яшчэ адна зямлячка — сама добрая гаспадыня. Таму хоча, каб і вакол было прыгожа. Тэлефануе на прамую лінію ў райвыканкам, каб паўплывалі на суседзяў, якія не спяшаюцца навесці парадак каля дома. Ёсць і кіраўнікі, якія актыўна, не для справаздачы, бяруць удзел у добраўпарадкаванні. **Старшыня сельгаспадаркі «Чкалаўскі» Дзмітрый ГРЫГАРОВІЧ** арганізуе ўкос траў у населеных пунктах. І скошанае — на корм для скаціны тым, хто трымае прыватныя падсобныя гаспадаркі.

Начальнік РАНС Віталь ЧАЙКІН разам з падначаленымі добраўпарадкоўвае тэрыторыі не толькі падчас суботнікаў. Як дэпутат райсавета агітуе людзей самім ствараць нешта для дзяцей і ўнукаў на тэрыторыі каля ўстаноў адукацыі, у цэнтральным скверы. І ўжо многае зроблена. Маёр унутранай службы адзначыў, што народныя выбраннікі ў ліку іншага не шкадуюць асабістых грошай. Аб'яўляюць збор сродкаў, каб выкарыстаць на добраўпарадкаванне.

> Шэфы, якія адказваюць за вёскі, не толькі павінны часцей там бываць, але зрабіць нешта канкрэтнае і карыснае.

У Год малой радзімы юрыдычным асобам, землякам прапануюць, пры іх жаданні, зрабіць імянныя падарункі для Лёзна. А для аграгарадкоў — спрыяць у набыцці або вырабе гульнёвых дзіцячых пляцовак.

Улада, зрабі!?

На мерапрыемстве, дарэчы, было агучана, што трэба больш актыўна прыцягваць землякоў, прадпрыемствы, арганізацыі, прадпрымальнікаў да навядзення парадку.

І неабходна, па-добраму, мяняць менталітэт людзей. Многія, на жаль, жывуць па прынцыпе: «Улада мне павінна!» Трэба прывучаць людзей самім нешта рабіць, як кажуць беларусы, талакой.

Напрыклад, у заходніх раёнах вобласці традыцыйна значны ўклад у навядзенні парадку на могілках — ад сваякоў тых, хто там пахаваны. Клапоцяцца яны, каб спілавалі старыя дрэвы, зрэзалі кустоўе, адрамантавалі агароджы вакол усёй тэрыторыі. Такую практыку трэба ўкараняць. І ў цэлым, што датычыцца навядзення парадку, неабходна выкарыстоўваць новыя больш плённыя падыходы. А для гэтага трэба актыўна агітаваць людзей, каб яны па-іншаму ставіліся да добраўпарадкавання.

Тамара Дрылёнак расказала, што ў пытанні добраўпарадкавання тых жа могілак неабходна актывізаваць дзейнасць старэйшын. І вялікі патэнцыял у дзейнасці старэйшых па вуліцах, дамах, пад'ездах. А шэфы, якія адказваюць за вёскі, не толькі павінны часцей там бываць, але зрабіць нешта канкрэтнае і карыснае.

Таксама Тамара Дрылёнак акцэнтавала ўвагу на тым, каб быў парадак на ўсіх аб'ектах, якія знаходзяцца на балансе сельскагаспадарчых прадпрыемстваў. Такую ж думку выказаў і **старшыня райвыканкама Іван ЛАЎРЫНОВІЧ**. Парадак павінен быць, як у сваім доме. Трэба зрабіць прыватны выгляд на кожным машынным двары ці ферме. І не толькі з фасаднай часткі, а на ўсіх тэрыторыях.

Было вельмі карысна пачуць і тое, што хвалюе моладзь. Падлетак ад імя равеснікаў, такіх жа актывістаў мясцовага маладзёжнага парламента, звярнуў увагу прысутных, што неабходна, напрыклад, валейбольная пляцоўка каля вадаёма, дадатковае добраўпарадкаванне і развіццё парку райцэнтра. Хлопцы і дзяўчаты гатовыя браць удзел у работах і нават збіраць грошы. Такую шчырую ініцыятыву падтрымалі прысутныя ў зале. І, дарэчы, адразу пасля пасяджэння скрынку для добраахвотных ахвяраванняў разам напоўнілі больш за 400 рублёў!

На кантролі

У раёне сёлета правялі тры суботнікі. Заробленыя больш за 4,5 тысячы рублёў выдаткавалі на добраўпарадкаванне. Арганізавалі агляды-конкурсы на найлепшыя аб'екты. На больш чым 9,2 гектара правялі работы па знішчэнні баршчэўніку.

А раённай інспекцыяй прыродных рэсурсаў і навакольнага асяроддзя даследаваны каля 140 тэрыторый розных аб'ектаў. «Узялі на кантроль» каля 280 парушэнняў, сума штрафаў перавысіла 4,1 тысячы рублёў.

Вялікі «пласт» і па выніках наглядна дзейнасці ўстановы дзяржаўнага санітарнага нагляду раёна. У прыватнасці, супрацоўнікі ведамства пабывалі ў 105 населеных пунктах. І ў прыкладна чвэрці выявілі парушэнні. Большасць — 43,6 % — наконт утрымання кантэйнерных пляцовак. Правялі 54 маніторынгі ўтрымання палос адводу аўтамабільных і чыгуначных шляхоў. І падчас 21 таксама выявілі парушэнні.

Старшыня райвыканкама патрабаваў канкрэтыкі ў тым, што будзе зроблена: хто і што павінны зрабіць, і ў якія тэрміны.

Лёзненшчына — радзіма сваякоў Марка Шагала. Раён мяжуе з Віцебскім раёнам — «уязнымі варотамі» абласнога цэнтра, праз яго тэрыторыю пралягае траса ў Смаленскую вобласць. Мясцовая ўлада ставіць задачу зрабіць край адным з самых дагледжаных у Прыдзвінні. І для гэтага часта не трэба вялікіх грошай, а галоўнае — жаданне і актыўны ўдзел кожнага жыхара.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Мясцовае самакіраванне

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В. М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А. Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В. В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т. Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М. Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 20 верасня 2018 года.